

EN OMLIGGENDE

EN

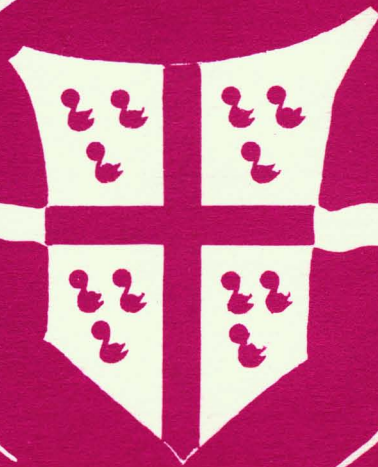
IZEGEM

VOOR

PERIODIEK

HEEMKUNDIGE

Ten Mandere

BESTUUR :

Voorzitter	RAFAËL VERHOLLE	Heyestraat 21	Tel. : (051) 30 12 42
Ondervoorzitter	JOZEF BOURGEOIS	Marktstraat 29	Tel. : (051) 30 04 73
Secretaris	ROBERT LEROY	Boomforeeststraat 51	Tel. : (051) 30 10 56
Penningmeester	ALBERIC DEPRez	Marktstraat 32	Tel. : (051) 30 10 25
Archivaris	ANDRÉ DEMEURISSE	Baronielaan 45	Tel. : (051) 30 22 04
Redactie	ANTOON VANDROMME	Blauwhuisstraat 54	Tel. : (051) 30 31 35
Bestuurslid	ROGER BEKAERT	Sint-Crispijnstraat 37	Tel. : (051) 30 34 99
Bestuurslid	LUC BILLIOUW	B. Vandenbogaerdelaan 91	Tel. : (051) 30 12 23

HOE WORD IK LID?

GEWOON LID : 200 fr.

STEUNEND LID : 300 fr.

ERELID : 400 fr.

- Ofwel door storting of overschrijving op rekening 712-0700260-03 van Heemkundige Kring «Ten Mandere» 8700 Izegem.
- Ofwel betaalt U aan een van de leden van het Bestuur.

Noot: In geval van storting of overschrijving vergeet U niet de gewenste jaargang(en) te vermelden.

ARCHIEF :

- Is ondergebracht in het Stadhuis, Korenmarkt.
- Is open voor iedereen.
- De toegang wordt verleend na aanvraag op het secretariaat, stadhuis, op 1e verdieping, bureau 7, bij de heer André Demeurisse.

BIBLIOTHEEK :

- Is ondergebracht in het stadhuis, Korenmarkt.
- Is gratis toegankelijk voor alle leden van Ten Mandere, op vertoon van hun lidmaatschapskaart van het lopende jaar.
- De boeken kunnen gratis in bruikleen ontvangen worden.
- De aanvraag dient gericht tot de heer André Demeurisse, stadhuis, 1e verdieping, bureau 7.

ALLE OUDE GESCHRIFTEN, BOEKEN, FOTO'S, KAARTEN e.a. BETREFFENDE IZEGEM worden steeds met dank aanvaard bij alle leden van het Bestuur.

JAARGANGEN :

Jaargang I	1961	nrs 1-2-3	uitgeput	Jaargang VIII	1968	20-21-22	150 fr.
Jaargang II	1962	4-5-6	150 fr.	Jaargang IX	1969	23-24-25	uitgeput
Jaargang III	1963	7-8	uitgeput	Jaargang X	1970	26-27-28	uitgeput
Jaargang IV	1964	9-10	uitgeput	Jaargang XI	1971	29-30-31	uitgeput
Jaargang V	1965	11-12-13	uitgeput	Jaargang XII	1972	32-33-34	uitgeput
Jaargang VI	1966	14-15-16	uitgeput	Jaargang XIII	1973	35-36-37	150 fr.
Jaargang VII	1967	17-18-19	150 fr.	Jaargang XIV	1974	38-39-40	150 fr.
				Losse nummers			75 fr.

- Enkele losse nummers zijn nog in voorraad (nrs. 7 - 10 - 13 - 15 - 24 - 25 - 26 - 30 - 31 - 34).
- Deze oude jaargangen kunnen besteld worden bij de Archivaris.
- Wanneer U 't nodige bedrag stort op de hierboven vermelde rekening (+ vermelding van de gewenste jaargang(en)), worden ze U met de post toegezonden.

INHOUD

1. 60 Jaar onderwijs in de H. Hartschool te Izegem	G. Pauwels	3
2. Herbergen te Izegem (22.10.1779)	E. Seynaeve	92
3. Een korte aanbreng tot de militaire geschiedenis van Izegem	E. Seynaeve	97
4. De Izegemse beiaard	R. Bekaert	109
5. Figuren van bij ons : François AMEYE 5e burgemeester van Izegem sinds 1830	A. Vandromme	111
6. Actueeltjes nr. 34	R. Leroy	113
7. Snippers nr. 16 (124 - 132)	A. Vandromme	117
8. Canadezen te Izegem		120

Ieder auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van de door hem ondertekende bijdrage.

60

JAAR

H.HARTSCHOOL VOOR JONGENS
IN IZEGEM
1914 - 1974

DOOR
GASTON PAUWELS
ERE - SCHOOLDIRECTEUR

1976

Dit is het dan.. een speciaal nummer van "TEN MANDERE", samengesteld en uitgegeven ter gelegenheid van ZESTIG jaar H. Hartschool voor jongens te Izegem. Het past onze dankbaarheid te tonen tegenover "Ten Mandere". Niemand zal het ons dan ook ten kwade duiden dat ik een heel bijzonder dankwoord stuur aan de samensteller van deze uitgave, de heer Gaston PAUWELS, ere-schooldirecteur. Het lijdt geen twijfel dat dit een waardevolle bijdrage is om het verleden van de stad beter te doen kennen, het in het heden te doen herleven, en het voor de toekomst veilig te stellen. Zestig jaar lang is de H. Hartschool een deel geweest van de groeiende stadsgemeenschap. Hoeveel leerlingen zouden in die periode hun opvoeding en onderwijs hebben gekregen in deze school ? Zeker een ganse generatie. Ik ben blij openlijk hulde te kunnen brengen aan alle directeurs, aan alle leerkrachten om hun vaardigheid, hun toewijding en hun levensopvatting. Ze verdienen onomwonden onze dank en lof voor hun inzet en hun beleid. Maar onze erkentelijkheid gaat ook naar de stichters, de verschillende schoolcomités, de steunende medewerkers achter de schermen, de steeds hulp-verlenende oud-leerlingenbond en de vele helpers die het liefst onbekend wensen te blijven. Het is goed en aangenaam deze dank te kunnen uitspreken want hun werk is beslist niet voor niets geweest, dat bewijst de steeds groeiende schoolgemeenschap.

De H. Hartschool is steeds iets bijzonders geweest. Haar start was zeer lastig onder W. O. I, maar plots is ze dan gaan openbloeien als een volwaardige school die meeging met de nieuwe richtingen op pedagogisch en didactisch gebied, de opbouwende werking tussen leerkrachten, leerlingen en ouders lagen in de lijn van een vernieuwende maatschappij. De tweede wereldbrand sloeg zoals in alle opvoedingsinstituten, ook hier diepe wonden, maar met vernieuwde moed werden de leerlingen opgevoed en onderwezen tot schone, waardevolle jongen mensen, die in een moderne maatschappij hun weg zullen vinden.

Ik dank heel speciaal de vele ouders om het vertrouwen in hun H. HARTSCHOOL, de ontelbare oud-leerlingen die deze uitgave mogen bestempelen als hun jubileumuitgave.

We hopen dat deze brok geschiedenis aan iedere lezer, en vooral aan de oud-leerlingen en aan allen die deze school "waar" hebben gemaakt, menig genoe-gelijke stonde zal bijbrengen. Het weze in alle oprechtheid "van omzien, naar vooruitzien" !

*Maurice Vandommele, diocesaan inspecteur
Hoofdgebied Roeselare.*

I. VOORGESCHIEDENIS

A. TOESTAND.

In de halve eeuw die wereldoorlog I voorafging was Izegem uitgegroeid tot een jonge ontluikende industriestad. Van 1850 tot 1907 steeg de bevolking van 8.020 tot 14.130 inwoners. In de stad bestond alleen de St.-Tilloparochie. De St.-Tillokerk, hoe groot ook, was op sommige ogenblikken te klein. Ook de zielzorg - vijf priesters - leed onder die massale aangroei. Er diende gestreefd naar oprichting van satellietparochies. Na verscheidene pogingen (o.a. op de Bosmolens : mislukt) en allerlei tribulaties (Juffrouw Angillis) kwam als eerste de parochie van het H. HART tot stand in 1907.

- Eerste pastoor : E. H. Emiel JACOB (van 29 mei 1907 tot 2 mei 1909)
- Tweede pastoor : E.H. Frederik DE BACKER (van 19 mei 1909 tot 3 juni 1920)

Deze ijverige priester werd geconfronteerd met de "WET op de LEERPLICHT" die in 1914 zou ingevoerd worden voor alle kinderen van zes tot veertien jaar.

Dit betekende 'n beslissende stap naar de definitieve uitroeijing van het analfabetisme in ons land en het "mondig worden" van ons volk. Tot nu toe liepen vooral kinderen van meer begoede lieden school. Ze waren immers veelal ondergebracht in "betalende" klassen. Kinderen daarentegen die "kosteloos" onderwijs genoten, verzuimden dikwijls de lessen. Hun ouders lieten ze maar al te vaak gelegenheidsarbeid verrichten. Aldus werd het karig gezinsinkomen wat opgevoerd.

Wat 'n zegen was voor onze mensen, werd 'n zware dobber voor hen die meenden dat er iets moest aan gedaan worden. En zo nam pastoor De Backer het initiatief tot het oprichten van 'n eigen parochieschool onder de naam : "KNECHTENSCHOOL VAN HET H. HERT".

Even verduidelijken ! Zestig jaar terug had het dialect nog een sterke

186.

Het Jaer achtien honderd ses en twintig, Den twee en twintig-
sten e Augusty ten vier uren naer middag, Voor ons desheren
gedescheerd, e Amptenaar van den Burgerstaad der Stadt
Jochhem provincie Westvlaenderen is gecommareerd ingenius
Franciscus Vynckier, hever, oud dry en dertig Jaeren,
der sellen ons heeft verstaend een kind van het vrouwe-lyk
geslacht, geboren gister ten dry uren naer middag van
hem Comparant in van synre huysvrouw Baric. Theodora
Vandewiele, oud dertig Jaeren, beyde hier gebuizen en huwende
aan het welck hy heeft verklaerd te willen geuen, den waerman
van Coleta, deere verdoening ende aengift is geschied in de
tegenwoordigheyd van Petrus herman, Verstaen, oud een en twintig
Jaeren, en Jannes Verfaillie, Schryver, oud dry en twintig Jaeren,
beyde hier hoonachtig. Den Comparant en deere getuyge hebben
naer leering verklaerd niet te kunnen schryven. De beede heeft
met ons geleken.

J. Verfaillie

J. Maes
20

invloed op de meer beschaafde omgangstaal. Elke rasechte Izegemnaar sprak toen nog van "knechte-jongens" en "meisje-jongens". Men gebruikte "jongens" in de betekenis van "kinderen", terwijl het eerste deel van het woord het geslacht moest aanduiden. Vandaar "KNECHTENSCHOOL" of "SCHOOL voor JONGENS".

B. ANDER ONDERWIJS OP DE H. HARTPAROCHIE.

- De school rechtover het klooster der Paters Kapucijnen in de Roeselaarsestraat (hoek Sint-Antoniusstraat oost) werd opgericht in 1903 als filiaal van het Instituut "AVE MARIA". Zij werd bezocht door jongens en meisjes.
- "CLETA'S SCHOLE" echter was toen al 'n eerbiedwaardige vijftiger, 'n dagschool ontstaan uit het privé-initiatief. De volksmond heeft haar genoemd naar haar stichteres COLETA VYNCKIER, schoolvrouw en ongehuwd

De woning door COLETA betrokken, en waarin ze tevens onderricht verstrekte aan jongens en meisjes, was in feite de helft van een tweewoonst. Ze bewoonde het deel dichtstlangs de straat.

Door de grote toeloop van leerlingen kon ze die taak onmogelijk alleen aan. Algauw had ze 'n flinke hulp gevonden in de persoon van GOEMAERE ROSALIE, geboren te Izegem de 20 maart 1828, eveneens schoolvrouw en ongehuwd.

De jongste kinderen kregen les in de keuken. Ze moesten dicht aanschuiven op smalle zitbankjes en hielden de lei op de knieën. De Ouderen bezetten de kamer ernaast, waren beter uitgerust en leerden Catechismus, Lezen en Rekenen, zelfs Handwerk. Zo gaan er vandaag de dag van de mannelijke oud-leerlingen nog prat op dat ze kunnen "breien".

Tijdens de pauze speelden de kinderen "voor de deur", t.t.z. in de Molstraat. Dit was toentertijd 'n smalle aardeweg voor plaatselijk verkeer.

Leergeld werd betaald naar ieders vermogen en meestal in natura.

Thans is Coleta's woonst en school afgebroken. De andere helft van de tweewoonst staat er nog en is bewoond. Van Lietaerts hof blijft alleen de schuur over.

Coleta Vynckier overleed in haar woning (Molstraat) de 14 maart 1888. Rosalie Goemaere zal nu bijgestaan worden door :

MONCHAU URSMARINE

geboren te Péruwelz de 31 juli 1867, ook "schoolvrouw en ongehuwd".

Toen Rosalie Goemaere de 19 juli 1909 overleed onderwees Urs. Monchau alleen verder.

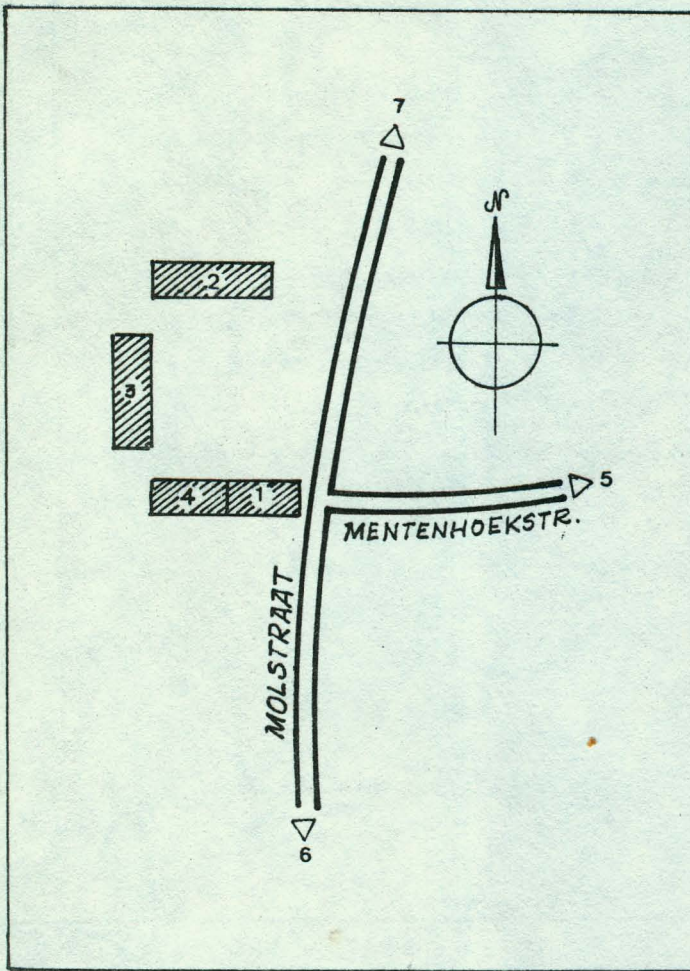
Het jaar Achtienhonderd Achtentwintig, den twintigsten
 maart, ten vyfuren naar middag, voor ons Schepren gedebyen,
 Amptnaar van den burgerstand der Stad Seghem protestant.
 Westvlaanderen is gecompareerd, Josephus Goemaere,
 ouder oud vyftig jaeren, geboren te Bruggelare hier woonende,
 den Welken ons heeft verdoand een kind van het Vlaamslyk
 geslacht, geboeren te wezen. En een ure Enaght, van hem com-
 parant in een ryne kintvrouw Barbara Maert oud dertig
 jaeren, hier geboren en woonende, aan het Werk by heest
 siekkwaer te stalen geuen den voornaam van Rosalia,
 deze verdoening ende aangift is geschied in de tegenwoordig-
 heid van betuut Verhaert, doorkomende oud dertig jaeren, en paemer
 Verfaillie Schryver oud vyf en twintig jaeren, beide hier woonag-
 ty. En comparant en Verhaert geuege hebben naar lezing verstaen
 niet te kunnen schryuen, de tweede heeft niet en d' getekende,

Verfaillie

(Handwritten signature)
 C. de Maere
 Schepren

61. Een Vane Achtienhonderd acht en tachtig, den vertienden
 maart, om nien ure voormiddag, voor ons Hendrik de Muelenaere
 Burgemeester, Amptnaar van den burgerstand der Stad Seghem, zijn
 gecompareert Louis Bonte zonder beroep, oud zeven en dertig jaeren,
 en Henri Depoortere, daglooner, oud zeven en vijftig jaeren beide
 hier wonende, beide kennissen van de overledene Wierna, dewylke
 ons hebben verklaard dat gisteren forts voor middernacht, in hare
 woning (Molstraat) overleden is Coleta Vijnckier, schoolvrouw,
 oud een en dertig jaeren, hier geboren en wonende, ongehuwde doch-
 ter van Eugenis franciscus Vijnckier en van Marie Theresia
 Vande Wiele, beide overleden. Waarvan akte dadelyk opgemaakt.
 De Comparanten hebben verklaard niet te kunnen standteke-
 nen door onkunde na lezing.

(Handwritten signature)
 M. de Maere

1. "CLETA'S SCHOLE"
2. Lietaerts hof
3. Lietaerts schuur
4. Gebuur van Coleta.
5. naar de MENTENHOEK
6. naar de MOL
7. naar de ABELE

Gedachtenis van de laatste "Schoolvrouwe"
verbonden aan "Cleta's Schole".

O Maria toon dat Gij mijne moeder zijt.
WEES IN UWE GODVRUCHTIGE GEBEDEN INDACHTIG
de ziel van

JUFFROUW
URSMARIE MONCHAU

DOCHTER VAN
JOSEPH EN MARIE DONNET
*geboren te PERUWELZ, den 31 Juli 1867 en
godvruchtig overleden te IZEGEM, den 14 Juli
1939, voorzien van de Gerechten onzer Moeder
de H. Kerk.*

Zij was lid van de Derde Orde van Sint Franciscus,
van de Congregatie van O. L. Vrouw,
en andere godvruchtige genootschappen.

Haar leven is voorbijgegaan stil en eenvoudig
in zelfvergeten toewijding. Kinders heeft zij onder-
wezen, zieken bezocht en getroost, arme men-
schen bijzonderlijk in het geheim geholpen, de
Missies gesteund door haar gebeden en voorna-
melijk met haar lijden en dood gelaten op te
offeren aan Gods heilige wil. Haar sterven was
een langzame en zachte overgang naar de eeuwi-
ge vrede.

Vaartwel, beminde Broeder, Zuster en Bloedver-
wanten, tot weerziens in den Hemel; en gij die
voor mij gedurende meer dan 20 jaar een tweede
Zuster waart, door Gods Voorzienigheid mij ge-
schonken, dat de Heer uwe genegenheid en ver-
kleefde zorgen moge vergelden.

Barmhartige Jesus, geef haar ziel de eeuwige
rust. (300 d. afl.)

Goemaere

Rosalie

(N° 183.) — Ten jare negentienhonderd en negen, den ^{negen tienden.} **Juli**, om negen ure voor middag, voor Ons **Albert Amey-Verhoost**, schepes, gedelegeerde Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der stad **Iseghem**, provincie West-Vlaanderen, zijn verschenen:
Ursmarine Monchau, schoolvrouw, oud eenen veertig jaren en **Henri Cack**, fabriekwerker, oud vijf en vijftig jaren, beide hier wonende, de eerste gebuurvrouw geen bloedverwante, den tweeden broer van de overledene hierna, dewelke ons hebben verklaard dat op achttienden der maand, om vyf ure 's morgens, in hare woning (Menteshoek) overleden is: **Rosalie Goemaere**, schoolvrouw, oud een en tachtig jaren, hier geboren en wonende, ongehuwde dochter van **Joseph Goemaere** en van **Barbara Naert**, beide overleden.

Na voorlezing dezer akte dadelijk opgemaakt hebben wij getekend met de verschijners.

M. Monchau

H. Cack Amey-Verhoost

Monchau

Ursmarine

(N° 149.) Ten jare negentienhonderd negen en dertig, den ^{veertienden} **Juli**, om ^{tien en half} uur voor middag, voor Ons **Cyriel Staes** Burgemeester, Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Stad **IZEGEM**, Provincie Westvlaanderen, zijn verschenen: **Maria Naessens**, meid, oud een en vijftig jaren en **Gustave Jarmontier** Stadsbediende, oud eenen zeventig jaren, beide alhier wonende, beide geburen van de overledene hierna, die ons hebben verklaard dat op veertienden der maand, om drie en half uur 's nachts, in het Hospitaal, Rouschelaerstraat alhier, overleden is: **Ursmarine Monchau**, zonder beroep, oud eenen zeventig jaren en elf maanden, geboren te **Teruwelz**, alhier wonende, ongehuwde dochter van de beide overledenen **Antoine Joseph Monchau** en van de overleden vrouw **Gophie Marie Donnet**.

Na voorlezing dezer akte dadelijk opgemaakt hebben wij getekend met de verschijners.

M. Naessens J. Jarmontier

Staes

't Schooltje begon weg te kwijnen. In 1914 werd het bezet door 't Duitse leger dat er 'n winkeltje inrichtte voor zijn soldaten. Dat, en de Wet op de Leerplicht, betekenden het einde.

Urs. Monchau zal nog lang privé-lessen blijven geven aan zieke of moeilijk lerende kinderen. Ze overleed te Izegem de 14 juli 1939.

De prestaties van deze drie "SCHOOLVROUWEN" in hun juiste verhouding zien is onmogelijk geworden. Dat ze, voor de westkant van Izegem, 'n halve eeuw lang 'n echte zegen geweest zijn zal niemand ontkennen.

II. 1914 - 1918 MOEIZAAM BEGIN

In de herfst van 1913 werden de werken aangevat voor de bouw van een parochieschool en wel op 'n perceel grond in de Roeselaarsestraat rechtover het kerkhof. De koopakte - verleden voor Meester Albéric Le Corbésier te Izegem op 15 juni 1914 - vermeldt : "*...gelegen te Iseghem, zuid aan de Roeselaerestraat, gekadastreerd Sectie D nummer 847a, groot vijf en vijftig aren negen en vijftig centiaren, volgens meting door de Heer Verleye, geometer van den kadaster,*".

BEVREEMDENDE WERKWIJZE !

Pastoor De Backer kocht - met parochiegelden - het perceel van burgemeester Eugène Carpentier op 15 juni 1914. Dit gebeurde dus op het ogenblik dat de bouwwerken om zo te zeggen beëindigd waren. Bovendien vertelt de akte ons nog twee zaken :

1. Dat de grond door burgemeester Eug. Carpentier op één juni 1914 verpacht werd, voor opvolgende termijnen van negen naeenvolgende jaren, aan Heer Baron Karel Gillès de Pélichy.
2. Dat de verkoper verklaart dat de pachter geen opzeg van pacht gedaan heeft en dat dus al de gebouwen nog aan dezen toebehoren en niet mede verkocht zijn.

Mogen we uit die bevreemdende manier van handelen afleiden dat Baron K. Gillès de Pélichy opzettelijk 'n rol heeft gespeeld bij de bouw van de school ?

Vermoedelijk trad hij op als geldschieter, waarschijnlijk zelfs als wel-doener.

De Roeselaarsestraat vóór 1914, gezien van de C. Ameyestraat
(Zwart Peerd)

- Rechts vooraan: "Brals Huizen"
- Links : - wat verder de H. Hartschool
- in de verte de Paterskerk.

De koopsom bedroeg dertien duizend franken voor 5.559 m².

Even 'n klein rekensommetje $\frac{13.000 \text{ Fr.}}{5.559} = 2,33 \text{ Fr. per m}^2$.

Dubbele bedenking :

1. Wat 'n muntontwaarding !
2. De gronden op die plaats gelegen, werden op dit ogenblik vermoedelijk verkocht als bouwgrond gelegen buiten de stad (voorbij het kerkhof).
Ter staving. Overleden parochianen werden door de Geestelijkheid tegemoet gegaan tot aan het kerkhof, om dan stoetsgewijs kerkewaarts te trekken voor de begrafenisplechtigheid.

1913

Het eerste Schoolcomité !

Samenstelling : Voorzitter : E. H. De Backer, pastoor.

Secretaris : Heer Frederic Declercq, nijveraar.

Leden : - Heren Jules Vanhaverbeke, handelaar.

Eric Vanderschelden, geneesheer.

En nu de leerkrachten !

In zitting van de gemeenteraad, op 30 december 1913, wordt een brief besproken waarin Pastoor De Backer van het H. Hart vraagt dat de Gemeenteraad de kredieten zou voorzien in de begroting van 1914 voor het betalen van drie aangenomen vrije onderwijzers in de nieuwe in opbouw zijnde school.

1914

Het schoolcomité benoemt "Mr Octaaf Decock, onderwijzer te Ingoyghem, als hoofdonderwijzer der Knechtschool van het H. Hert". Daarna als onderwijzers de heren : - Joseph Vandekerckhove.

- Gerard Clement.

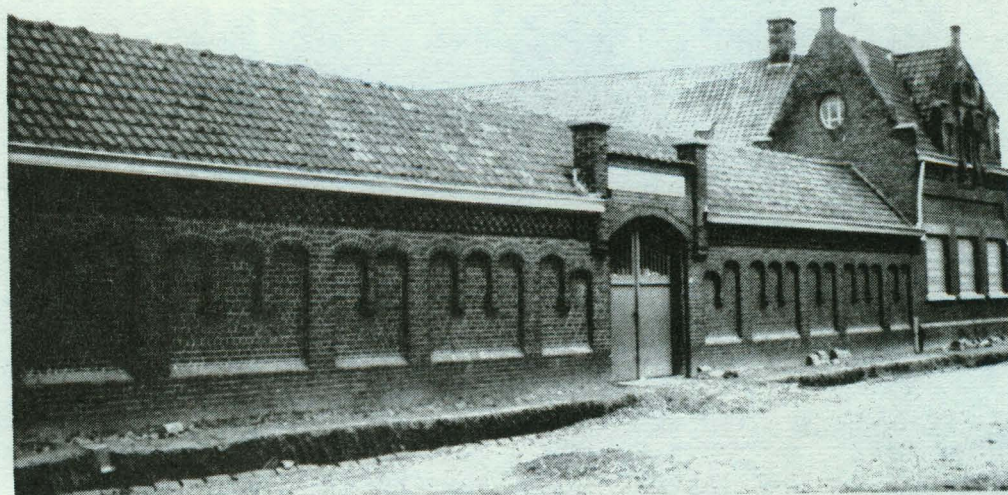
De miserie begint !

"Einde july of eerste dag augusti" wordt de hoofdonderwijzer als "ziekenbe-zorger" bij het leger ingelijfd.

4 augustus : België betrokken in wereldoorlog I.

28 september : De school wordt geopend nadat de klassen enige dagen tot slaap-plaats gediend hebben voor de vluchtelingen van "Haelen en andere parochiën uit het Leuvensche en Mechelsche".

Foto's van de bouwwerken zoals ze vóór 1914 werden opgetrokken.

Overdekte speelplaats met toegangspoort langs de Roeselaarsestraat.

Algemeen zicht op de zes klassen langs de westkant (kant Abele)

Van waar kwamen de leerlingen ?

Pastoor De Backer trok samen met de onderwijzers J. Vandekerckhove en G. Clement naar de school rechtover het Patersklooster. Ze haalden er de jongens uit voor - de eerste klas (G. Cl.) : 1ste + 2de leerjaar.

- de tweede klas (J. V.) : 3de + 4de leerjaar.

Samen 99 leerlingen.

Nieuw onheil !

Op 7 oktober bezet het Duitse leger de school wat Pastoor De Backer zo raak deed schrijven : *"De peerden staan in alle klassen, den kop door de ruiten, de muil door de vensterzullen, de poten door de paneelen der deuren... en de voorwerpen der leerlingen liggen in de regen buiten..."*. Meteen bezat Izegem 'n "Peerdeschole" en hadden de leerlingen vakantie.

Bezette lokalen Zie grondplan

In lokalen 2 en 3 : vlees, beenhouwerij.

In lokalen 4, 5, 6 en 7 : haver en stro.

Op de speelplaats : Bakkersovens in de grond in de lengte van het gebouw. Na enige dagen wordt de bakkerij in enkele lokalen ondergebracht.

Goed nieuws !

In de Gemeenteraadszitting van 31 oktober 1914 wordt de school, met ingang van 1 januari 1915 voor een tijdperk van tien jaren aangenomen.

1915

27 februari : Bakkerij weg.

28 februari : *"Den Zondag 2 klassen gekuischt"*.

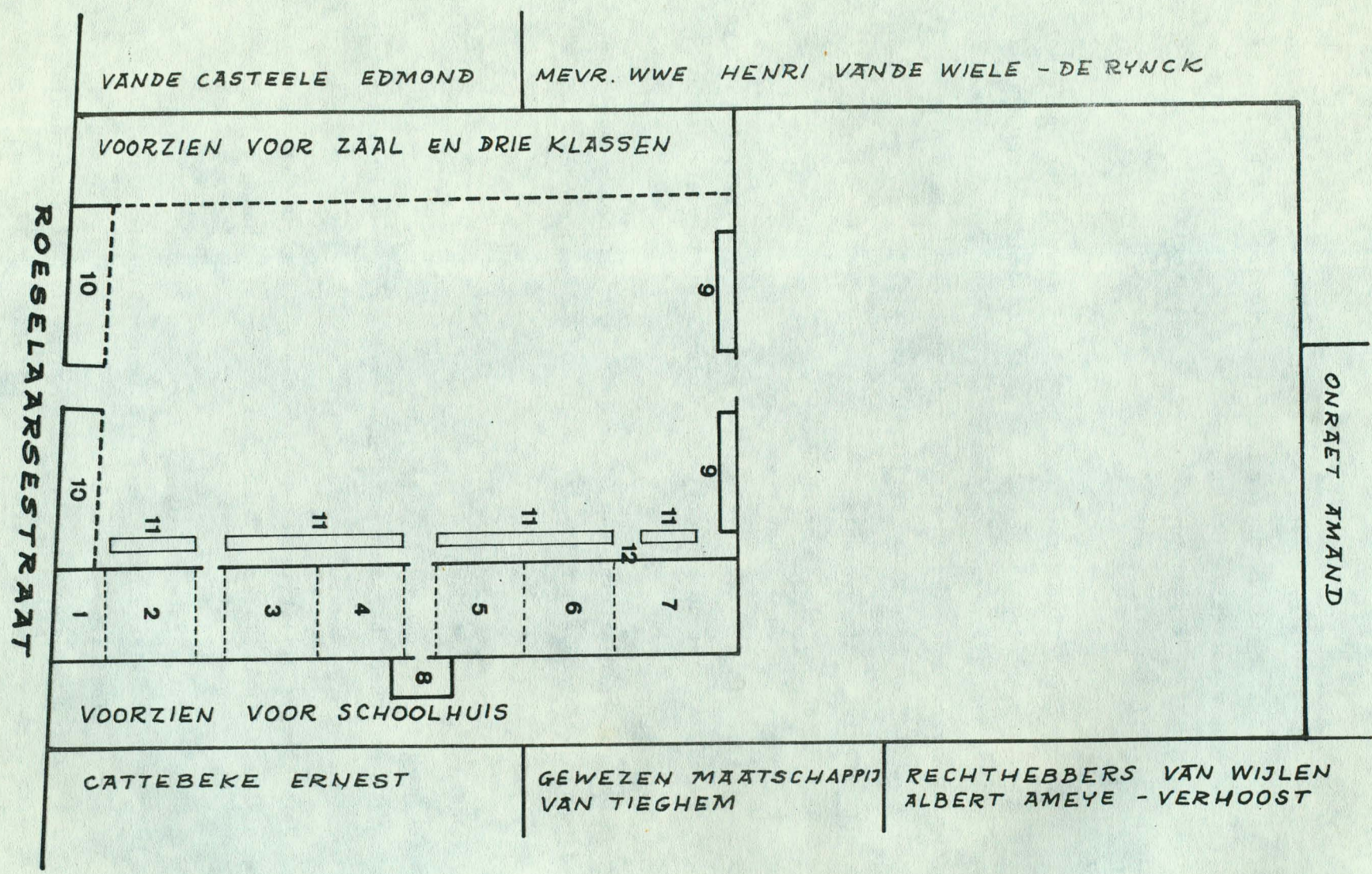
1 maart : De school herneemt met 166 leerlingen : 1ste klas : 111 leerlingen
2de klas : 55 leerlingen.

Het Duitse leger blijft in de overige lokalen. Deze worden achtereenvolgens gebruikt als Etappenmagazijn en Magazijn voor allerhande : *"petrol, visch, haring, etc...."*.

28 augustus : Het eerste schooljaar loopt ten einde.

In de hoogste klas - het vierde leerjaar - behaalt Michel Vandebussche de eerste plaats in uitmuntendheid.

Om de kosten van rapporten wegens de armoedige tijdsomstandigheden uit de weg te gaan werd in vele scholen de uitslag van de leerlingen neergepend

op de rugzijde van bijvoorbeeld 'n heiligenprentje.

Betrokkene werd rijkelijk bedeed. Hij kreeg als eerste prijs 'n kerkboek : "Ons dagelijks Brood" Eene Verzameling van Oefeningen vóór en na de H. Communie, door Fr. M. A. Hosemans en uitgegeven bij Brepols, Turnhout. Op 'n witte binnenbladzijde van dit gebedenboekje schreef de heer J. Vandekerckhove -klastitularis- de uitslag van zijn beste leerling neer.

September : Op beleefd aandringen van het schoolcomité bij de Commandatur laat men een derde klas vrij (lokaal 4). De heer Michel Denys, intussen als derde onderwijzer benoemd, zal er les geven.

Doch de school kan de lokalen niet steeds blijvend gebruiken en zoekt dan tijdelijk een onderkomen in privé-eigendommen, meestal herbergen.

1916

1 maart : 177 leerlingen.

18 september : vierde klas ! Als nieuwe leerkracht fungeerde voorlopig de heer Jos. Behaeghe, nog student aan de normaalschool.

13 oktober : De heer Jacques D'hooghe treedt in functie als vierde onderwijzer na examen voor de Middenjury. Hij geeft les in de gang tussen lokaal 2 en 3.

Wanneer de klassen ondergebracht waren bij de burgers werd er les gegeven :

- 's voormiddags : van 9 u. tot 11 u.

- 's namiddags : van 14 u. tot 16 u.

De leerlingen verzamelden vooraf op school en trokken dan onder geleide van hun meester naar de privé-woningen. Na de lessen moesten ze eerst in de rij terug naar school.

november : Een omhaling voor de St.-Niklaas der kinderen bracht 196 Fr. op. Pastoor De Backer had reeds klederen voor de meest hulpbehoevenden. Met het geld kocht men klompen en lekkernij.

1917

1 februari : Heer Daniël Saelen treedt in dienst ter vervanging van heer Ger. Clement, die zijn overleden vader opvolgt als koster van St.-Tillo. In de zomer van 1917 gooiden vliegtuigen bommen uit over Izegem. Er vielen er op het land van landbouwer Jules Vandeputte en op de "Meibloem", hoek Roeselaarsestraat - Wantje Pietersstraat oostzijde. De Schooljongens waren dodelijk verschrikt.....

Waar tot nu toe, bij tussenpozen, één tot alle klassen moesten ontruimd worden voor het Duitse leger, veranderde dit grondig vanaf het najaar van 1917. Nu moest alles buiten en dit tot het einde van de oorlog.

Weinig gebruikt gerief werd opgestapeld in de schuur op het hof van J. Van-deputte. Alle schoolmeubelen en het materiaal van eerste noodwendigheid werd voorlopig ondergebracht in de magazijnen van aannemer Henri Buyse - vader van Michel Buyse - in de Dweersstraat. Van daaruit werd uitgezwermd naar alle beschikbare gelegenheden. Sommige lokalen werden langdurig gebruikt, andere weer niet. Alles opsommen schijnt ons niet meer mogelijk. Met zekerheid weten we dat onderricht werd gegeven op de volgende plaatsen :

- Drukkerij Dooms - later Debusschere - Roeselaarsestraat, 103 : twee, soms drie klassen.
- Herbergen :
 - "De Abeele" Roeselaarsestraat - hoek Oekensestraat.
 - "De groene Dreef" hoek Roeselaarsestraat west - "Visschers Dreve".
 - "St.-Arnoldus" Roeselaarsestraat, bewoners L. Vandaele-Callens, nu café "Milano"
 - "De blauwe Duif" Roeselaarsestraat, nevens "St.-Arnoldus" west.
 - "De Ruste" Roeselaarsestraat, 161.
 - "Spanje" hoek Kruisstraat - Roeselaarsestraat west.
 - "De Trompet" hoek Nieuwstraat west - Roeselaarsestraat.
 - "Gambrinus" hoek Dweersstraat noord - B. Vandenbogaerdelaan.
 - Schrijnwerkerij Roeselaarsestraat, 224, bewoond door de Wwe Dejaeghere-Defour (zoon Jules Dejaeghere was in de oorlog).

Hulpactie !

Naarmate de oorlog vorderde groeide de nood en kwam meteen de hulpactie van het Rode Kruis van de grond. Voor de schoolkinderen beperkte zich dat in 't begin tot soepbedeling. Daarvoor moest iedereen een bord (tel-joor) en lepel meebrengen. Geleidelijk groeide dit uit tot ruimere voedselbedelingen : aleens rijstpap, doch meestal cacao met groot Frans brood. Rijstpap was natuurlijk het lievelingsgerecht en terwijl Juffrouw Honorine Baeyaert uit de Marktstraat - vrijwillige helpster zoals vele anderen - de suiker erop strooide riepen de jongens : "Nog juffrouw ! Nog !"

PROVINCIE WESTVLAANDEREN

FLANDRE OCCIDENTALE

STAD — VILLE

ISEGHEM

N^o

Voorwerp : — Objet :

Isegheem, den 29 September 1916

Aan het Bestuur

der *knechten* school (*J. H. Bert*)

I / S .

BIJLAGEN - ANNEXES

Op bevel der Duitsche Overheid, moet ik u berichten dat met Zondag morgen aanstaande 1 October 1916, alle uurwerken van eene uur zullen verachtend worden. — De zelfde studieuren zullen moeten bewaard blijven zooals nu, 't te zeggen, byvoorbeeld dat de school zal eindigen s' middags om 12 1/2 uur torenuur.

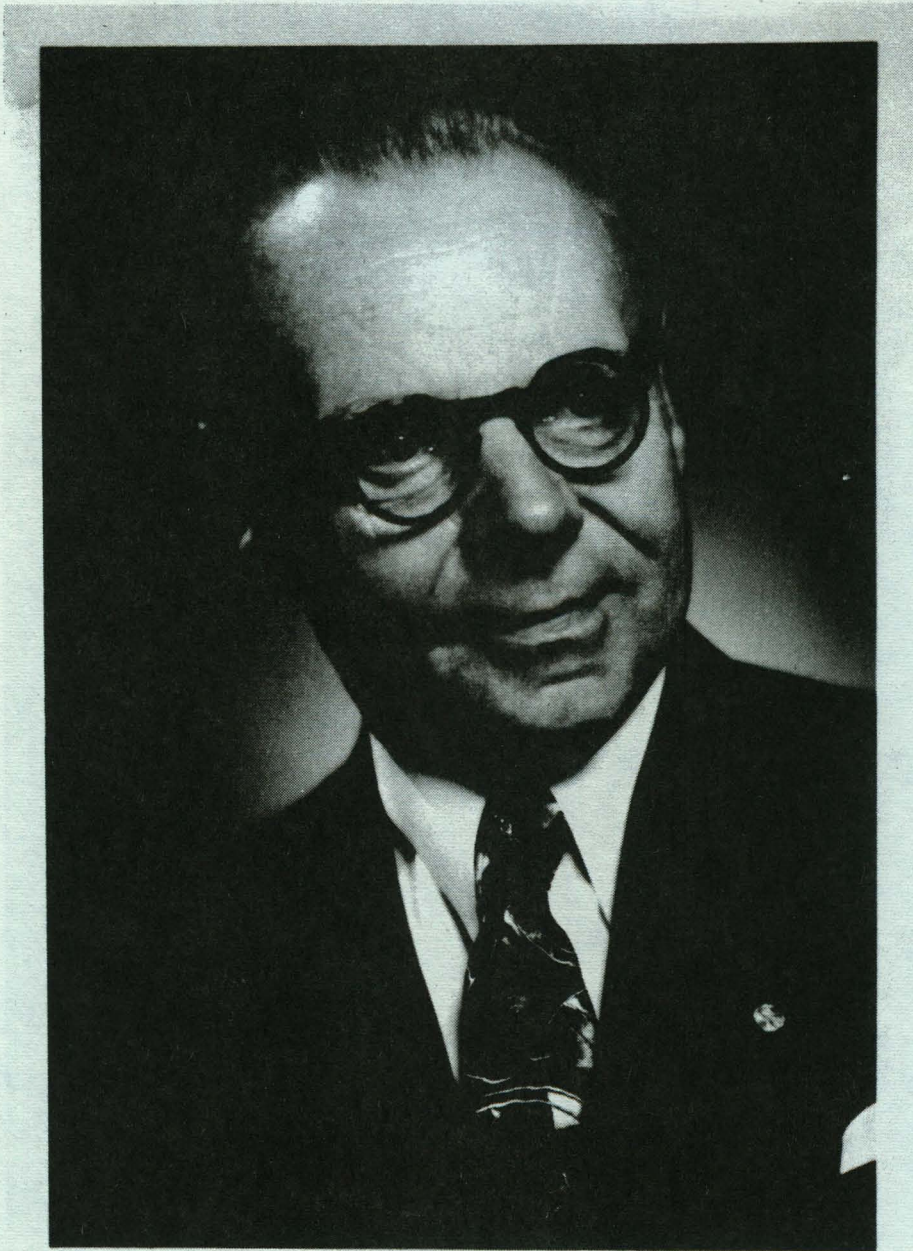
De Burgemeester,

Jug. Jaspert

Hieronder copie van 'n nota door de Stad aan de scholen gezonden.

1. Mogen we hieruit afleiden dat torenuur en officieel uur 's winters 60 minuten verschil kenden?
2. Bemerk de evolutie van het talengebruik in officiële diensten:
 - Gemeentezegel: eentalig Frans.
 - Hoofding op de documenten: tweetalig.
 - Voertaal: eentalig Nederlands.

De heer ACHILLE DECOCK
Directeur van 1919 - 1939.

Betrokkene was enkel gedurende dit ene jaar klastitularis in de H. Hartschool.

LIED DER TREKKERS

De koperdraad in, de koperdraad uit,
En rap en goed, en rap en goed,
En nog eens in, en nog eens uit,
En rap en goed, en rap en goed.
Getrokken vast en dicht en sterk,
Met vlijt en moed.

LIED DER ZAGERS

Gezaagd, gezaagd en voortgezaagd,
Kort en lang, en kort en lang.
Gezaagd met moed, gezaagd met vlijt,
En balk en plank, en balk en plank.
Gezaagd, gezaagd, steeds voortgezaagd
bij blij gezang.

FEESTLIED TER ERE VAN DE GESNEUVELDEN.

I In Iseghem, in Iseghem,
Weergalmt en dreunt op heden,
In Iseghem, in Iseghem,
Ons vreugdelied tevreden.
Wij laten thans den arbeid staan,
Het werktuig nedervallen,
Om door de straten van de stad
Het blijde lied te schallen.
refr. Van tra la la la, van tra la la la.
Wij juichen en wij vieren.
Wij flikkren vreugdig in het rond.
Wij dansen en wij vieren.

II In Iseghem, in Iseghem,
Wij juichen en wij zingen,
In Iseghem, in Iseghem,
Wij dansen en wij springen.
De glazen worden boordevol
Met schuimend bier geschonken,
En lustig, vreugdig, welgezind
Ten bodem uitgedronken.

III In Iseghem, in Iseghem,
Door onze Vlaamsche steden,
In Iseghem, in Iseghem,
Weerklinkt ons lied op heden
In ons gedachten vieren wij
De dappersten der Belgen,
In ons geliefde vaderland
De meesten Vlaamsche telgen.

LIED DER BOORDERS

Wij boren snel, wij boren flink,
In borstelhout.
En boormachien boort rap en goed,
De gaatjes fijn, de gaatjes rond,
In borstelhout.
Ze zijn haast klaar. Ja, ja, 't is waar.
Is dat niet raar ?

- Directeur der Belgische kolonie voor jongens te Chévilley (Seine-Frankrijk) van 1 juni 1915 tot 31 juli 1919.

Hier zag hij zich genooddaakt, door ontstentenis of te late uitkering van subsidies, zelf naar de financiële middelen uit te zien om school en kinderen in leven te houden. Samen met zijn leerlingen deed hij aan intensieve groententeelt. Zijn produkten gingen gemakkelijk van de hand in het nabije Parijs... Wie bij hem ooit landbouwlessen volgde, weet dat hij daartoe in staat was.

Hetzelfde jaar nog (september 1919) werd overgegaan tot de oprichting van de vierde graad.

De heer Jos. Vandekerckhove volgde cursussen en behaalde het brevet : vierde graadsonderwijzer. Hij zou dan ook de titularis ervan worden en blijven tot in 1931.

1920

Naschoolse prestaties.

Met voldoening stellen wij vast dat de school tevens positief reageert wanneer op haar beroep wordt gedaan.

We vinden haar o.a. terug in tal van manifestaties door de Stad ingericht.

Eén voorbeeld uit de oude doos !

Op 20 juni 1920 wordt op de Korenmarkt het Gedenkteken van de Oorlog 1914-18 onthuld. Voor de gelegenheid wordt 'n originele stoet gepland, waaraan de Izegemse scholen hun medewerking verlenen.

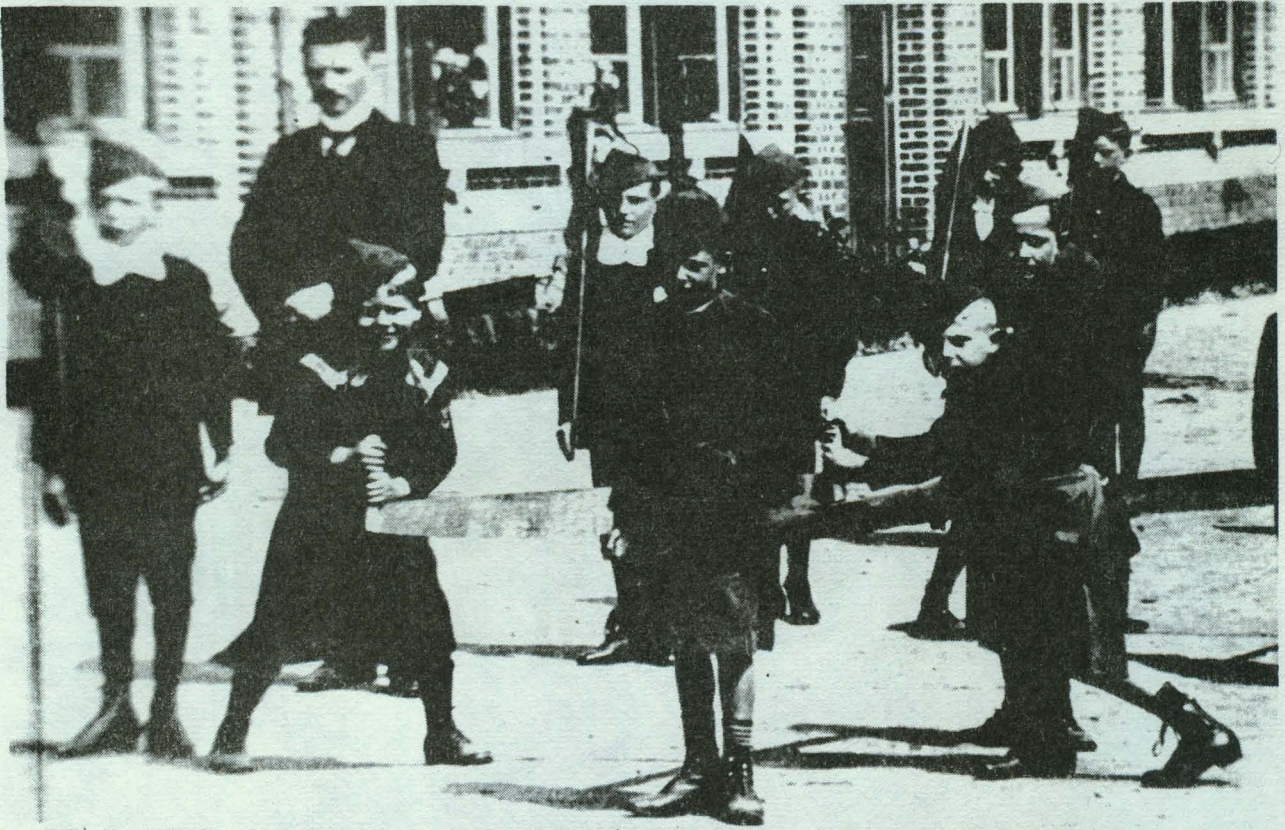
De H. Hartschool beeldt 'n stedelijk ambacht uit, namelijk de "Borstelmakers". Daarvoor worden drie groepen ingezet : Zagers, Boorders en Trekkers. Elke groep zingt bovendien 'n gelegenheidslied.

Op de affiche (archief Stadhuis) lezen we dat de "Leerlingen van het H. Hert" voor 'n toemaatje zorgen. Ze zullen een demonstratie in "Lichaamsoefeningen" geven.

In juni 1920 wordt Pastoor De Backer op de parochie van het H. Hart opgevolgd door E. H. Louis Dewasch.

Het schoolcomité ziet er nu als volgt uit :

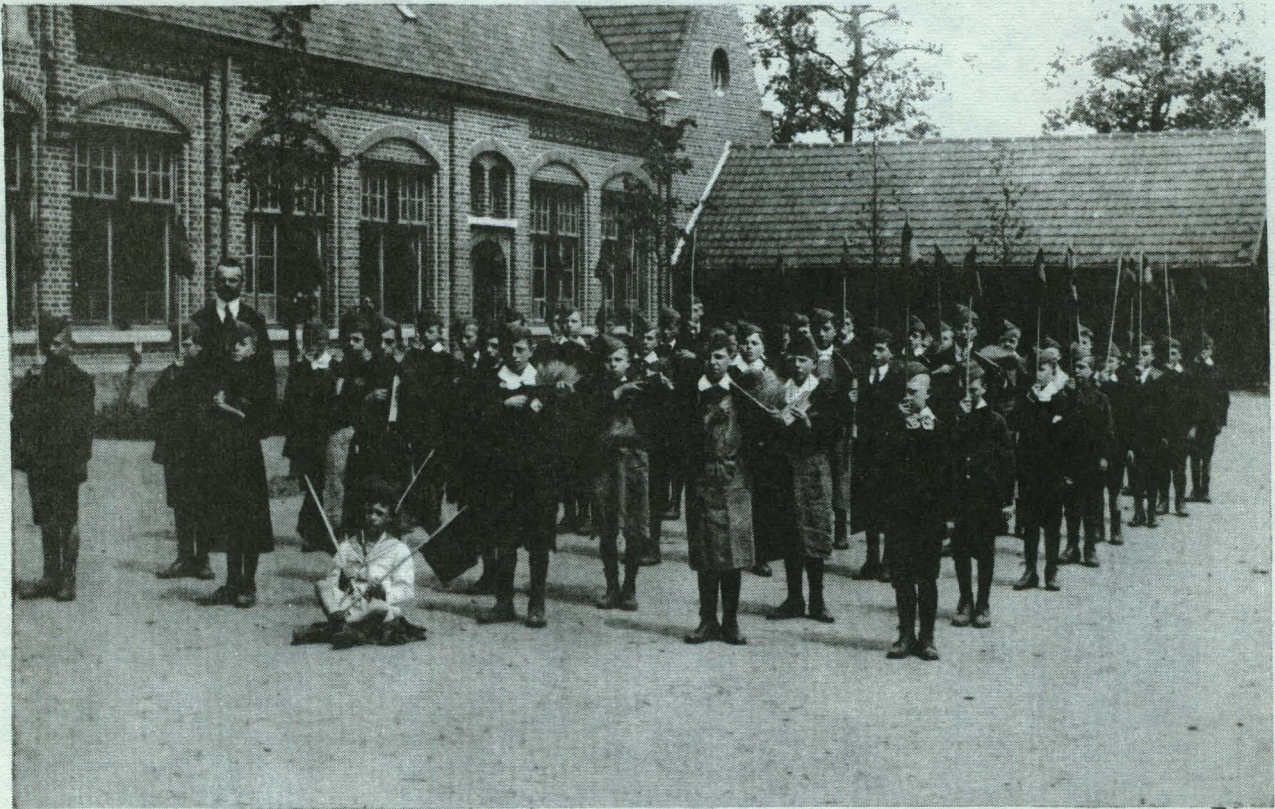
- Voorzitter : E. H. Louis Dewasch, Pastoor.
- Secretaris : heer Charles - Louis Sagaert.
- Leden : heren Frédéric Declercq en Camiel Vanhaverbeke.

DE ZAGERS: De leerlingen staan per tweeën met boomzaag of boomstammetje in de hand. Velen dragen de klassieke borstelmakersvoorschoot: de "Pekschorte".

DE BOORDERS: De leerlingen dragen een borstelhout in de hand.
(Bemerk de soorten)

DE TREKKERS: De leerlingen dragen in de hand ofwel een stok met draad erop, ofwel een getrokken borstel waarvan de haren nog van ongelijke lengte zijn.

24 DEMONSTRATIE IN LICHAAMSOEFENINGEN - Alle leerlingen dragen de Belgische soldatenmuts.

September 1920 : Heer Ach. Decock wordt directeur zonder klas.

'n Zesde klas wordt geopend.

Deze feiten hebben voor gevolg dat twee nieuwe onderwijzers benoemd worden, namelijk de heren Desmedt Leo en Desplenter Sylvère.

Alle lokalen zijn in gebruik. Deze toestand zal gedurende jaren ongewijzigd blijven. Alle energie kan nu gebruikt worden voor 't degelijker maken van onderwijs en opvoeding.

De school evolueert onmiddellijk in de goede richting en zal zelfs 'n voortrekkersrol spelen voornamelijk op muzikaal en toneelgebied. Het zijn vooral de heren Dan. Saelen (zang) en Jos. Vandekerckhove en Michel Denys (toneel) die zich in de eerstvolgende jaren verdienstelijk weten te maken.

Ook op didactisch vlak doen de heren Ach. Decock en Jos. Vandekerckhove zich opmerken door het gezamenlijk op de markt te brengen van twee reliëfblokken : België en Europa. Deze zijn bestemd voor gebruik in de lessen Aardrijkskunde. Menig oud-leerling herinnert zich nog hoe hij in de vrije kwartiertjes aleens "een handje mocht helpen" bij het schilderen ervan.

De school stelt zich zelf ten dienste van de leergierige parochianen.

"Landbouwlessen" en lessen "Frans" worden als avondonderwijs georganiseerd en druk bijgewoond.

De School wordt heraangenomen, in zitting van de gemeenteraad van 27 november 1920, met ingang van 1 januari 1921 voor de duur van 10 jaren.

Even grasduinen in het heraannemingscontract.

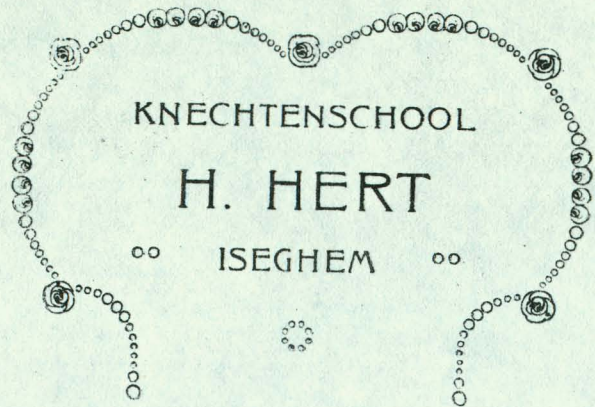
In Art. 6.B. worden de drie volgende punten opgesomd : - onderhoud der schoolmeubelen - verwarmen - schoonmaken. Daarvoor wordt een globale toelage van 800 Fr. per klas voorzien.

We verstaan nu beter dat sommige ouders - langs hun kinderen om - de school gratis bevoorraden in "schavelingen" en brandhout voor het aanmaken van de kachels en dat iedere onderwijzer, geholpen door enkele leerlingen, instond voor de schoonmaak van zijn klas. Daaraan werd menig vrij kwartiertje opgeofferd.

Voor de grote schoonmaak kwam zelfs hulp van buitenuit, veelal studenten met grote vakantie.

1921

Heer Desplenter verlaat de school en wordt verbangen door heer Frans Sarre.

M.,

*Ik heb de eer UEd. vriendelijk uit te noodigen tot de
EERSTE PLECHTIGE PRIJSUITDEELING aan de
leerlingen der H. Hertschool op Dinsdag, 16 Oogst,
te 4 uur namiddag, (zeer stipt), in " Ons Gildenhuis ,,"*

*Hopende, dat UEd. dit feest met uwe tegenwoordig-
heid zult gelieven te vereeren, bied ik UEd. de verze-
kering mijner innigste hoogachting.*

DE BESTUURDER.

Iseghem, den 9 Oogst 1921.

Spelwijzer :

1. Openingsstuk door de muziek.
2. **Zomergetij**, tweestemmig koor.
3. Voordragen door leerlingen uit het 1te studiejaar.
4. **Prijsuitdeeling aan de leerlingen uit de klas van M. Sarre.**
5. **Ardennenlied.**
6. Voordragen door leerlingen uit het 2de studiejaar.
7. **Prijsuitdeeling aan de leerlingen uit de klas van M. D'hooghe.**
8. **Het Lied van het Vlas.**
9. Voordragen door leerlingen uit het 3de studiejaar.
10. **Prijsuitdeeling aan de leerlingen uit de klas van M. Desmedt.**
11. **Belgie Bovenal.** (Lied.)
12. Voordragen door leerlingen uit het 4de studiejaar.
13. **Prijsuitdeeling aan de leerlingen uit de klas van M. Denys.**
14. **Des Vlamings Lied.** (Tweestemmig.)
15. Voordragen door leerlingen uit het 5de en 6de studiejaar.
16. **Prijsuitdeeling aan de leerlingen uit de klas van M. Saelen.**
17. **De Kabouterkens in de smis**, kluchtige éénakter, met zang, door leerlingen uit den vierden graad.

ROLVERDEELING :

Baas Jan,	Kabouterkensbaas	MM. Eugene Herman.
Leo,		Wilfried Parret.
Pier,	Kabouterkens	Maurits Beels.
Sies,		Arthur Goddeeris.
Bert,		Cyriel Bardool.
18. **Prijsuitdeeling aan de leerlingen uit den vierden graad.**
— **Klas van M. Vaudekerckhove.**

NOTA : De klassen herbeginnen
op Maandag, 19 September 1921.

G. Z. J. C. A.

H. Hert v. Jezus, o. U. o.

KATHOLIEKE KNECHTENSCHOOL

van het HEILIG HERT te Iseghem.

INLICHTKAART

van

Leerling uit den VIERDEN GRAAD, studiejaar.

SCHOOLJAAR 19 -19

(Driemaandelijksch onderzoek).

LEERVAKKEN	BEKOMEN	
	PUNTEN	PLAATSEN
Godsdienst (Catech. - Gew. en Kerk. gesch.) op 50 p.		
Lezen en Voordragen . . . » 20 p.		
Opstel » 30 p.		
Spraakregels » 10 p.		
Diktaat » 20 p.		
Rekenkunde en Metriek stelsel » 45 p.		
Stelkunde » 20 p.		
Meetkunde » 20 p.		
Aardrijkskunde » 30 p.		
Algemeen- & Belgische Geschied. » 20 p.		
Teekenen » 20 p.		
Handenarbeid » 30 p.		
Schrijven » 20 p.		
Fransch » 40 p.		
Natuurlijke wetenschappen . . » 20 p.		
Gezondheidsleer » 10 p.		
Handel » 30 p.		
Maatschappelijke huishoudkunde » 15 p.		
Lichaamsoefeningen » 10 p.		
Zang » 10 p.		
TOTAAL OP	p	

Diensvolgens heeft

de plaats bekomen op mededingers.

(*) Gedrag || * Neerstigheid in de klas

(*) Orde en netheid || (*) Beleefdheid

ISEGHEM, den 192 .

DE MEESTER,
Jos. VANDEKERCKHOVE.DE BESTUURDER,
A. DECOCK.

(*) één beteekent « zeer wel » ; — twee beteekent « wel » ; — drie beteekent « voldoende » ; - vier beteekent « redelijk » ; - vijf beteekent « laat te wenschen over »

Inmiddels glijden de jaren rimpeloos voorbij tot

1926

Nieuwe opdracht ! 'n Zevende klas dient geopend.

Het kolenhok wordt in de gauwte omgebouwd tot - veel te klein - klaslokaal. Voor de verlichting werden drie grote ramen langs de straatzijde aangebracht.

September : De klas kan starten. Heer Dan. Parret wordt tot onderwijzer benoemd. De directeur improviseert en poogt zijn bureau in te richten in een gang van 2 meter breed, tussen twee klassen in (nrs 2 en 3 op plan). Administratief werk verricht hij - noodgedwongen - meestal thuis.

Maar !.... 't Stadsbestuur weigert de aangevraagde toelagen voor de verbouwingswerken. Het oordeelt terecht dat 't Schoolcomité moet voorzien in nieuwe klaslokalen en 't omgebouwde kolenhok voorbestemmen tot bureau voor de directeur en lokaal voor geneeskundig toezicht. Heel zeker 'n betere oplossing maar... met enorme financiële lasten.

't Schoolcomité reageert positief en zal, met behulp van 't onderwijzend personeel en gesteund door de bevolking, 'n taak opnemen die weinigen haar zouden nadoen.

1927

Er wordt besloten een nieuwe vleugel te bouwen langs de oostzijde van de speelplaats, zoals in 1913 was ontworpen.

Drie klassen moeten gebouwd, waarvan twee zullen dienen voor de ontdubbelde vierde graad. De derde klas zal gebruikt worden als lokaal voor handenarbeid. Er is ook nog een zaal voorzien voor gymnastiek 's winters, oudervergaderingen, prijsuitdeling, enz....

Maar eerst moet aan de speelplaats - nog volledig in aarde en ongerioleerd - gewerkt worden.

Doch... Gods molen maalt langzaam....

1929

Augustus !

De speelplaats wordt voorzien van riolering en gedeeltelijk bevloerd, namelijk de overdekte speelplaats en een strook langs de bestaande klassen (westzijde) en de toiletten.

De aannemer, heer Alberic Ostyn, voert de werken uit.

1ste rij (zittend):

De heren Vandekerckhove Joseph, Decock Achille,
Saelen Daniël.

2e rij : De heren D'hooghe Jacques, Desmedt Leo, Parret
Daniël, Denys Michel.

1. Camiel DENYS
2. Norbert VANDOMMELE
3. Robert DECOCK

Herfst !

Een Bijzondere Commissie wordt samengesteld met het doel de nodige fondsen bijeen te brengen voor het bouwen van de nieuwe vleugel. Deze Commissie stelt de heer Camille Vanhaverbeke - afgevaardigde van het Schoolcomité - aan als haar voorzitter. De architect Louis Verstraete krijgt opdracht de plans te tekenen en 't lastenboek samen te stellen.

Een steunfonds wordt opgericht.

December !

De bevolking wordt op brede schaal door de Bijzondere Commissie ingelicht over de financiële toestand

1930

Eindelijk zo ver !

De verbetering en uitbreiding van de school komt op gang. Op de oostelijke grens wordt met het bouwen van een nieuwe vleugel een aanvang genomen.

Bouwkundige : heer Louis Verstraete.

Aannemer : heer Alphonse Desmedt.

De school wordt, in zitting van de Gemeenteraad op 28 november 1930, heraan genomen voor de duur van 10 jaren en met ingang van 1 januari 1931.

Op dat ogenblik ziet het Schoolcomité er als volgt uit :

- Voorzitter : E. H. Louis Dewasch, Pastoor.
- Leden : de heren Cam. Vanhaverbeke
Ch.-L. Sagaert
Jules Hostens

1931

De directeur Ach. Decock wordt op 1 april 1931 aangesteld tot Diocesaan Leke-inspecteur.

Hij wordt opgevolgd - als directeur zonder klas - door de heer

JOSEPH VANDEKERCKHOVE

Hij is in dienst in de school sedert haar ontstaan. Deze nieuwe functie zal hij waarnemen tot 1954.

Van 1914 tot 1954 ! Veertig jaar in dienst van opvoeding en onderwijs aan dezelfde school.

**De heer JOSEPH VANDEKERCKHOVE
die de heer A. Decock als
directeur opvolgde.**

+

BID GOD VOOR DE EDELE ZIEL
van den jongen Heer

Norbert VANDOMMELE
ONDERWIJZER
Zoon van
Heer ARTHUR en Vrouw LUTGARDIS SCHELPE

geboren te IZEGEM,
den 30 September 1911, werd hij schielijk geknakt
in den frisschen opbloei van zijn 20 jaren,
en kwijnde stilaan weg, den 16 Oktober 1932,
zonder klacht, versterkt door de H. H. Gerechten,
berustend in Gods Heiligen Wil.

Hij was Sekretaris van de Kristene Arbeidersjeugd, lid
van den Eucharistischen Kruistocht voor Onderwijzers
en van het Kristen Onderwijzers-Verbond.

Begrafenisdienst J. Vandommele & Zoon, Isegem

De HOSANNA-GROEP voor de school.

Groepsfoto van de juffrouwen die gedurende de FANCY-FAIR 1931 hun beste krachten ten beste gaven. - Zie naamlijst

SINKSENDAGEN 24 - 25 - 26 - 27 MEI 1931 - GROEP VAN DE JUFFROUWEN

FANCY - FAIR - JONGENSSCHOOL H. HART - IZEGEM

<u>1° Rij : zittend (v.l.n.r.)</u>			
1. Werbrouck Gilberte	8. Verstraete Marguerite	8. Daenens Marie-Joseph	11. Malfait Lia
2. Vercamert Agnes	9. Maertens Cécile	9. Missiaen Margareta	12. Madou Marguerite
3. Wybo Thérèse	10. Kins Anna	10. Vantomme Marie-J.	13. Vangroenweghe Marie-L.
4. Verbeke Regine	11. Vandenbroucke Gabrielle	11. Folens Marie	14. Hoornaert Antoinette
5. Uyttenhove Godelieve	12. Vandommele Jeanne	12. Deblauwe Cécile	15. Terryn Lia
6. Vanneste Jeanne	13. Huyghe Marie-Joseph	13. Vanahverbeke Suzanne	16. Spillebeen Paula
7. Vercamert Isabelle	14. Uyttenhove Madeleine	14. Folens Martha	17. Malfait Rachel
8. Vanhaverbeke Marie-J.	15. De Ryckere Marie-Louise	15. Heldenbergh Valentine	
9. Berlamont Maria	16. Verstraete Marie-Louise	16. Vanhaverbeke Irène	<u>5° Rij : staande</u>
10. Vandommele Jeanne	17. Demeulemeester Marie-L.	17. Verbeke Elisabeth	1. Dujardin Marie-L.
11. Werbrouck Simonne	18. Vanderheeren Isabelle		2. Staes Maria
12. Verbeke Marie-Jeanne	19. Vanwalleghem Gabrielle	<u>4° Rij : staande</u>	3. Carpentier Elvire
	20. Verbeke Yvonne	1. Naert Maria	4. Stragier Jeanne
		2. Boone Simonne	5. Deforche Diane
<u>2° Rij : Staande</u>	<u>3° Rij : staande</u>	3. Seynaeve Rafaëlla	6. Verfaillie Jeanne
1. Verbeke Mariette	1. Holvoet Marie-Thérèse	4. Vanoeteren Maria	7. Buyse Germaine
2. Desmedt Rosa	2. Denys Yvonne	5. Folens Hélène	8.
3. Desmedt Marie-Louise	3. Lammertyn Jeanne	6. Vandommele Godelieve	9. Vandeputte Albertine
4. Onraet Bertha	4. Dekyvere Zulma	7. Carpentier Rosa	10. Smalle Rachel
5. Kerckhof Agnes	5.	8. Clément Noëlla	11. Cottignies Marguer.
6. Daenens Gabrielle	6. Declercq Maria	9. Smalle Elvire	12. Balcaen Marie-Louise
7. Maertens Rachel	7. Lefevere Marie-Louise	10. Allewaert Maria	13. Naert Yvonne

Wat al energie en onvermoede inspanningen liggen daarin samengebald ?

Deze opsomming ware onbegonnen werk. Alleen één van de meest "onaangename" karweitjes, waarvan geen mens weet heeft. Namelijk het jaarlijks op stap gaan, tijdens het derde trimester, om bij de sympathisanten van de school de nodige financiële steun los te krijgen voor de luisterrijke prijsuitdeling. Dit had o.m. tot gevolg dat er telkenjare een overvloed aan prijsboeken was en dat voor alle leerlingen van de school (1921 - 1940).

De nieuwe direktEUR is tevens de schoonbroer van Z. E. H. Kanunnik Albéric De-coene, diocesaan hoofdinspekteur en groot pedagoog (+ 1958).

Eindresultaat van het Steunfonds !

't Steunfonds verzamelt uiteindelijk meer dan 62.000 Fr. Enorm bedrag voor die jaren. Toelagen worden nog verleend door Stad en Provincie. En toch komt men nog vele tienduizenden tekort.

Maar aan initiatieven ontbreekt het niet. 'n Reusachtige Fancy-Fair, gedurende de Sinksendagen 1931, zet de kroon op 't werk.

1932

Op 16 oktober 1932 verloor de school voor 't eerst 'n leerkracht, de heer Norbert Vandommele, weliswaar waarnemend. Hij was met haar nauw verbonden als oud-leerling, woonde in de buurt en nam kort na elkaar drie interims waar in de school.

1934

Sedert 1931 zitten ver boven de driehonderd jongens in flink-ingerichte en gezonde lokalen. Doch de speelplaats laat te wensen over. Slechts een deel ervan, langs de westzijde, werd destijds met tegels belegd en van een riolering voorzien (1929). Een aanzienlijke oppervlakte blijft nog onbevloerd. Dit tekort is er oorzaak van dat de kinderen 's winters in de modder lopen of dat bij droog weder hele hopen zand het bevloerd gedeelte bedekken en dus nutteloos maken of stofwolken, tijdens de verluchting der lokalen, de klassen binnendringen.

Nogmaals gaat het Schoolcomité tot de aktie over. Begin oktober richt het opnieuw een dringende oproep om steun tot de bevolking. Zelfs de schoolgaande jeugd doet mee en in de inkomsten vinden we hun giften van 0,25 Fr en 0,50 Fr. terug.

"... De stoutste verwachtingen werden, spijs de nijpende crisis, overtroffen ! Wat zeer onwaarschijnlijk zou kunnen aangevat worden voor den winter, is reeds een afgedane zaak. De ruime speelplaats van de Jongensschool op 't H. Hart ligt thans bevloerd, ... een droom voor de kinderen ! Hier is het dan ook de plaats om, uit naam van de leerlingen en hun ouders, aan de overtalrijke vrienden van de H. Hartschool den hartelijksten dank uit te drukken. Het Schoolkomiteit en het Schoolbestuur voegen hieraan ook hun persoonlijke dank toe.

Het jaar 1930, hetwelk een zo langen duur van de economische crisis niet liet voorzien, was er getuige van hoe een zeer ruim gedeelte van de bevolking met het Stads- en Provinciaal Bestuur in edelmoedigheid wedijverden om een volkschool, pas in 1914 geopend en onder en na den oorlog een buitengewoon rasse uitbreiding nam, door hun gewaardeerden en krachtigen steun tot een compleet geheel te helpen opgroeien.

Het jaar 1934 dat het beeld aanbiedt van de meest gekende economische inzinking, dewelke gansch het land en niet het minst Izegem haar noodlottige verwondingen toebrenghet, was er nogmaals getuige van dat de oproep om de school haar voltooiing te verzekeren van meet af aan en gulhartig door honderden, uit alle standen, sympathiek werd beantwoord.

.....

Iedereen die zijn steentje bijbracht weze ervan overtuigd dat zijn aanmoediging duurzame vruchten dragen zal. Steun, gebracht aan onderwijsinrichtingen, komt tenslotte ten goede aan iedereen. Onderwijs en opvoeding van het volk zijn een onschatbare weldaad voor alleman !

Met dit hartgrondigste dankwoord wordt dan ook de oproep tot ondersteuning voor de school op 't H. Hart besloten.

Uit naam van het Schoolkomiteit.

L. Dewasch
Pastor

J. Vandekerckhove
Schoolbestuurder

1935

Haar engagement getrouw stond de school eveneens open voor allerhande religieuze gebeurtenissen. Zo werd jaarlijks op de parochie 'n processie gehouden ter ere van het H. Sacrament. Te dier gelegenheid werd de school gebruikt door

de talrijke groepen voor het omkleden, vóór en na de tocht. Vooral de Hosanna-groep schooljongens, met zijn wuivende palmtakken en mooi gezang werd steeds fel opgemerkt. De leiding berustte bij de Hr Dan. Saelen, hierin in de veertiger jaren opgevolgd door Hr Gabriël Deklerck.

Zelfs aan sociaal dienstbetoon was de school niet vreemd.

E. H. Frans Denys, medepastoor op de H. Hartparochie van 1934 tot 1947, richtte de "GERMANA" op.

Dit was 'n kring voor jonge meisjes die 's zondags enkele uren samen wensten door te brengen. Zij hielden zich onledig met allerlei gezelschapsspelen. 's Zomers en bij goed weder gebeurde dit op de speelplaats van de H. Hartschool, bij slecht weder binnen in de grote zaal van de school, waar tafels, stoelen, biljarten e.z.m. te hunner beschikking stonden.

Deze priester werd hierin bijgestaan door dienstvaardige juffrouwen o.a. Mej. Jeanne Vandommele, Héléne Folens, Marie-José en Irène Vanhaverbeke.

1936

Oprichting van 'n negende klas.

De school omvat thans : - lagere : 6 klassen.

- vierde graad : 3 klassen.

1937

Nogmaals nieuwbouw !

Wegens de invoering van nieuwe (verlaagde) bevolkingsnormen in het onderwijs kunnen twee nieuwe klassen geopend worden in de eerste drie graden.

Er moet opnieuw gedacht worden aan uitbreiding van de schoolgebouwen. Om te voldoen aan deze dringende pedagogische vereisten besluit het schoolcomité de nodige pogingen in het werk te stellen om te kunnen overgaan tot het bouwen van vier nieuwe klassen. Er wordt beroep gedaan op Stads- en Provinciaal Bestuur om een geldelijke toelage te verkrijgen. Intussen wordt de bouwkundige, Hr L. Verstraete, aangesproken voor het opmaken van een ontwerp en raming van de uitgaven.

Op 11 oktober 1937 wordt in 'n lokaal van het Stadhuis overgegaan tot de opening van de openbare aanbidding, beperkt tot de aannemers uit Izegem. De uitgaven worden geraamd op 132.352,50 Fr.

Er zijn drie aanbiedingen.

We herkennen van links naar rechts:

- Gehurkt: De heren Saelen D., Denys M., Vandekerckhove J.
- Staand : De heren D'hooghe J., Pauwels G., Deklerck G., Vercruysse F., Vercruysse J., Bekaert R., aannemer Beernaert Marcel en Deblauwe Gustave, metser.

De nieuwe vleugel.

Uiteindelijk worden de heren Eugène en Marcel Beernaert, aannemers en heer Jeroom Laridon, schrijnwerker, aangeduid en kunnen de werken in de herfst een aanvang nemen.

Deze vleugel wordt opgetrokken op de oostzijde en in de verlenging van de reeds bestaande klassen (1931).

Wijziging in het Schoolcomité.

Op 13 april 1937 overlijdt de pastoor van het H. Hart, E. H. De Wasch Louis. Hij is tevens voorzitter van het schoolcomité.

In beide functies wordt hij, op 16 april 1937, door E. H. Karel Sobry opgevolgd.

De Heer Camille VANHAVERBEKE en de H. HARTSCHOOL.

De figuur van deze zeer verdienstelijke mens is onafscheidelijk verbonden met de groeiperiode van de school.

Hij wordt lid van het schoolcomité in 1917 en dit in vervanging van zijn overleden broer Hr Jules Vanhaverbeke. Hij zal dit blijven tot 1940.

De balans van zijn prestaties opmaken is onmogelijk. Alleen weten we dat ze ongeveer 'n kwart eeuw bestrijken en van 'n grote genegenheid voor het christelijk onderwijs op de parochie getuigen.

Elke positief voorstel steunt hij onvoorwaardelijk en is meestal de spil waar- rond alles draait.

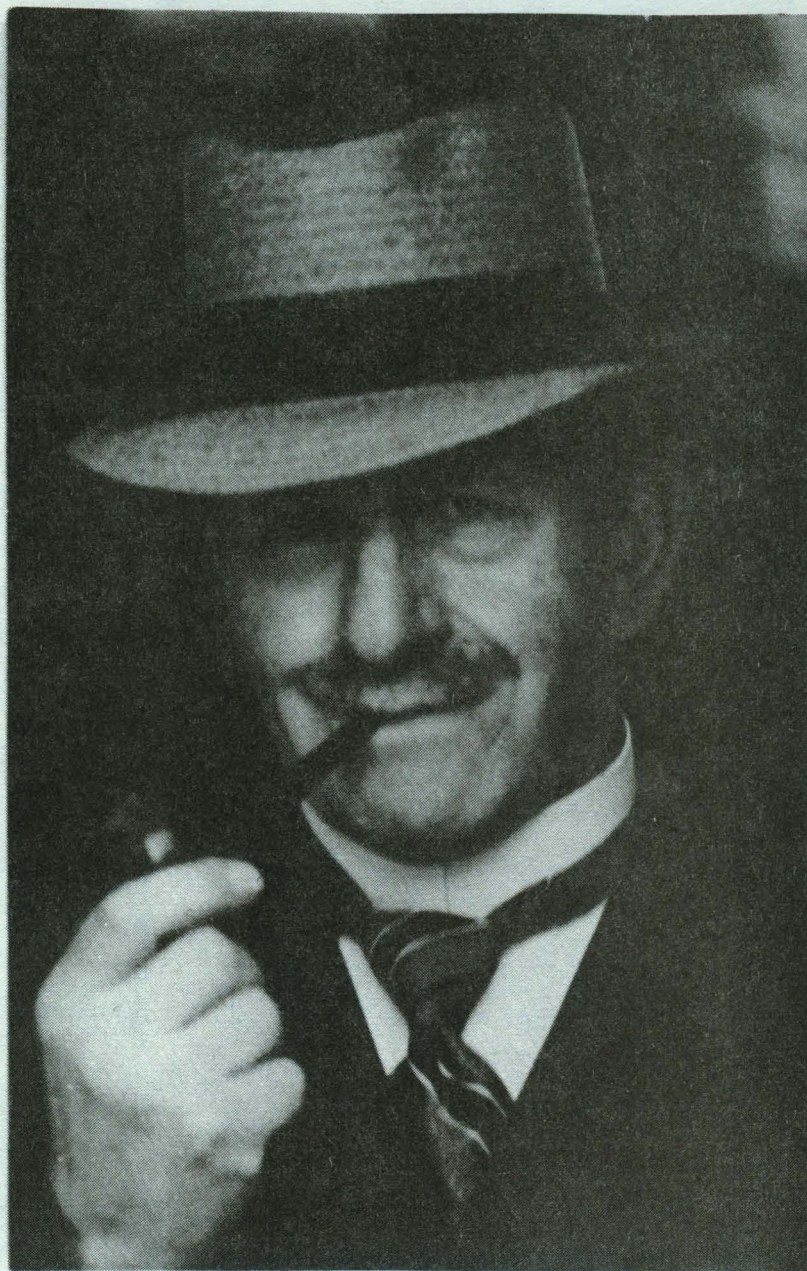
Hij stelt zelfs persoonlijk bezit tijdelijk ter beschikking van de school op 'n ogenblik dat de financiële lasten het zwaarst wegen. Die belangloze inzet bereikt zijn hoogtepunt tijdens de jaren 1929 - 37, tijdens de grote bouwwer- ken.

Zijn bereidheid voor de school is meer geweest dan 'n hobby. Ze groeide uit tot een intens medeleven dat hem, na zijn beroepsbezigheden, volledig in be- slag nam.

1938

Eerste Mobilisatie van 27 september 1938 tot 3 oktober 1938

Voortekenen van naderend oorlogsgeweld.

De heer Camiel VANHAVERBEKE
Lid van het schoolcomiteit
van 1917 tot 1940.

1° rij (zittend) : De heren Denys M., E. H. Fr. Denys, Vandekerckhove J., Saelen D.
D'hooghe J.
2° rij : De heren Vercruysse Fr., Malfait G., Pauwels G., Decoopman A.,
Desmedt L., Parret D., Bekaert R., Vercruysse J.

Opgeroepen leerkrachten

- Parret Daniël
- Pauwels Gaston
- Decoopman Albert

Waarnemende leerkrachten

- Provoost André
- Mevr. Vangroenweghe-Lefever Augusta
- Mevr. Saelen-Putzeys Jeanne

Deze mobilisatie was een maat voor niets.

1939

Algemene Mobilisatie !

Zware handicap voor de school. Zes op de elf leerkrachten zijn voor lange tijd uit hun klassen verwijderd, namelijk vanaf 12 september 1939 tot ongeveer half juni 1940.

Opgeroepen leerkrachten

- Parret Daniël
- Bekaert Roger
- Pauwels Gaston
- Decoopman Albert
- Deklerck Gabriël
- Vercruysse Frans

Waarnemende leerkrachten

- Mevr. Demeulemeester-Vlieghe Irma
- Clement Gerard
- Seynaeve Jozef
- Mevr. Saelen-Putzeys Jeanne
- Malfait Georges
- Mevr. Vangroenweghe-Lefever Augusta

1940

Afwezig, maar niet vergeten !

Toch bleef de band tussen school, leerlingen en gemobiliseerde leerkrachten levendig.

IV. 1940 - 1945 TWEEDE WERELDOORLOG

- 1940

10 mei : Het oorlogsgeweld breekt los !

Het Duitse leger valt ons land binnen en meteen kennen we de volledige ontredde-ning op onderwijsgebied.

Waar alles tot nu toe tamelijk normaal verloopt - onafgezien van de talrijke waarnemende leerkrachten - worden vanaf 10 mei de lessen geschorst wegens het oorlogsgevaar en dit tot 3 juni 1940.

Vanaf 4 juni worden de lessen hernomen. Vóór het einde van het schooljaar, einde juli 1940, hervatten alle opgeroepen opnieuw hun taak op school.

November : Heraanneming.

In zitting van de gemeenteraad van 22 november 1940 wordt de school heraan-genomen voor de duur van 6 jaren, met ingang van 1 januari 1941.

Het Schoolcomité ziet er nu als volgt uit :

- E. H. Karel Sobry, pastoor en voorzitter (sedert 1937).
- Leden : Vandekerckhove Jos., Bourez Louis, Hostens Jules,
Sintobin Edmond, Vandommele Theofiel.

Beloken tijd !

Bij het naslaan van het archief stellen we vast dat tot 1944 de school-activiteiten rustig verlopen, maar dan eerder in mineurtoon. Er vinden geen bestuurlijke en pedagogische Conferenties meer plaats. Op 11 novem-ber moet gewoon les worden gegeven. De plechtige prijsuitdelingen zijn stopgezet.

- 1943

En toch !

Op 28 september 1943 wordt de heer Jozef Demeurisse opgeëist door de "Werbestelle" als verplicht tewerkgestelde in Duitsland. Betrokkene wordt werkweigeraar en duikt onder. Hij herneemt zijn dienst op school bij de aanvang van 't volgend schooljaar, in september 1944.

- 1944

Laatste moeilijkheden.

In de zomer van 1944 doet zich, ten gevolge van verhoogde militaire activiteiten, een nieuwe ontreddeering van de onderwijsorganisatie voor.

Vanaf 12 mei 's middags worden de lessen volledig geschorst en dit tot 29 mei. De leerkrachten worden intussen door de Gemeentelijke Overheid belast met het toezicht op verplicht tewerkgestelde arbeiders. Deze moeten bomen vellen en boomstaken planten ter belemmering van een mogelijke invasie langs de lucht met laagvliegende vliegtuigen en zweefvliegtuigen.

Vanaf 30 mei worden de klassen gedeeltelijk heropend, namelijk op de 6 voormiddagen en 's namiddags enkel op maandag, woensdag en vrijdag.

Slechts een derde van de leerlingen uit iedere klas wordt beurtelings toegelaten op school. Gans het personeel is present. Klasduur : van 9 uur tot 11 uur en van 14 uur tot 16 uur. Aldus komen om de twee dagen al de kinderen beurtelings voor 'n paar uren op school. Er wordt alleen nog les gegeven over de hoofdvakken : Godsdienst, Moedertaal, Rekenen; Frans in de 3de en 4de graad. Er is tevens nazicht van het aan huis gemaakte werk, alsook opgave van nieuwe taken. Dit beurtsysteem duurt tot aan de grote vakantie, die ingaat op 30 juli.

ROL van "WINTERHULP" op school.

Op initiatief van de Commissie van Openbare Onderstand en om ondervoeding bij de jeugd enigszins te keer te gaan start Winterhulp - Izegem met de School-eetmalen vanaf 17 maart 1941.

uitgereikt :

- Een vierde liter melk met vier soya-koekjes (op school te verbruiken).
- Een zakje frites, bedeed in het lokaal der Volksoep in de Wijngaard -- straat.

Kostprijs ! Per week :

- 0,25 Fr. voor de behoeftigen (bezitters van een schoolkaart uitgereikt door Winterhulp op basis van het inkomen).
- 1,25 Fr. voor de andere leerlingen.

Dit is eerder 'n schuchtere poging. 't Programma dient bijna wekelijks te worden gewijzigd : dan eens geen frites meer, dan weer meer melk, enz... Soms wordt 'n reep chocolade of sinaasappel kosteloos bedeed. Af en toe worden ook rantsoeneringszegels gevraagd.

Oktober 1941 : Schooleetmalen op bredere basis.

Per week :

- 6 maal een vierde liter soep ('s voormiddags).
- 2 maal een vierde liter melk + 4 soya-koekjes ('s namiddags).

Kostprijs per maand : - 2 Fr. voor behoeftigen.

- 15 Fr. voor andere leerlingen.

Voortaan dient idereen bovendien in te leveren : 2 vleeszegels Nr 10 en 1 deelzegel van 250g Nr 20 voor aardappelen.

December 1941 : Weer uitbreiding !

1) Bijgevoegde Lichte Eetmalen (zonder inbreng van zegels) worden uitgereikt aan ondervoede kinderen, die ingeschreven zijn in de Schoolsoep. Aantal voorlopig beperkt tot 20 % der schoolbevolking.

De deelnemers worden onderverdeeld in drie categorieën. Er zijn drie eetmalen per week voorzien en hiervoor zal men betalen :

- 2 Fr. voor behoeftigen (in bezit van Rode Schoolkaart).
- 7,50 Fr. voor kroostrijke gezinnen (Blauwe Schoolkaart).
- 15 Fr. voor andere leerlingen.

De ondervoede kinderen worden aangeduid in samenwerking met de geneesheer van de Schoolinspectie.

2) Vitamines C en D dagelijks na de schoolsoep in te nemen.

Kostprijs per maand : - 0 Fr voor bezitters van Rode Schoolkaart.

- 1 Fr. voor bezitters van Blauwe Schoolkaart.
- 2 Fr. voor de anderen.

Februari 1942 : Uitbreiding van de Lichte Eetmalen.

Tot nu toe werden drie lichte eetmalen per week uitgereikt aan ondervoede leerlingen. We noemen ze voortaan Reeks A. 'n Tweede reeks van minder-ondervoede kinderen komt in aanmerking : Reeks B. Ze omvat opnieuw 20 % der schoolbevolking. Twee lichte eetmalen per week zijn voor hen voorzien.

Om 'n idee te geven van de omvang van de schooleetmalen doen we een greep middenin de lange reeks oorlogsmoanden, b.v. november 1942.

	Kostprijs per maand		Aantal
	Soep + Melk	Vitamines C en D	Deel- nemers
Rode Kaart	1 Fr.	0 Fr.	218
Blauwe Kaart	5 Fr.	1 Fr.	26
Anderen	10 Fr.	2 Fr.	108
			<hr/>
			352

	Lichte Maaltijden : per week			
	Reeks A		Reeks B	
	Prijs	Deelnemers	Prijs	Deelnemers
Rode Kaart	0 Fr.	70	0 Fr.	70
Blauwe Kaart	7,5 Fr.	3	5 Fr.	5
Anderen	15 Fr.	3	10 Fr.	12
		<hr/>		<hr/>
		76		87

De totale schoolbevolking bedraagt op dat ogenblik 382 leerlingen.

Bij dergelijke cijfers is commentaar overbodig.

Menu's van de lichte eetmalen. Er treedt variatie in naarmate de maanden vorderen.

- Twee sardienen in tomaten.
- Een vierde liter gierstemaalcreem.
- 50 gram Emmerthal-kaas.
- 130 gr vijgen met een halve liter melk.
- Vijf sardienen in olie.
- 80 gr bonen met saus (vet of olie).
- 80 gr erwten met saus.

- 1 grote haringfilet of 2 kleine met 40 gr bonen.
- Een halve liter melk met gierstemeelkoekjes.
- 110 gr rog met 40 gr bonen.
- 100 gr dadels met een halve liter melk.
- Ansjovis op snede brood.
- Twee beschuiten met 125 gr fruitmoes.
- 50 gr haaspastei op snede brood.
- Gemarineerde of gerookte vis met saus.
- 100 gr ganzenborst met bonen.
- Een derde liter chockchaud met drie aardnootbeschuiten en 50 gr confituur.
- 100 gr konijnenpastei met aardappelen (Kerstmaal).
- 20 gr vispastei met brood + 65 gr vijgen.
- 50 gr tonijn in olie.
- Een halve liter havermeelpap.
- Een vierde liter pap van karamalt + 10 gr amandelen.
- 50 gr makreel in olie.

Gelegenheidsbedelingen gebeuren gewoonlijk gratis. Ze omvatten meestal vijgen, citroenen, sinaasappelen, creemchocolade, marsepein, enz...

Om de nijpende behoeften te helpen dekken richt Winterhulp af en toe een dringende oproep - ook tot de scholen - om steun.

De H. Hartschool beantwoordt die oproep door volgende prestaties :

- Op zondag 12 juli 1942 opvoering van "DE PRINS VAN SIND" operette in 5 bedrijven - 75 uitvoerders - ten voordele van Winterhulp.
Netto-opbrengst : 5.500 Fr.
- Op zondag 18 juli 1943 opvoering van "DWERG NEUS" operette in 5 bedrijven ten voordele van Winterhulp-Izegem.
Netto-opbrengst : 8.600 Fr.

Intussen gaan de schooleetmalen zonder grote wijzigingen verder om voor goed te eindigen midden juli 1945.

Graag sluiten we dit hoofdstuk af met de woorden uit het eindverslag van de heer Robert HOLVOET, animator van dit edel werk :

"Aan alle medewerkers onzen welgemeenden dank.

Met Gods hulp hebben wij samen dit werk tot een goed einde gebracht. Wij zullen de troostende herinnering ervan behouden, hiermede binst deze droevige

oorlogsjaren in dienst gestaan te hebben van ons volk en van ons Land."

IN MEMORIAM aan de Oud - leerlingen gesneuveld in de oorlog 1940 - 45.

De soldaat, die zijn leven schenkt voor het heil zijner wapenbroeders, tot verdediging van haard, godsdienst en vaderland, kan geen groter blijk van liefde geven. Geen twijfel dat zulk een dood, christelijk aanvaard, hem zijn eeuwig geluk zal geven.

KARD. MERCIER

BRABANT Daniël

zoon van Philemon en Maria Devliegere, geboren te Kortrijk op 8 januari 1919, Soldaat Wielrijderseenheid van Limburg (Lanaken) gesneuveld te Veldwezelt op 10 mei 1940.

KESTELOOT Jerome

zoon van Adolf en Coussement Hélène, echtgenoot van Anna Vanbosseghem, geboren te Izegem op 26 april 1920, Soldaat van het 3de Linierement, overleden in het krijgshospitaal tengevolge van een ziekte opgedaan in krijgsgevangenschap, Brugge 13 januari 1943.

VANPACHTENBEKE Robert

zoon van Eugène en Elisa Cools, geboren te Izegem op 11 januari 1919, Korporaal vrijwilliger bij het Ontmijningsbataljon, gekwetst te De Panne op 28 maart 1946, en overleden in het krijgshospitaal te Brugge op 29 maart 1946.

VENS André

zoon van Joseph en Vroman Celestina, echtgenoot van Gabriëlle Windels, geboren te Izegem op 24 oktober 1912, Soldaat van het 18de Linierement, gesneuveld te Hees op 10 mei 1940.

1. BRABANT Daniël
2. KESTELOOT Jerome
3. VANPACHTEBEKE Robert
4. VENS Andre

Heer JACQUES D'HOOGHE
Geboren te Izegem 15.06.1896
en er in de Heer ontslapen op 10.01.1945.
Hij was gedurende 28 jaar onderwijzer
aan de H. Hartschool.

Zwaar beproefd !

Op 10 januari 1945 ontsliep de heer Jacques D'HOOGHE, onderwijzer in functie. Uit de lijkrede, uitgesproken door de heer Jos. Vandekerckhove, schooldirecteur :
".... het schielijk afsterven van mijnheer Jacques D'hooghe is wel de treurigste gebeurtenis, de grootste wonde die de H. Hartschool sinds haar dertig jarig bestaan treft.

.....
Verleden woensdagmiddag, op 't einde van de klasuren, voelde mijnheer D'hooghe zich ongesteld en trok huiswaarts, met de vaste overtuiging 's namiddags terug op post te zijn. Zijn krachten had hij echter overschat en nog diezelfde tragische namiddag schonk hij, schier ongemerkt, zijn schone en rijke ziel aan de Meester van hierboven terug.

.....
Mijnheer D'hooghe begon zijn heerlijke loopbaan onder de droevige omstandigheden van de vorige oorlog en het noodlot heeft gewild dat hij gevelde werd onder een nog veel wreder wereldramp. Allen die hem gekend hebben, Overheden en Collega's, zijn het eens om te getuigen dat hij een man was van nauwgezette plicht; die zich noch duur noch rust gunde, zolang de taak niet minutieus volbracht was, die zijn lessen met de meeste zorg, dag aan dag, en jaar na jaar, schroomvallig voorbereidde; met recht veel van zijn leerlingen eiste, omdat ook hij aan zichzelf onbepaalde eisen stelde. Het was er mijnheer D'hooghe niet enkel om te doen flink onderwijs te verstrekken; zijn rijke ziel, zijn staatsburgerlijke deugd en verantwoordelijkheidszin wilden van zijn leerlingen echt christelijke en voorname burgers maken. Zijn leerlingen mochten naar hem opzien als naar een toonbeeld, als naar een meester in de ruimste zin van 't woord. Wij, die met hem leefden, weten dat in hem een stalen wilskracht huisde, die weerstand bood aan de zwaarste beproeving en hij zijn enige steun zocht in een diep doorleefde godsdienstzin.

Een zwaar kruis heeft hem toch onder de knie gekregen, een bittere beproeving knaagde aan zijn hart. Voor hem was de bevrijding geen gefubel van onvermengde vreugde, omdat de gedwongen afwezigheid van zijn zoon aan zijn gevoelig en rechtshapen vaderhart dodelijke wonden knaagde en met angst de toekomst deed tege-
moet zien, totdat hij hierdoor uiteindelijk op het werkveld eervol is bezweken.

V. 1945 - 1974 OP NIEUWE BANEN

1945

Moeilijke Tijd !

Gedurende de eerstvolgende jaren wordt alle energie opgeëist voor het normaliseren van het onderwijsverloop en het herwinnen van het vóór de oorlog bereikte studieniveau.

Allerhande omstandigheden hebben de school tijdelijk verzwakt. We sommen er enkele op :

- De zo heilzame Conferenties worden, tijdens de oorlogsjaren, stopgezet. Meteen valt de Pedagogische Begeleiding uit en is alle evolutie zoek.
- 't Incidentrijk schooljaar 1944-45 vooral - met zijn gaan en komen van leerkrachten - vormt het dieptepunt.
- 'n Te snelle verjonging van het personeel vindt plaats. De heren Feys Raf. (1944), Vandorpe Eug. (1944) en Verhaeghe Roger (1947) treden in dienst.
- De overige leerkrachten krijgen als klastitularis 'n ander leerjaar toegewezen.

Doch de school komt deze moeilijkheden glansrijk te boven.

1947

Heraanneming !

In zitting van de Gemeenteraad van 21 februari 1947 wordt de school heraangenomen voor de duur van zes jaren, met ingang van 1 januari 1947.

't Schoolcomité ziet er als volgt uit :

Voorzitter : E. H. Karel Sobry, pastoor.

Secretaris : heer Jos. Vandekerckhove.

Leden : heren Th. Vandommele, Rob. Delaey en Pierre Vanhaverbeke.

De heer Daniël Saelen.

Zicht op de speelplaatsen naar het noorden toe.

Verkoop !

Nog ditzelfde jaar verkoopt het Schoolcomité 'n stuk grond dat volgens de oorspronkelijke planning voorbestemd was om er 'n schoolhuis voor de directeur op te bouwen.

Dit perceel ligt ten westen van de oudste vleugel. De heer Fab. Kemp wordt de nieuwe eigenaar en baat er thans 'n garage uit.

1951

Graag-geziene Figuur.

Op 27 mei 1951 overleed haastig te Kachtem de heer Daniël SAELEN oud-onderwijzer aan de H. Hartschool, sedert 1 januari 1948 met pensioen.

Uit zijn gedachtenis :

".....God wenkte zijn trouwe dienaar, terwijl hij bij zijn stokoude, ziekelijke vader op bezoek was, om, de nacht door, bij zijn ziekbed te waken. Hij was een man uit één stuk, zonder dubbelzinnigheid of uiterlijk vertoon, maar met diepe overtuiging en belijdend en beleefd geloof, steeds ten dienste voor kerk en priesters. Hij was een uiterst-hartelijk man, met een opgewekt karakter, die aan alle wolken de zilveren randen ontdekte. Hij was een leermeester, gewaardeerd door ouders en leerlingen om zijn onderwijs- en opvoedingsbekwaamheid, om zijn mannelijk gezag maar ook om zijn onpartijdige genegenheid en toewijding voor elkeen van zijn leerlingen. Hij was de dienaar van de gemeenschap als promotor en baanbreker van de kunstbeoefening ter stede. Hij stichtte de Peter Benoithkring waarvan hij de bezieler bleef en de Muziekacademie waarvan hij wel en wee doormaakte en tot gelukkig resultaat hielp bevorderen.

1953

Heraanneming !

In zitting van de Gemeenteraad van 20 maart 1953 wordt de school heraan genomen voor de duur van zeven jaren, met ingang van 1 januari 1953.

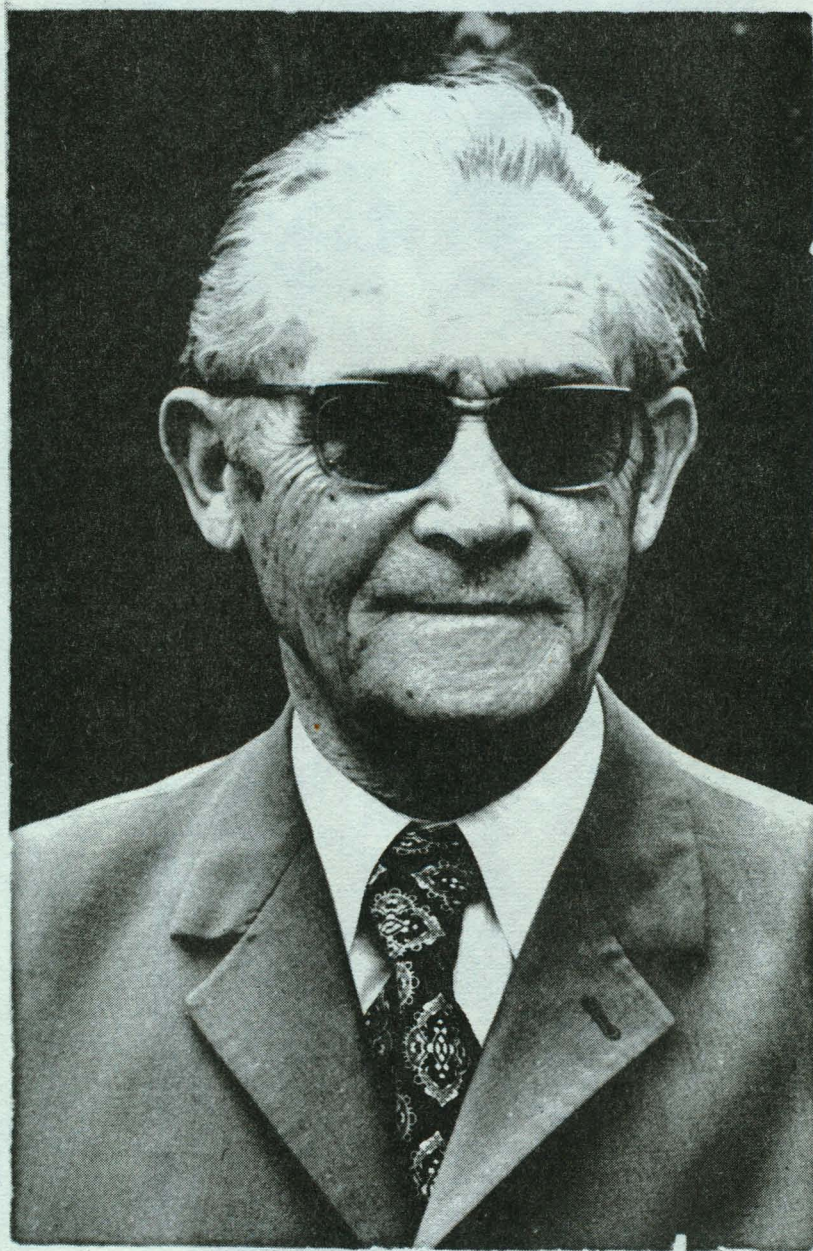
't Schoolcomité ziet er als volgt uit :

Voorzitter : E. H. Karel Sobry, pastoor.

Leden : heren Jos. Vandekerckhove, Rob. Delaey, P. Vanhaverbeke.

1° rij (zittend) : Decoopman Albert, Desmedt Leo, Vandekerckhove Joseph, Bekaert Roger, Pauwels Gaston.
2° rij : Feys Rafaël, Vandorpe Eugeen, Hoet Gilbert, Deklerck Gabriël, Verhaeghe Roger.

De heer ROGER BEKAERT
die de opvolger werd van de
heer J. Vandekerckhove,
van 1954 tot 1966.

Belangrijke Herstelling !

Niets ontkomt aan de "tand des tijds". Zo ontkwam evenmin de zoldering en het dak van de westervleugel aan de houtworm.

De veiligheid der kinderen noodzaakt een drastisch ingrijpen.

Pastoor Sobry laat zonder verwijl de houten zoldering vervangen door 'n betonnen.

De gebroeders Monteyne voeren de werken uit. De kostprijs belooft 137.500 Fr. De fondsen ontbreken volledig. De pastoor gaat 'n persoonlijke lening aan. Hij vraagt en krijgt 'n toelage van het Gemeentebestuur. 'n Vrij grote schuld blijft voorlopig bestaan. Dit, en nog te verwezenlijken realisaties, zijn er mede oorzaak van dat dringend 'n nieuwe bron van inkomsten dient gevonden.

Daarvoor zal de pas opgerichte Oud-leerlingenbond op 'n schitterende wijze zorgen.

Schitterende Schoolprestaties !

De plechtige prijsuitdelingen, waarmee gestart werd in 1921, kennen in de loop der jaren een steeds groeiende belangstelling.

De voorziene volkstoeloop tot dit feest verplicht de school ertoe enkel diegenen tot deze plechtigheid nog toe te laten die ófwel door hun kinderen, ófwel door hun werkelijke belangstelling in de school, aanspraak mogen maken op toegang. Toegangskaarten, geldig voor één persoon per gezin, zijn reeds lang ingevoerd. 't Jaar 1953 wordt het hoogtepunt.

Uit de "MANDELBODE" van 18 juli 1953 :

"Verleden maandag namiddag had in de ruime Gildezaal de plechtige prijsuitdeling plaats aan de jongens van de H. Hartschool.

De zaal liep bomvol. We merkten de aanwezigheid op van E. H. K. Sobry, pastoor op 't H. Hart, de heer J. Tytgat, Schepen van Onderwijs, Staatsinspecteur R. Verholle, de leden van 't Schoolcomité, E.E. P.P. Gardiaan en Godfried en 't bestuur van de Oud-leerlingenbond. Het muziek Leo XIII luisterde de plechtigheid op.

Het feestprogramma was effenaf van de bovenste schuif. Als inzet kregen we ten hore : Lentenacht van W. A. Mozart, een parel, uitgevoerd met kunstgevoel door tachtig leerlingen : een enige prestatie voor een lagere school ! Daarop volgde een heel aantrekkelijk sprookje : Sneeuwwitteke. Lieflijke costumering, feeërieke belichting. De zaal was één gespannen aandacht en het daverend ap-

plaus na 't zangkoor en het toneelgebeuren getuigden ervan hoezeer ouders en alle belangstellenden in de zaal deugdelijk genoten van 't optreden van de zeer talrijke jonge zangertjes en acteurs.

Aan alle uitvoerders en niet minder aan 't onderwijzend personeel en organisators : een eresalut !"

Deze prestaties zijn sinds vele jaren voornamelijk te danken aan de heren Rog. Bekaert voor toneel en Dan. Parret, met later Gabr. Deklerck, voor zang.

Unicum !

Op 14 juni 1954 vindt in de H. Hartschool de Pedagogische Conferentie voor onderwijzers plaats. De van Rijswijck cantate van Peter Benoit, aangeleerd en gedirigeerd door heer Rog. Bekaert, wordt door 'n gelegenheidskoor van 'n 80-tal leerlingen met succes uitgevoerd.

Commentaar van diocesaan hoofdinspecteur Kan. A. Decoene : "Enig ! Gedurfd voor 'n lagere school."

1954

Nieuwe Directeur !

De heer Vandekerckhove Joseph neemt ontslag als directeur zonder klas, op 31 augustus 1954.

Meteen verdwijnt de meest markante figuur die de school ooit kende.

Hij zal verder haar welzijn blijven behartigen als lid van het Schoolcomité tot op het ogenblik dat hij de stad verlaat om zich te Brugge te vestigen (1967).

Hij wordt , als directeur met klas, op 1 september 1954 opgevolgd door de heer

ROGER BEKAERT

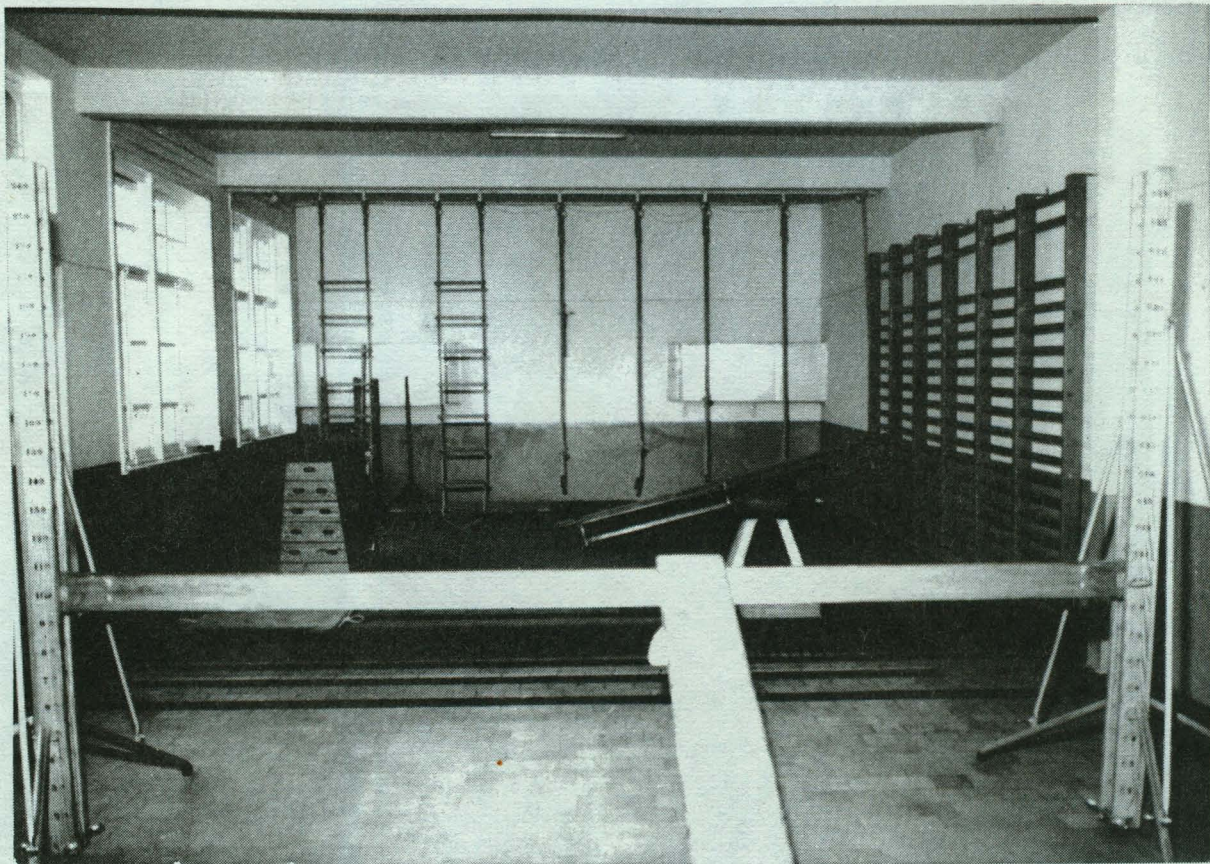
Tevens 'n nieuwe Voorzitter van het Schoolcomité !

Tijdens de maand juli kreeg de parochie van het H. Hart 'n nieuwe pastoor : de E. H. Jules Opsomer.

Hij werd meteen ook voorzitter van het Schoolcomité in vervanging van E. H. Karel Sobry, overleden.

Omheiningmuur !

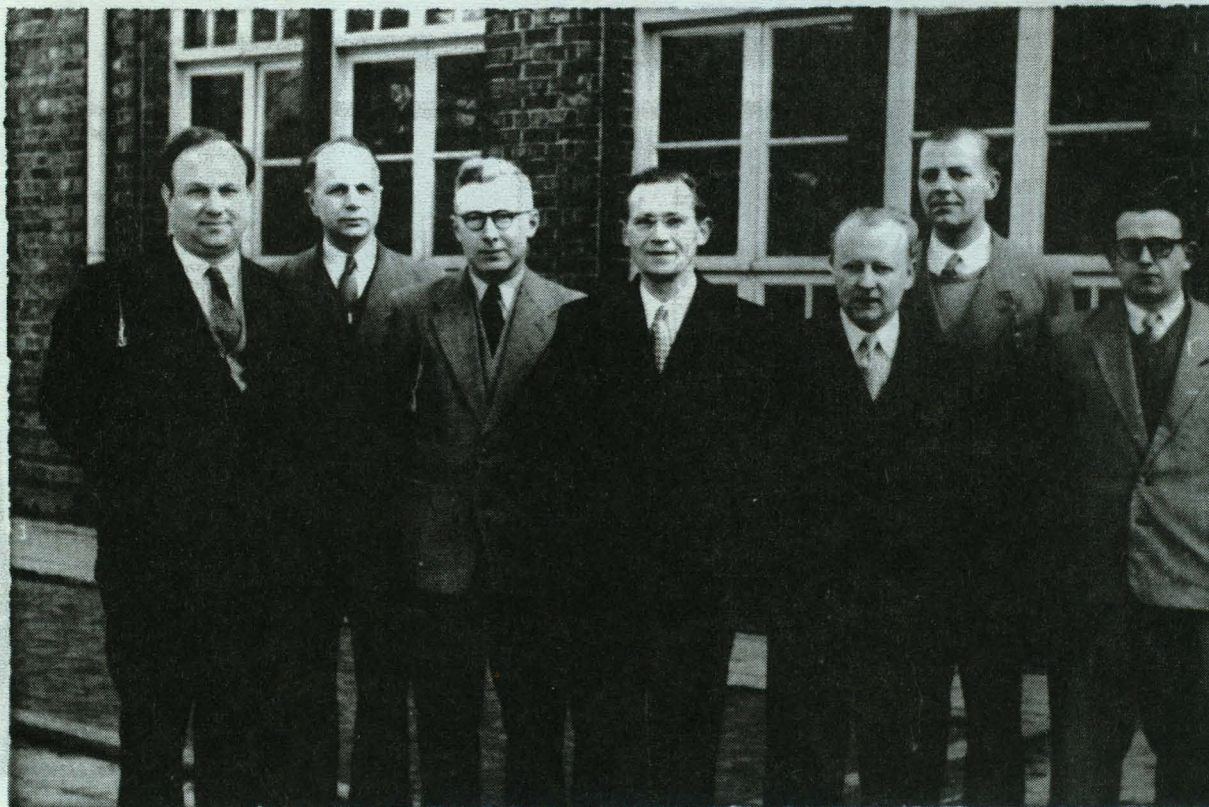
Sedert het optrekken van de derde groep klassen en het in gebruik nemen van de tweede speelplaats in 1937 ligt de school langs de zuidkant volledig open voor

Een turnzaal met toestellen.

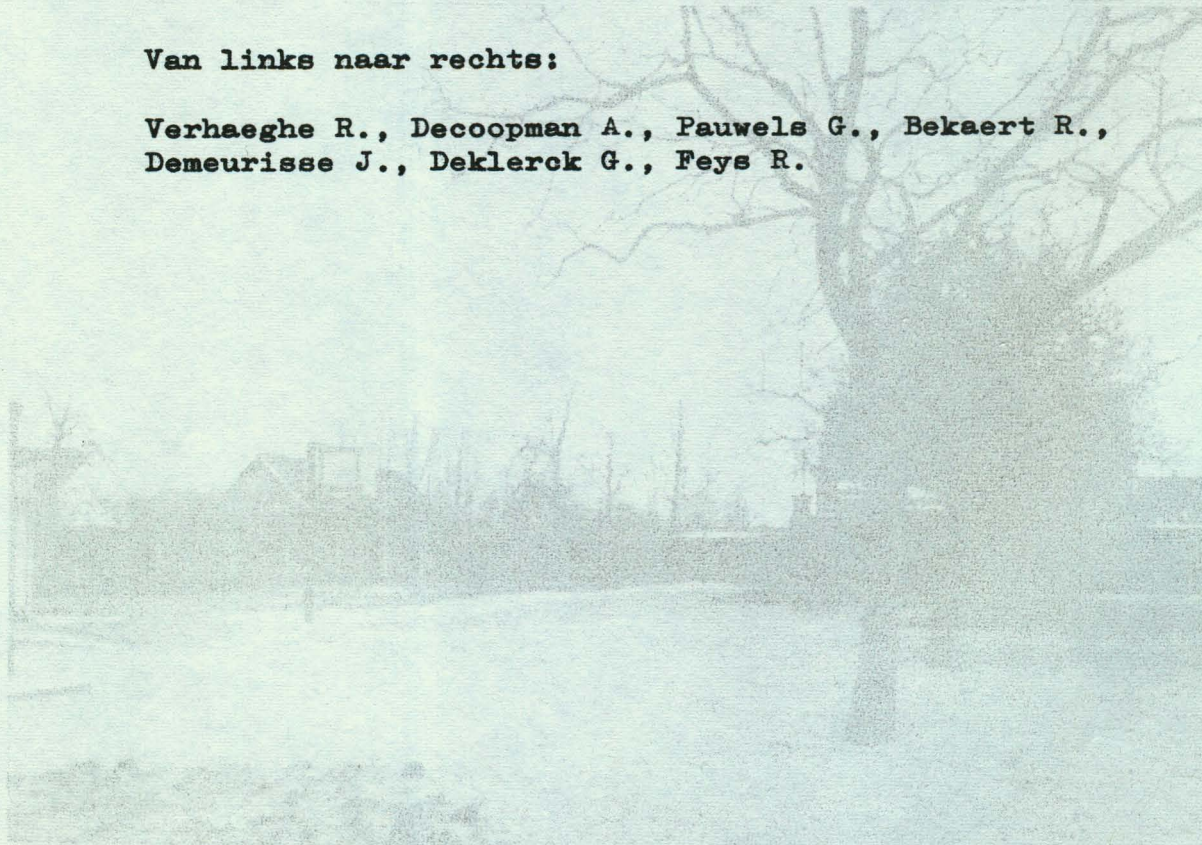
Een open plein voor balspelen.

De directie van de school met de schoolmeester.

Van links naar rechts:

Verhaeghe R., Decoopman A., Pauwels G., Bekaert R.,
Demeurisse J., Deklerck G., Feys R.

Men open plein voor besneeuwen.

wie haar wil betreden.

Van langs om meer wordt de noodzaak voelbaar om 'n degelijke afsluiting aan te brengen. Tenslotte wordt beslist dat het 'n muur wordt, eventjes 101 meter lang.

Heer Roger Vandommele maakt het plan op. De werken worden uitgevoerd door de heer Henri Plets.

1955

Uitgeruste Turnzaal !

Na de oorlog wordt van langs om meer aan Lichamelijke Opvoeding en zelfs aan Sportinitiatie gedaan in het onderwijs.

De H. Hartschool, die van haar tijd wil zijn, moet over 'n uitgeruste turnzaal beschikken.

't Schoolcomité geeft aan aannemer H. Plets opdracht, de muur tussen de laatste twee lokalen van de oude vleugel, weg te breken.

Deze zaal wordt daarna met de nodige toestellen volledig uitgerust tot 'n volwaardige turnzaal.

Maar 'n leermeester in de Lichamelijke Opvoeding zal de school, wegens discriminerende voorschriften, nog vele jaren moeten ontberen.

Hoe jammer !

1956

Nieuwe toiletten !

De oude W.C.'s op 't einde van de eerste speelplaats, samen met de daarmee verbonden afsluitmuur, worden afgebroken en nieuwe moderne toiletten worden opgetrokken in 't verlengde en ten zuiden van de oudste vleugel. Slechts 'n lage scheidingsmuur wordt behouden om de twee speelplaatsen nog enigszins te begrenzen. Het plan is van de hand van Architect Roger Vandommele en aannemer Henri Plets voert de werken uit.

1957

Gasverwarming !

't Schoolcomité beslist al de klassen, zeven in aantal, onder te brengen in de lange oostervleugel. Het ligt in de bedoeling, voor de verwarming van dit ge-

bouw, van de ouderwetse kachels over te schakelen naar gas.

Daartoe moet de grote zaal - tot nu toe gebruikt als schoolkapel - ingekort worden. Een paar muren worden opgetrokken door aannemer H. Plets en meteen is de ruimte, waar zich het altaar bevond, omgevormd tot klaslokaal.

Het "Huis Willy Leenknecht" installeert de gasverwarming.

De radiatoren staan onder de vensters, rechtstreeks verbonden met de buitenlucht. Aldus wordt er in de klassen veel plaats gewonnen en de hygiëne gaat er zeker op vooruit.

1959

In Memoriam !

Heer Achille DECOCK, ere-schooldirecteur, ere-diocesaan inspecteur, bezieler van het Davidsfonds, promotor van de Bond der Kroostrijke Gezinnen, ontslaapt te Roeselare op 15 augustus 1959, feest van Maria-ten-Hemelopneming.

Aldus werd zijn bede verhoord toen hij zelf eens dichtte ;

Laat me ook, Maria teder,
Vol van geest'lijk leven zijn;
Opgaan, wijl ik mij verneder
Aan uw voeten, Moeder mijn.

Afschaffing Vierde Graad !

Bij de aanvang van 't schooljaar 1959-60 wordt de laatste vierdegraadsklas opgeheven. Doch dank zij de verlaagde bevolkingsnormen wordt geen enkele leerkracht overtollig en telt de school nog acht lagere klassen.

1961

Einde van een Traditie !

Voor de laatste maal vindt de plechtige prijsuitdeling plaats in de ruime feestzaal van "Ons Gildenhuis" in de Kruisstraat.

Ruim veertig jaar lang stelde het Kristen Werkersverbond van Izegem spontaan zijn inrichting ter beschikking van de Jongensschool van het H. Hart.

Ook de Muziekmaatschappij LEO XIII bleef steeds even bereid om de prijsuitdeling op te luisteren.

Allen, die ooit dit feest meemaakten, bewaren er 'n aangename herinnering aan.

Onze oprechte dank aan alle verantwoordelijken om dit mooi gebaar.

1962

Streven naar versobering !

Het eremetaal wordt voor de laatste maal uitgereikt in 1962, maar nu op school. Vanaf 1963 wordt de prijsuitdeling volledig vervangen door 'n bezoek van de Ouders aan de school. Ze komen er de uitslag van hun jongen in ontvangst nemen. Aldus wordt de gelegenheid geboden de leerkrachten persoonlijk te ontmoeten, de uitslag te bespreken en als 't moet moeilijkheden op te lossen.

1964-65

Vel een boom !

Noodgedwongen laat het Schoolcomité de twaalf reuze-linden, sieraad van de eerste speelplaats, vellen.

Te groot geworden, beschadigen ze met hun takken de gebouwen, verhinderen voldoende lichttoevoer naar de klassen en hun wortels lichten de tegels van de bevloering op zodat de leerlingen in hun spel gehinderd worden.

Daarna wordt het grootste deel van de bevloering van de speelplaats opnieuw hersteld.

In Memoriam !

De heer Eugene VANDORPE ontslaapt op 28 juni 1964 als onderwijzer aan het St-Jozefscollege te Izegem.

Ongeveer de helft van zijn 20-jarige loopbaan bracht hij door in de H. Hartschool, namelijk van 1944 tot 1954.

Hij leefde voor zijn klas en zijn leerlingen, was correct tot in het kleine en in de omgang was hij de gemoedelijke collega.

OUD-LEERLINGENBOND en H. HARTSCHOOL.

Oprichting : Voorjaar 1953.

Doel : - Vriendschapsbanden onder oud-leerlingen nauwer toehalen door gezellig samenzijn of feestavond.

- Belangen van de H. Hartschool en haar leerlingen behartigen.

Bestuur : Heren Casier Cyriel, ere-voorzitter

Quaegebeur Jozef, voorzitter.

Decoopman Palmer, ondervoorzitter.

Oosterlynck Jozef, secretaris-penningmeester.

Leden : Denys Raymond, Drubbels Antoon, Spillebeen Daniël, Vanfle-
teren Georges.

Voor de school : Bekaert Roger, Decoopman Albert, Pauwels Gaston.

Leden : De bond telde drie categorieën van leden, volgens bijdrage onderver-
deeld in Steunende, Beschermende of Ere-leden.

Activiteiten : Inrichten van feestavonden, kaartingen en vooral fancy-fairs.

De Oud-leerlingenbond mag er terecht fier op gaan in de school een reeks
fancy-fairs en schoolfeesten te hebben ingericht die enig waren in de
streek.

Ze groeiden uit tot de hoofdattractie van de kermis op 't H. Hart met
Sinksen.

Het aantal en de variatie in de vermakelijkheden, de drankgelegenheden in
open lucht onder de schaduwrijke linden of in de Chinese Bar, muziek,
dans (indien niet verboden) en 'n monsterkaarting zorgden voor 'n bui-
tengewone toeloop van bezoekers. Dit aantal schommelde verscheidene ja-
ren naeen tussen de 3.500 à 4.000 volwassen bezoekers, niettegenstaande
'n toegangskaart diende gekocht te worden.

Meer dan honderd medewerkers wisten zich tijdens die dagen zeer verdien-
stelijk te maken.

Voor de organisatie en de materiële realisatie waren de gebroeders Albert
en Palmer Decoopman er niet van weg te denken.

Secretariaat en financiële organisatie waren steeds in handen van het duo
Joz. Oosterlynck - Gast. Pauwels.

De monsterkaarting stond onder leiding van Rog. Verhaeghe.

Meest-omvangrijke Schoolfeesten.

Fancy-fair op 24, 25 en 26 mei 1953.

op 6, 7 en 8 juni 1954.

op 29, 30 en 31 mei 1955.

op 20, 21 en 22 mei 1956.

op 9, 10 en 11 juni 1957.

op 25, 26 en 27 mei 1958.

op 17, 18 en 19 mei 1959.

op 4, 5 en 6 juni 1960.

1957 - 1958 : De klas van de heer G. Pauwels. (44 lln)

1962 - Het zangkoor van het H. Hart.

De heer GASTON PAUWELS
directeur van de H. Hartschool
van 1966 tot 1974 .

Oberbayern-avond met de "Thoris" op 20 mei 1961.

Fancy-fair op 9 en 10 juni 1962.

Schoolfeest op 1 en 2 juni 1963.

Verleende Toelagen.

1. Aan de Leerlingen :

Jaar	School- reizen	Prijs- uitdeling	St-Niklaas- feest	Lessen Frans	Totaal	Algemeen totaal
1953	25.343	3.646	3.438		32.427	
1954	15.806	2.270	3.398		21.474	
1955	13.734	1.833	2.713	4.350	22.630	
1956	11.599	3.665	3.935	10.950	30.149	
1957	16.725	2.691	3.420	10.500	33.336	
1958	19.720	2.402	3.632	9.900	35.654	
1959	14.022	3.520	3.640	10.350	31.542	
1960	17.900	2.151	3.931	10.950	34.932	
1961	13.143	2.013	3.339	10.575	29.070	
1962		1.614	3.974	5.325	10.913	
1963		975	4.112		5.069	
1964			4.450		4.450	
Tot.	147.992	26.772	43.982	72.900		291.646

2. Voor de materiële uitrusting van de school :

1954 : Tussenkost omheiningmuur	25.000
1955 : Afbreken van muur in oude vleugel	4.572
1956 : Nieuwe toiletten	72.015
1957 : Tussenkost plaatsen gasverwarming	25.000
1958 : Diversen	31.292
1960 : Tussenkost gasradiatoren	25.000
1965 : Tussenkost herstel speelplaats	100.000

Tot. 282.879

Algemeen totaal

574.525

Goede wijn heeft geen krans.. : evenmin dergelijke onbaatzuchtige inspanningen. 69

1966

Vierde Directeur !

De heer Roger Bekaert neemt ontslag, als directeur met klas, op 31 augustus 1966.

Hij wordt, als directeur met klas, op 1 september 1966 opgevolgd door de heer

GASTON PAUWELS

=====

Hij trad hier, als onderwijzer, in dienst op 1 april 1936.

1967

Vervanging en uitbreiding in het Schoolcomité !

Als opvolger van pastoor Jul. Opsomer (+ jan 1967) wordt de E. H. Jan Clarebout benoemd. Hij treedt in functie als voorzitter van het Schoolcomité op 16 maart 1967.

Op 20 februari 1969 zijn er, benevens de voorzitter, nog vier leden : de heren Delaey Robert (schatbewaarder), Vanhaverbeke Pierre, Duyck Walter en Pauwels Gaston (secretaris-adviserend lid).

Onthaalnamiddag !

In de tweede helft van de maand juni 1967 wordt op school voor 't eerst een onthaalnamiddag gehouden voor de kleuters die in september naar de jongensschool zullen komen. Ze zijn vergezeld door hun ouders en kunnen naar hartelust verbroederen op de speelplaats, want ze komen van de H. Hartschool voor meisjes, Lindeschool, School van de Engelbewaarder en zelfs Avé Maria.

Hun ouders maken intussen een rondgang door de lokalen om daarna van de directeur nuttige uitleg over het schoolreglement te bekomen en van de klastitularis te vernemen hoe hij met hun kinderen zal werken. Ook de voorzitter van het oudercomité en de pastoor van de parochie doen hun duit in het zakje.

Middelerwijl biedt het oudercomité aan ouders en kinderen een verfrissing aan en legt de basis voor een gezellig samenzijn.

Dit onthaal wordt in 't vervolg elk jaar gehouden en wel op een zaterdagnamiddag in juni.

Ook Missionair !

70

Tijdens de grote vakantie 1967 wordt in de lokalen van de school een grote

Een ruime T.V.-klas

Een vaste plaats voor weerkundige waarnemingen.

Vlaamse Kermis gehouden. Deze wordt ingericht ten voordele van de missiewerken van de E.E. H.H. Piet Declercq (oud-leerling) en Stefaan De Brabandere (medepastoor), die beiden afreizen naar El Salvador.

Deze feesten vinden plaats op 26 en 27 augustus en kennen succes.

In 't verleden gingen in de H. Hartschool op geregelde tijdstippen Vlaamse Kermissen door voor onze missionarissen. De meest spectaculaire was misschien wel deze ingericht ten voordele van E. P. Felix Vandewalle, van 18 tot en met 21 juli 1953, een echte "vierdaagse".

1968

Vernieuwing meubilair !

Er wordt een aanvang gemaakt met de geleidelijke vernieuwing van het meubilair. Zes jaar later zitten alle leerlingen op nieuwe stoelen, aan moderne lessenaars en staan in alle klassen ruime kasten voor het opbergen van het didaktisch materiaal.

De verouderde lichtinstallatie wordt eveneens volledig vernieuwd.

Fietsenstalling !

Nieuwe metalen rekken worden geplaatst. De leerlingen kunnen voortaan hun fietsen stallen op een fatsoenlijke manier, waar ze vroeger eerder kriskras tegen 'n muur geplaatst werden.

1969

Didaktische Aanpassing !

De school voert de schooltelevisie en -radio in.

Een lokaal wordt ingericht voor de lessen waarin deze media aan bod komen.

Het wordt zo opgevat dat het tevens geschikt is voor onderricht in zang en kan gebruikt worden als studie- en of conferentiezaal.

Onderricht in open lucht !

Onder het afdak wordt een hoekje voorzien voor de twee reliëfblokken (België en Europa) ontworpen en gerealiseerd door de heren H. Decock en Jos. Vandeckerckhove.

We zien er nog een kwikbarometer en een maxima en minima-thermometer. Op de speelplaats is een plaats voorzien voor het "Weerhuisje", waar de waarnemingen van de weersverschijnselen kunnen gedaan worden.

1970

Tweemaal IN MEMORIAM

- 15 maart 1894 GERARD CLEMENT 18 april 1970 -

Hij ontsliep als ere-koster-orgelist van de Sint Tilloparochie te Izegem.

Hij trad, samen met de heer Jos. Vandekerckhove als een der eerste onderwijzers, op 28 september 1914 in dienst aan de H. Hartschool.

Hij nam ontslag op 31 januari 1917 om zijn overleden vader als koster-orgelist op te volgen.

In moeilijke omstandigheden vond men hem bereid zijn vroegere school een dienst te bewijzen. Hij verving een gemobiliseerde leerkracht van 12 september 1939 tot 19 juni 1940.

Hij was een man van geloof, wars van ijdele praal maar met een wonderbare stiptheid.

- 28 maart 1907 JOZEF VERCRUYSSSE 23 juli 1970 -

Hij werd geboren te Rumbeke uit een kroostrijk gezin waarvan later vijf zonen onderwijzer zouden worden. Hij trad als leerkracht aan de H. Hartschool in dienst op 29 september 1929.

Met grote toewijding beleefde hij zijn opvoederstaak tot hij - door ziekte getroffen - de school op 1 februari 1949 voor goed vaarwel moest zeggen.

Doch zijn sterk levensoptimisme en sociale zin brachten hem weldra opnieuw onder de mensen. Toen Lucien Victor zich op de Paterswijk als wielrenner kwam vestigen wilden enkele sympathisanten een supportersclub stichten. Men ging bij "Meester Vercruysse" aankloppen en hij werd er de ijvervolle secretaris van.

Wie een wielervedstrijd wil inrichten, moet dit doen langs een wielclub om. Organisatoren van dergelijke wedstrijden gingen aankloppen bij Meester Vercruysse, die steeds bereidwillig alle formaliteiten verrichtte. Jaren lang is hij aldus de toevlucht geweest van de Izegemse koersinrichters.

Maar alsof zijn zware beproeving niet volstond, zou een nieuw kruis hem onverwachts treffen. Zijn geliefde zoon Dries verongelukte, ver van huis, tijdens zijn legerdienst.

In plaats van zich op te sluiten in verbittering en vertwijfeling wist hij door zijn wilskracht zijn persoonlijke tegenslagen om te buigen tot weldadig

dienstbetoon voor andere zwaar beproefden : de gehandikaptten. Zo werd hij eerst secretaris van de Katholieke Vereniging voor Gehandikaptten (KVG) te Izegem en omliggende, waarvan hij als het ware de stichter was. Weldra werd hij secretaris van het Verbond Roeselare-Tielt. Nu woonde hij regelmatig vergaderingen bij op provinciaal en landelijk vlak, bezocht andere afdelingen, hield wekelijks zitdag te Roeselare, vulde formulieren in of stond bij met raad en daad. Dit alles gebeurde steeds even belangeloos en zonder onderscheid van rang, stand of opinie. Maar bovenal verstond hij de kunst om de mensen met een handicap te doen geloven in hun eigen mogelijkheden.

De sport liet hem evenmin los. Toen de Belgische Volleybalbond ontstond werd hij aangesproken om bestendig secretaris te worden van het provinciaal comité. In die hoedanigheid heeft hij deze sporttak enorme diensten bewezen.

Ondanks zijn handicap was hij zelf ook nog sportbeoefenaar. Hij speelde mee, gezeten in zijn invalide-wagentje, met het team basketters te Gits.

Toch hield hij nog voldoende tijd over voor zijn hobby : postzegels verzamelen. Zijn intense bedrijvigheid belette hem niet als goede huisvader bekommerd te blijven om zijn huisgenoten. Doorheen de zware beproevingen bleef hij tevens een diep gelovig man.

Wij besluiten deze herinnering met 'n tekst uit het gedachtenisprentje :

*" Wij bidden U, Heer, zegen hem
om de vele woorden van troost en bemoediging
die hij heeft gesproken,
om de nooit verzwakte liefde en zorg voor zijn gezin,
om zijn luisterbereidheid naar het goede,
om zijn pogen U te dienen in zijn medemensen."*

OUDERVERENIGING op SCHOOL.

Op 24 november 1966 steekt het Oudercomité van wal.

Het vormt de kern van de plaatselijke Oudervereniging waartoe alle Ouders, die kinderen aan de school toevertrouwen, kunnen toetreden.

De duizenden plaatselijke verenigingen zijn gegroepeerd in de Nationale Confederatie der Ouderverenigingen.

Deze vereniging heeft zin want in haar kunnen de Ouders, als verantwoordelijke opvoeders van hun kinderen, o.a. :

- beter kennis maken met de snelle evolutie van het onderwijs.
- zich bestendig vervolmaken in hun "Ouderschap" door het uitwisselen van opvoedingservaringen, het toetsen van meningen en het bespreken van problemen.
- gezamenlijk een dialoog onderhouden met de school, die zij hun vertrouwen schenken.
- leren, in het schoolse milieu, hun eigen kind beter te begrijpen om het beter op te voeden.

In ons plaatselijk Oudercomité is ieder leerjaar vertegenwoordigd door een Ouder. In 1966 is het als volgt samengesteld :

- Voorzitter : Hr Walter Duyck.
- Leden : heren André Colpaert, Pierre Corteville, Herman Declercq, Frans Deprez, Gerard D'hondt, Roger Mistiaen en Jeroom Samyn.
- Personeelsleden : Albert Decoopman, secretaris.
Gaston Pauwels, directeur.

Elk jaar valt 'n Ouder weg en wordt door 'n nieuwkomer vervangen : garantie voor aanhoudende verjonging. Als opvolgers tot 1974 moeten we vermelden : heren Roger Corteville, André Decroix, Jaak Derolez, Cyriel Devaere, Daniël Spillebeen, Herman Willaert, Raf Eeckhout, Gilbert Vermeersch, Norbert Van-Dommele.

De heer Raf Eeckhout vervangt de heer Walter Duyck (uittredend) als voorzitter in 1973.

Tot de activiteiten van het Oudercomité behoren o.a. het inrichten van ouderavonden, schoolfeesten, vrijetijdsbesteding van de leerlingen, uitgeven van schoolkrant, enz..

Als bijzonder geslaagde prestaties dienen we te vermelden :

- Een tentoonstelling van Kerststalletjes - eigen werk van de leerlingen - in december 1966.

In de "Weekbode" van 23 december lezen we daarover : *"Tussen de inzendingen bemerken we enkele zeer originele stallen. Zo bijvoorbeeld liet Johan Mistiaen Jezus geboren worden in een scoutskamp. Hij kaapte zeer verdiend de eerste prijs weg. De tweede prijs ging naar Dirk Santens, die als dekor voor het kerstgebeuren een woonwagen koos. Al de mededingers ontvingen een mooie prijs"*.

- Opnieuw tentoonstelling van eigen werk van leerlingen in 1967 : ofwel 3 beeldjes voor het kerststalletje ofwel 'n kerstversiering voor de tafel : kerstblok of versierd bord.

Andere tentoonstellingen van werken der leerlingen vinden verder jaarlijks plaats tot 1971. Er zijn steeds 100 à 120 deelnemers. Iedereen krijgt 'n prijs. Elk jaar zijn er voor 5 à 6.000 Fr. prijzen.

Het boni van de schoolfeesten, prijskaartingen en ouderavonden komt steeds ten goede aan de leerlingen onder de vorm van gratis vakantieschriften voor iedereen, soms tussenkomst in de schoolreis (1967), Sinterklaasfeest.

De uitgave van een schoolkrant van 1967 tot 1971 vraagt eveneens veel inzet. Dit en de organisatie van de prijskampen (vrijtijdsbesteding) voor de leerlingen zijn in hoofdzaak het werk van de secretaris van het Oudercomité : de heer Albert Decoopman.

In 1972 gaat hij met pensioen en wordt als secretaris vervangen door de heer Hubert Schaubroeck.

1971

Andermaal beproefd !

Op 26 januari 1971 ontviel aan de school de heer Rafaël FEYS, onderwijzer in functie.

Een klein verkeersongeval is ongetwijfeld oorzaak geworden van zijn haastig overlijden. Meester Rafaël was met ziekteverlof thuis na 'n verblijf in de kliniek. Hij hoorde 'n verdacht lawaai vóór zijn huis op straat. Hij sprong buiten en zag 'n gekwetste liggen. Hij liep naar een gebuur en verwittigde de 900 Zijn grootste vreugde bestond erin iemand te mogen helpen... Doch, toen hij die keer 'n mens in nood wilde bijstaan is zijn hart bezweken.

Lijkrede uitgesproken door de heer Gaston Pauwels, schooldirecteur, tijdens de uitvaartmis :

MEESTER RAFAEL FEYS IS NIET MEER !

"Met ontroering en diepe verslagenheid vernamen we dinsdagavond zijn plotse overlijden.

We weten dat onze woorden het niet kunnen halen bij de schoonheid van een leven dat in al zijn eenvoud zo rijk en edel was als het zijne. En toch willen we een laatste hulde brengen aan onze collega.

De heer Jozef VERCRUYSSSE

De heer Rafaël FEYS

De kleinen brengen een laatste groet aan hun meester Rafaël FEYS.

Hij werd geboren uit en groeide op in een diep-christelijk gezin van onze parochie. Zijn eerste vorming kreeg hij op de H. Hartschool, onwetend dat hij er eens het beste van zichzelf zou geven. Aan de Normalschool te Torhout behaalde hij de onderwijzersakte in 1942.

We hadden het voorrecht gedurende 28 jaar als collega's samen te werken en leerden in hem vooral waarderen de adel van zijn toewijding. Zijn eenvoud en de liefde voor zijn taak waren zijn sterkste wapens. Hoe graag vertelde hij over zijn leerlingen uit het eerste leerjaar. Wat hij, elk jaar opnieuw, realiseerde met zijn zesjarigen getuigt van hoog vakmanschap.

Maar Meester Rafaël was vóór alles een christelijk opvoeder. De intense voorbereiding der kleintjes op hun eerste Communie was er, naar buiten uit, een tastbaar bewijs van. Tijdens een gesprek met een collega ontvielen hem, onopzettelijk, woorden die hem zo raak typeren : "Ik geloof niet dat ik ooit in klas vijf minuten verluierd heb !"

Hoe schuldig kunnen wij ons allen daarbij voelen !

Diepbedroefde Familie, U werd zwaar getroffen.

We voelen uw leed aan als het onze. Het weze U evenwel een troost dat U fier kunt zijn over de Meester, wiens opgang U mee hebt beleefd en gesteund. De achting van zijn oversten, collega's, zijn talrijke oud-leerlingen en de ganse parochiegemeenschap zijn ook uw deel.

Vriend Rafaël, wij begrijpen uw vroegtijdig heengaan niet.

Wij zoeken ook niet te begrijpen.

Met U geloven wij in en hopen op een eeuwig gelukkig wederzien.

DE HEER SCHENKE U ZIJN GLORIE !"

De kerk van het H. Hart was de dag van de begrafenis werkelijk te klein.

Zevenhonderd gedachtenissen werden uitgereikt en nog veel waren er tekort.

Te voet en stoetsgewijs ging het naar het kerkhof.

Zijn leerlingen legden ten afscheid ieder 'n bloem op de lijkst.

Deze kleine bengels wisten niet goed wat er omging en stonden er als verweesd bij. Was Meester Rafaël nu voor goed weg en zouden ze hem nooit meer weerzien ?

Innovatie !

In de tweede helft van september 1971 wordt voor 't eerst een nieuwe vorm van contact met de ouders uitgetest.

het "Wat" en vooral het "Hoe" voor de volgende tien maanden te vernemen. Deze causerieën groeien uit tot vruchtbare dialogen. Elke dag komt er één leerjaar aan de beurt. Voor de directie is dit 'n zware inspanning, verscheidene avonden naeen. Rekening houdend echter met de bijval, die deze bijeenkomsten kennen, worden ze de volgende jaren graag hernomen.

1972

Fusie !

Op 16 augustus 1972 wordt, voor 't eerst te Izegem, overgegaan tot fusie. De schoolcomité's van de Gesubs. Vrije Lagere Jongensscholen :

- B. Vandenbogaerdelaan, 55 Izegem, en
- Roeselaarsestraat, 167 Izegem

versmelten tot één enkele Inrichtende Macht.

Deze zal vanaf 1 september 1972 beide lagere scholen, die volledig autonoom blijven, beheren.

Ze is als volgt samengesteld :

Voorzitter : E. H. Cauwe Albert, deken.

Gevolmachtigde : E. H. Louwaege Etienne, directeur.

Leden (alfabetisch) : E. H. Clarebout Jan, Pastoor.

heren Carpentier Jean, Delaey Robert, Duyck Walter,
Sagon Fernand, Tytgat Jozef, Vandewalle Antoon,
Vanhaverbeke Pierre.

Het voornaamste gevolg van deze functie voor de Jongensschool van het H. Hart bestaat hierin dat ze nu ook kan beschikken over een Bijzondere Leermeester in de Lichamelijke Opvoeding, wat voordien totaal onmogelijk was.

De heer Walter Vermote zal in deze opdracht fungeren van 1 september 1972 tot 31 augustus 1973.

Hij wordt in deze functie op 1 september 1973 opgevolgd door de heer Dewaele Ronny.

1973

Schooltuin !

In het vooruitzicht van de waarnemingen, onmisbaar bij de natuurkennis, heeft de school gemeend aan de leerlingen - veelal stadsmussen - de kans te bieden

in 'n groentetuin de evolutie te volgen van zaaien tot oogsten. Het kan de aanloop worden tot persoonlijke inzet voor geïnteresseerde leerlingen.

Eetzaal !

Sedert 1964 wordt aan de leerlingen, die het wensen, de kans geboden 'n middagmaal op school te bekomen. Waar dit aantal bij 't begin eerder gering is - 7 à 10 - is dit thans uitgegroeid tot 'n groep van 'n dertigtal deelnemers, zelfs meer dan veertig 's winters.

Daarom wordt de eetzaal voorzien van gasfornuis en heropgesmukt tot 'n gezellig lokaal.

1974

Personeel !

Op 31 augustus 1974 zijn er tien personeelsleden aan de school verbonden. Dit team, eens sterk verouderd, is nu verjongd en uitgebreid.

Toestand :	Leeftijd	aantal	Leeftijd	aantal	Leeftijd	aantal
	23 j.	1	27 j.	1	39 j.	1
	25 j.	1	28 j.	1	53 j.	2
	26 j.	1	38 j.	1	60 j.	1

Vijfde Directeur !

De heer Gaston Pauwels neemt ontslag, als directeur met klas, op 31 augustus 1974.

Hij wordt, als directeur met klas, op 1 september 1974 opgevolgd door de heer

CARLOS BILLIOUW

achtereenvolgens :

- onderwijzer aan de lagere afdeling van het St-Jozefscollege vanaf 9 januari 1956 tot 31 augustus 1971.
- onderwijzer aan de H. Hartschool voor Jongens Roeselaarsestraat, 167 vanaf 1 september 1971.

Moge hij in een nimmer-aflatende ijver veel vruchtbaar werk leveren, de school en de ganse parochiegemeenschap ten bate !

Van links naar rechts :

- Zittend: Wybaillie Marcel, Verhaeghe Roger, Pauwels Gaston,
Demeurisse Jozef, Billiouw Carlos.
- Staand : Dewaele Ronny, Bilcke José, Schaubroeck Hubert, Surmont
Wilfried en Dumortier Jan.

De heer CARLOS BILLIOUW
de huidige directeur van de
H. Hartschool sedert 1974.

TROOSTVOL AANDENKEN AAN LEERLINGEN OVERLEDEN TIJDENS HUN SCHOOLLOPEN.

Naam & Voornaam	Geboortedatum	Overlijdensdatum	Leerjaar	Klas-titularis
Denys Frederik	26.05.1907	06.09.1917		(vakantie)
Vermaut Antoon	08.12.1911	27.05.1918	1°	D'Hooghe Jacq.
Defoort Jozef	19.03.1911	06.06.1918	1°	Saelen Dan.
Beernaert Valeer	25.04.1914	28.03.1927	7°	Saelen Dan.
Vanhaverbeke Luc.	19.08.1922	31.05.1929	1°	Vercruysse Joz.
Boone Daniël	20.05.1921	20.04.1931	4°	Desmedt Leo
Vanpaemel Etienne	13.09.1927	24.12.1933	1°	Decock Alb.
Vanhauwaert Hend.	15.04.1921	15.03.1934	8°	Saelen Dan.
Declercq Pierre	02.05.1929	09.10.1936	1°	Pauwels Gast.
Debisschop Eric	13.01.1935	03.01.1945	5°B	Vandorpe Eug.
Verbeke Georges	18.12.1933	11.11.1946	7°	Feys Raf.
Leenknecht Dirk	19.06.1949	30.11.1959	5°	Decoopman Alb.

PRIESTER-VERANTWOORDELIJKEN VOOR DE CATECHESE IN DE SCHOOL.

E. H. Carolus Berton	van 1914 tot 1920
E. H. Alfonsus Van Kerschaever	van 1920 tot 1932
E. H. Lionel De Boodt	van 1932 tot 1934
E. H. Frans Denys	van 1934 tot 1946
E. P. Cyriel Andries O.F.M. Cap.	van 1.1.47 tot 1.8.47
E. H. Jozef Gesquiere	van 1947 tot 1965
E. H. Stefaan De Brabandere	van 1965 tot 1967
E. P. Raf Vansteelandt O.F.M. Cap.	van 1967 tot heden in dienst

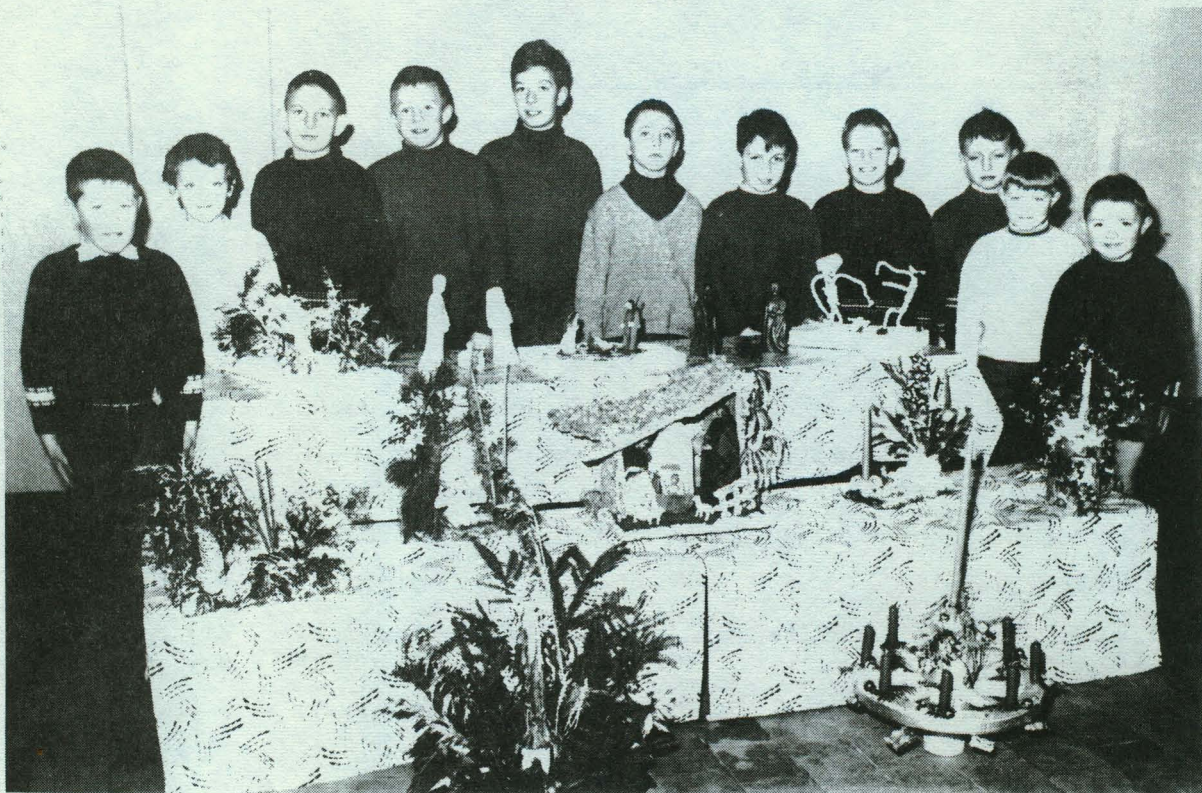
Noot : Hun taak bestond erin de klastitularissen te begeleiden en te inspireren. Bovendien komt de Pastoor van de parochie wekelijks op school voor 'n lesbeurt aan de vormelingen uit het zesde leerjaar.

EVOLUTIE SCHOOLBEVOLKING, KLASSEN, LERAARS.

Aanvang Schooljaar	Aantal Leerlingen	Aantal klassen			Bijzondere Leraar	Aanvang schooljaar	Aantal leerlingen	Aantal klassen			Bijzondere Leraar
		Lagere	Vierde graad	Totaal				Lagere	Vierde graad	Totaal	
1914	99	2		2	1944	340	8	2	10		
1915	177	3		3	1945	315	8	2	10		
1916	225	4		4	1946	311	8	2	10		
1917	208	4		4	1947	321	7	2	9		
1918	248	4		4	1948	302	7	2	9		
1919	229	4	1	5	1949	300	7	2	9		
1920	224	5	1	6	1950	281	6	3	9		
1921	222	5	1	6	1951	251	6	3	9		
1922	217	5	1	6	1952	242	6	2	8		
1923	208	5	1	6	1953	238	6	2	8		
1924	198	5	1	6	1954	223	6	1	7		
1925	216	5	1	6	1955	229	6	1	7		
1926	222	6	1	7	1956	219	6	1	7		
1927	234	6	1	7	1957	232	6	1	7		
1928	241	6	1	7	1958	225	7	1	8		
1929	253	6	1	7	1959	214	8		8		
1930	279	6	1	7	1960	209	8		8		
1931	301	6	2	8	1961	201	8		8		
1932	326	6	2	8	1962	195	8		8		
1933	339	6	2	8	1963	183	8		8		
1934	340	6	2	8	1964	181	8		8		
1935	341	6	2	8	1965	172	8		8		
1936	355	6	3	9	1966	176	7		7		
1937	369	8	3	11	1967	190	8		8		
1938	368	8	3	11	1968	194	8		8		
1939	376	8	3	11	1969	213	9		9		
1940	391	9	3	12	1970	221	9		9		
1941	388	10	2	12	1971	229	9		9		
1942	384	9	3	12	1972	224	9		9	1	
1943	380	9	3	12	1973	214	9		9	1	

LIJST VAN HET ONDERWIJZEND PERSONEEL.

Naam	Indienst- treding	Uitdienst- treding	Statuut (1)	Geboorte- plaats
1. VANDEKERCKHOVE Joseph	28.09.14 01.04.31	31.03.31 31.08.54	v. dir.z.kl.	Izegem
2. CLEMENT Gerard	28.09.14 12.09.39	31.01.17 19.06.40	v. wn.	Izegem
3. DENYS Michel	10.08.15	10.03.45	v.	Izegem
4. BEHAEGHE Jozef (leerling a.d. Normalschool)	18.09.16	12.10.16	wn.	Izegem
5. D'HOOGHE Jacques	13.10.16	10.01.45	v.	Izegem
6. SAELEN Daniël	01.02.17	31.12.47	v.	Beveren(Roes)
7. DECOCK (Julien) Achille	25.09.19 20.09.20	19.09.20 31.03.31	dir.m.kl. dir.z.kl.	Ingooigem
8. DESMEDT Leo	20.09.20	05.03.53	v.	Ooigem
9. DESPLENTER Sylvère	20.09.20	26.06.21	v.	Klerken
10. SARRE Frans	01.08.21	29.07.27	v.	Izegem
11. PARRET Daniël	17.09.26	26.08.45	v.	Oekene
12. VERCRUYSSSE Jozef	29.09.27	31.01.49	v.	Rumbeke
13. GHEKIERE Jules reg.	01.08.29 20.09.29	12.08.29 05.10.29	wn. wn.	Izegem
14. DUYCK Gerard	08.10.29	31.07.30	wn.	Izegem
15. BEKAERT Roger	20.04.31 21.09.31 01.04.46 01.09.54	10.08.31 01.08.45 31.08.54 31.08.66	wn. v. v. dir.m.kl.	Izegem
16. VANDOMMELE Norbert	04.08.31 11.04.32 10.05.32	10.08.31 07.05.32 25.05.32	wn. wn. wn.	Izegem
17. DECOCK Albert	21.09.31	31.03.36	v.	Voormezele
18. FIEY Jules	25.07.32	09.08.32	wn.	Reningelst
19. CALLEWAERT Rodolf	19.09.32	30.06.33	wn.	Roeselare
20. VERMEULEN August	09.01.33	21.01.33	wn.	Roeselare
21. VANDOMMELE Maurice	01.07.33	08.08.33	wn.	Izegem
22. VERCRUYSSSE Frans	30.01.35 15.04.35 28.09.36 09.11.36	01.02.35 24.05.35 03.10.36 31.03.46	wn. wn. wn. v.	Rumbeke

1967 - De laureaten van de prijskamp bij hun werk.

De eetzaal van de school.

23.	HINNEKENT Georges	03.03.36	31.03.36	wn.	Glasgow (G.B.)
24.	PAUWELS Gaston	01.04.36	31.08.66	v.	Izegem
		01.09.66	31.08.74	dir.m.kl.	
25.	STEENLANT Albert	05.10.36	12.10.36	wn.	Cahors (Fr.)
26.	DENHAERINCK Albert	14.10.36	07.11.36	wn.	Anzegem
27.	KINDS Bertha	12.04.37	01.05.37	wn.	Mons
28.	Mevr. Degraer- HOORNAERT Marie-L.	04.05.37	22.05.37	wn.	Izegem
29.	WYFFELS Jérôme	28.09.37	18.01.38	wn.	St Marie de Mont (Fr.)
30.	DEKLERCK Gabriël	28.09.37	31.08.71	v.	Ledeberg
31.	Mevr. Saelen- PUTZEYS Jeanne	20.01.38	31.01.38	wn.	Lincet
		08.06.38	27.06.38	wn.	
		28.09.38	03.10.38	wn.	
		12.09.39	09.05.40	wn.	
32.	DECOOPMAN Albert	01.02.38	31.08.72	v.	Izegem
33.	MALFAIT Georges	13.09.38	30.12.39	wn.	Izegem
34.	PROVOOST André	28.09.38	03.10.38	wn.	Izegem
35.	Mevr. Vangroenweghe- LEFEVER Augusta	28.09.38	01.10.38	wn.	Izegem
		12.09.39	20.07.40	wn.	
36.	Mevr. Demeulemeester- VLIEGHE Irma	12.09.39	09.05.40	wn.	Zulzeke
37.	SEYNAEVE Jozef	12.09.39	11.06.40	wn.	Izegem
38.	DEMEURISSE Jozef	17.09.40		v.-i.d.	Izegem
39.	BEKAERT Julien	13.09.44	10.11.44	wn.	Ingelmunster
		20.12.44	23.12.44	wn.	
		24.09.45	24.12.45	wn.	
		07.01.46	02.03.46	wn.	
40.	FEYS Rafaël	13.09.44	10.11.44	wn.	Izegem
		12.11.44	23.07.45	wn.	
		24.09.45	26.01.71	v.	
41.	DESPRIET Gaspar	13.09.44	12.10.44	wn.	Waregem
42.	VANDORPE Eugeen	13.09.44	10.11.44	wn.	Emelgem
		20.12.44	23.07.45	wn.	
		24.09.45	31.08.54	v.	
43.	VALCKE André	16.01.45	24.02.45	wn.	Oostrozebeke
44.	VANKEIRSILCK Roger	26.02.45	02.06.45	wn.	Meulebeke
45.	LEZY Mariette	12.03.45	23.07.45	wn.	Izegem
		08.10.45	24.12.45	wn.	

46. VERHAEGHE Roger	15.09.47	24.12.47	wn.	Koolskamp
	08.01.48	19.07.48	wn.	
	01.09.48		v.-i.d.	
47. HOET Gilbert	17.04.48	25.06.48	wn.	Emelgem
48. AZOU Roger	02.03.49	26.03.49	wn.	Izegem
	01.09.49	30.09.49	wn.	
	24.10.49	29.10.49	wn.	
	03.07.50	15.07.50	wn.	
49. VANDENBERGHE Rafaël	15.09.52	27.09.52	wn.	Izegem
	14.09.54	13.11.54	wn.	
50. DEBRABANDERE Laurent	16.11.54	24.12.54	wn.	Izegem
51. COMPERNOL Jaak	07.01.55	29.01.55	wn.	Torhout
52. WYBAILLIE Marcel	28.05.56	09.06.56	wn.	Izegem
	08.10.56	24.12.56	wn.	
	07.01.57	21.01.57	wn.	
	11.03.57	25.03.57	wn.	
	20.09.57	21.09.57	wn.	
	04.10.57	12.10.57	wn.	
	18.11.57	14.12.57	wn.	
	01.09.58		v.-i.d.	
53. DUMORTIER Jean Paul	01.09.67		v.-i.d.	Izegem
54. DESENDER Frans	12.10.67	30.04.68	wn.	Westrozebeke
55. Mevr. Van der Haegen- DECEUNINCK Flora	14.03.68	30.04.68	wn.	Emelgem
	29.09.70	23.10.70	wn.	
56. VELGHE Wilfried	01.10.68	30.06.69	wn.	Izegem
57. Mevr. Spillebeen- TANGHE Mariette	20.01.69	19.02.69	wn.	Oekene
	14.04.69	30.04.69	wn.	
	06.11.69	19.12.69	wn.	
	14.09.71	28.10.71	wn.	
58. SURMONT Wilfried	01.09.69		v.-i.d.	Izegem
59. VAN DER PAELT Geert lic.	01.09.69	05.11.69	wn.	Izegem
60. Mevr. Demeurisse- ROUSSEAU Lucienne	05.12.69	23.01.70	wn.	Izegem
	02.02.71	10.03.71	wn.	
	18.10.72	20.12.72	wn.	
	03.12.73	07.12.73	wn.	
61. SCHAUBROECK Hubert	04.01.71	30.06.71	tijd.	Schuifers- kapelle
	01.09.71		v.-i.d.	
62. BILLIOUW Carlos	01.09.71	31.08.74	v.-i.d.	Izegem
	01.09.74		dir.m.kl.	

63. Mevr. Vanoplinus- VANNESTE Marleen	01.09.71	10.09.71	wn.	Izegem
64. VERMOTE Walter reg.L;O.	01.09.72	31.08.73	wn.	Izegem
65. BILCKE José	01.09.72		v.-i.d.	Klerken
66. VANWALLEGHEM Marleen (kleuterleidster)	16.02.73 07.03.73 29.10.73	28.02.73 16.03.73 30.11.73	wn. wn. wn.	Izegem
67. DEWAELE Ronny reg. L.O.	01.09.73 01.09.74	30.06.73	tijd. v.-i.d.	Izegem
68. MEIRHAEGHE Johan reg.	08.11.73	14.12.73	wn.	Tielt
69. DEDECKER Jozef	22.04.74	28.06.74	wn.	Menen
70. Mevr. Callens- DERAMMELAERE Berenice	06.05.74	21.05.74	wn.	Tielt

(1) AFKORTTINGEN : v. = vast; wn. = waarnemend; tijd. = tijdelijk;
i.d. = in dienst; dir.m.kl. = directeur met klas;
dir.z.kl. = directeur zonder klas.

ERELIJST VAN DE LAUREATEN.

V I E R D I E G R A A D .

1921 HERMAN Eugeen	1933 DEBLAUWE Albert	1947 SAMYN Tillo
1922 PARRET Daniël	1934 RENIER Julien	1948 BRUYNEEL Eric
1923 GODDEERIS Arthur	1935 DEMEURISSE Jozef	1949 DEFORCHE Willy
1924 BARDOEL Cyriel	1936 BEKAERT Jozef	1950 VANDENBROUCKE Jan
1925 VANDOMMELE Norbert	1937 OOSTERLYNCK Jozef	1951 DEBACKER Willy
1926 (BRUYNEEL Cyriel COLPAERT Jeroom	1938 DERUYCK Roger	1952 LECLUYSE Eddy
1927 (BEEUWSAERT André BRABANT Henri	1939 VERCRUYSSSE Jozef	1953 SPILLEBEEN Noël
1928 DEJAEGHERE André	1940 DESMET André	1954 ROMMEL Guido
1929 WITHOECK André	1941 TIEGHEM Emiel	1955 SCHOLAERT José
1930 PATTYN Jules	1942 DECROIX André	1956 VANBRANTEGHEM Jaak
1931 VANDENDRIESSCHE Cam.	1943 VANTHUYNE André	1957 ACX Carlos
1932 MISTIAEN Roger	1944 MAERTENS Herman	1958 VANGRYSPERRE Freddy
	1945 VANDEPUTTE Emiel	1959 DEWITTE Carlos
	1946 VERMEULEN Valère	1960 OOSTERLYNCK Gabriël

Z E S D E L E E R J A A R .

1931 DEBLAUWE Albert	1946 A) LAGAE Wilfried B) TIEGHEM André	1961 FEYS Geert
1932 LAFAUT Roger	1947 A) VANTOMME Frédéric B) ROSSELLE Daniël	1962 A) LAFAUT Marc B) STRAGIER Eddy
1933 DEBLAUWE André	1948 CASIER Wilfried	1963 A) DEMEURISSE Jozef B) CALLIAUW Geert
1934 MAESEN Raymond	1949 BEERNAERT Roland	1964 A) CARLIER Filip B) PORTEMAN Danny
1935 OOSTERLYNCK Jozef	1950 A) DEJAEGHERE Siegfr. B) DEPOORTER Daniël	1965 HATSE Luc
1936 VANHAUWAERT Wilfried	1951 MULIER Raphaël	1966 VERHELST Eddy
1937 VANDEKERCKHOVE Dirk	1952 STRYNCKX Jan	1967 DEWULF Luc
1938 DELDAELE Marcel	1953 SCHOOLAERT José	1968 VERSTRAETE Daniël
1939 TIEGHEM Emiel	1954 CLAREBOUT Hendrik	1969 DEMEURISSE Joos
1940 DECROIX André	1955 BRABANT Guido	1970 SAMYN Koen
1941 VANDEKERCKHOVE Hans	1956 VERHAEGHE Jan	1971 JACQUES Patrick
1942 A) KINTS Jean-Pierre B) VERLEDEN Eugeen	1957 LEMIERE Fernand	1972 ROUSSEAU Joos
1943 A) REBRY Martin B) EYCKMANS Egide	1958 A) PORTEMAN Noël B) QUAEGBEUR Eric	1973 RENIER Luc
1944 A) DESCHEEMAERKER René B) VERHAEGHE Wilfried	1959 DELEU Gilles	1974 TALLOEN Marino
1945 A) DEBLAUWE Daniël B) SAMYN Tillo	1960 VERHAEGHE Bart	

I N H O U D

I. VOORGESCHIEDENIS : ± 1854 - 1914

Toestand.

Ander onderwijs op de parochie : o.a. "Cleta's Schole".

II. MOEIZAAM BEGIN : 1914 - 1918

Grond en gebouwen.

Eerste leerkrachten en leerlingen.

Ontruimingsmiserie wegens bezette lokalen.

III. GESTAGE GROEI : 1919 - 1939

Heer Ach. Decock.

Eerste prestaties - Uitbouw - Steunfonds.

Heer Jos. Vandekerckhove.

Oprichting tweede (1931) en derde vleugel (1937).

Heer Cam. Vanhaverbeke.

Mobilisatie.

IV. TWEEDE WERELDOORLOG : 1940 - 1945

Rol van Winterhulp op school.

In memoriam aan de gesnuevelde oud-leerlingen.

Heer Jacq. D'Hooghe.

V. OP NIEUWE BANEN : 1945 - 1974.

Heer Dan. Saelen.

Schitterende schoolprestaties.

Heer Rog. Bakaert.

Aanpassingswerken.

Oud-leerlingenbond op school.

Heer Gast. Pauwels.

Vernieuwing van de uitrusting.

Heer Joz. Vercruyse.

Oudervereniging en school.

Heer Raf. Feys.

Fusie.

VI. BIJLAGEN :

In memoriam overleden leerlingen.

Priesters-verantwoordelijken voor de catechese.

Evolutie schoolbevolking, klassen, leraars.

Lijst van het onderwijzend personeel.

Erelijst van de laureaten.

BIBLIOGRAFIE

Archief van de school.

Archief van de Stad Izegem

Bevolkingsregisters van de Stad Izegem.

Foto's en teksten uit privé-bezit, waarvoor onze waarderende dank.

HERBERGEN TE IZEGEM

OP 22 OKTOBER 1779

DOOR E. SEYNAEVE

De Vlamingen staan reeds van eeuwen ver bekend als flinke drinkers en het groot aantal herbergen dat als lokkend onkruid de dorstige baangebruikers dagelijks wenkt, is ook op onze dagen nog altijd vrij groot te noemen.

Dat was ook zo in onze stille landbouwgemeente in de jaren 1653 (Zie T. M. IX jg., Nr 1, 1969) ook zo op het einde van de XVIIIe eeuw, net als op onze dagen. Om de toestand van deze drankgelegenheden op het einde van de XVIIIe eeuw beter te kennen, zond de heer E. Seynaeve uit Middelkerke ons het volgende artikel toe, dat hij gevonden had in het S. A. Menen - sectie Izegem - Nr. P. 754-55-56. Wij danken hem dan ook langs deze weg voor zijn bereide medewerking.

De Redactie.

Lyste de welcke hooghbailliu Burghme ende schepenen van den dorpe prochie ende prinsdomme van Izegem bij desen zijn overgevende aen het hooftcollegie der Roede van Meenen, conforme ende tot voldoeninghe aenden tweede arlo haere Majst. ordonnantie vande 24 herbergen die binnen ons dorp ende prochie hun bevinden met de versochte omstandigheden bij den geseyden arlo.

1. Het Hof van St-Jooris : uitgebaat door Franciscus-Hubert Rousseau, gelegen binnen het dorp, op de oostzijde van de Brugstraete, met toelating van de Prins van de Wet, bekend sedert 1424.
2. Bourgoins Cruijs : uitgebaat door Augustin Defoort, gelegen binnen het dorp, op de noordzijde van de Grote Markt, met toelating van de Wet, bekend sedert 1772, afhankelijk van het prinsdom.
- 92 3. Het Peerdeken : uitgebaat door Guille De Bal, gelegen binnen het dorp, op

de westzijde van de Brugstraete, met de toelating van de heer en de wet, bekend sedert 1653, afhankelijk van het prinsdom.

4. Het Oud Handbogen Hof : uitgebaat door de weduwe Jan Vanden Driessche, gelegen binnen het dorp, noordzijde van de Hagestraete, met toelating van de heer en de Wet, bekend sedert 1626, afhankelijk van het prinsdom.
5. De Locke : uitgebaat door Pieter-Joseph Lievens, gelegen binnen het dorp, op de oostzijden van de Marckstraete, met toelating van de Wet, bekend sedert 1732, afhankelijk van het prinsdom. (zonder uithangbord).
6. St-Sebastiaen : uitgebaat door Rochus Vande Walle, gelegen binnen het dorp op de westzijde van de Marckstraete, met toelating van de Wet, bekend sedert 1746, afhankelijk van het prinsdom.
7. De Croone (vroeger Den Ketel) : uitgebaat door Pieter-Jan De Block, gelegen binnen het dorp op de hoek van de Marckstraete (zuid-west) en van de Gendstraete (noord), met toelating van de heer en de Wet, bekend sedert 1626, afhankelijk van het prinsdom.
8. Den Keyser : uitgebaat door Franciscus Lapaire, gelegen binnen het dorp, op de zuidzijde van de Gendstraete, met toelating van de heer en de Wet, bekend sedert 1728, afhankelijk van het prinsdom.
9. Den Herdt : uitgebaat door Jan-Frans Gellinck, gelegen binnen het dorp, op de noorderzijde van de Gendstraete en de oostzijde van de Marckstraete, met toelating van de heer en de Wet, bekend sedert 1626, afhankelijk van het prinsdom.
10. Den Beir : uitgebaat door Jan-Frans Rousseau, gelegen binnen het dorp, op de noordzijde van de Gendstraete, met toelating van de Wet, bekend sedert 1731, afhankelijk van het prinsdom.
11. St-Barbara (vroeger De Valcke) : uitgebaat door Jacobus Callens, gelegen binnen het dorp, op de noordzijde van de Gendstraete, met toelating van de heer, bekend sedert 1626, afhankelijk van het prinsdom.
12. Den Arem : uitgebaat door Jacobus Beuselinck, gelegen binnen het dorp, op de oostzijde van de Melckstraete, met toelating van de heer, bekend sedert 1746, afhankelijk van het prinsdom.
13. Den Engel : uitgebaat door Pieter-Jacobus De Rouge, gelegen binnen het

- dorp, op de oostzijde van de prochiekerk, met toelating van de heer, bekend sedert 1653, afhankelijk van het prinsdom.
14. Den Rooden Hoed : uitgebaat door Jan-Baptist De Puydt, gelegen binnen het dorp, op de zuidzijde van de coorenmarckt, met toelating van de heer ende Wet, bekend sedert 1626, afhankelijk van het prinsdom.
 15. Den Swarten Leeuw : uitgebaat door de weduwe Joseph Dermaut, gelegen binnen het dorp, op de westzijde van de coorenmarckt, met toelating van de heer en de wet, bekend sedert 1653. afhankelijk van het prinsdom.
 16. De Cooren Blomme (vroeger Den Keyser) : uitgebaat door Boudewijn Gellinck, gelegen binnen het dorp op de hoek van de coorenmarckt (noord-oosten) en de Ketelstraete, met toelating van de heer en de Wet, bekend sedert 1626, afhankelijk van het prinsdom.
 17. Cleen Meenen (zonder uithangbord) : uitgebaat door Pieter Kesteloot, gelegen binnen het dorp, op de oostzijde van de Meenenstraete, met toelating van de heer en de Wet, bekend sedert 1626, afhankelijk van het prinsdom.
 18. St-Pieters : uitgebaat door Lieven Neirinck, gelegen binnen het dorp op de westzijde van het Kerckstratien, met toelating van de Wet, bekend sedert 1756, afhankelijk van het prinsdom.
 19. Het Meulentien (zonder uithangbord) : uitgebaat door Joannes Tillieu, gelegen buiten het dorp, ongeveer een half uur, op de westzijde van de straat van Izegem naar Menen, met toelating van de Wet, bekend sedert 1744, afhankelijk van het Leenhof van Izegem.
 20. Het Scharken (zonder uithangbord, vroeger bekend als Den Noessaert) : uitgebaat door Pieter Mullier, gelegen buiten het dorp op het gehucht De Boschmolens, een half uur, op de westzijde van de straat van Izegem naar Menen, met toelating van de Wet, bekend sedert 1653, afhankelijk van de heerlijkheid Steuren-Ambacht.
 21. Den Abeele : uitgebaat door Jan Van Neste, gelegen buiten het dorp op het gehucht Den Abeele, een half uur, op de zuidzijde van de straat van Izegem naar Rumbeke-Oekene-Rousselaere, met toelating van de Wet, bekend sedert 1653, afhankelijk van het Graafschap Rumbeke.
 - 94 22. Het Cottien : uitgebaat door Lieven De Smet, gelegen buiten het dorp, een

half uur, op de oostzijde van de straat van Izegem naar Lendeledede, met toelating van de wet, bekend sedert 1653, afhankelijk van de heerlijkheid heerlijkheid Halewijnscche.

23. Het Bethелеem (nog bekend als Den Vuylenbrasch) : uitgebaat door Thomas Callewaert, gelegen buiten het dorp 3/4 uur, op de straat van Izegem naar Ledegem, met toelating van de Wet, bekend sedert 1724, afhankelijk van de heerlijkheid Mosscher-Ambacht.
24. Het Helleken (zonder uithangbord) : uitgebaat door Pieter Bouckaert, gelegen buiten het dorp, 1/4 uur, langs een binnenweg die loopt naar het goed De Wallemote, met toelating van de Wethouders, bekend sedert 1746, afhankelijk van de heerlijkheid Aijshove.

Brandewyn huysen binnen het dorp Vseghem, debiterende uyt de cantine vande Majesteyt.

1. zonder uithangbord : uitgebaat door Pieter Hennion, gelegen binnen het dorp, op de zuidzijde van de straat die loopt van de Grote Markt naar de Koren Markt, bij tolerantie van de Wet, afhankelijk van het prinsdom.
2. zonder uithangbord : uitgebaat door Francis Van Belle, gelegen binnen het dorp, op de zuidzijde van de Grote Markt, bij tolerantie van de Wet, afhankelijk van het Prinsdom.
3. zonder uithangbord : uitgebaat door Pieter Engels, gelegen binnen het dorp, op de oostzijde van de Marktstraat, bij tolerantie van de Wet, afhankelijk van het Prinsdom.
4. zonder uithangbord : uitgebaat door Joannes De Smet, gelegen binnen het dorp, op de westkant van de Langestraat, bij tolerantie van de Wet, afhankelijk van het prinsdom.
5. zonder uithangbord : uitgebaat door Ignaes Van Belle, gelegen binnen het dorp, op de noordkant van de kloosterstraat, bij tolerantie van de Wet, afhankelijk van het prinsdom.
6. zonder uithangbord : uitgebaat door Francis Smeecke, gelegen binnen het dorp, noordkant van de Kruisstraat, bij tolerantie van de Wet, afhankelijk van het prinsdom.

7. zonder uithangbord : uitgebaat door Pieter-Joseph De Meyere, gelegen binnen het dorp, westkant van de Menenstraat, bij tolerantie van de Wet, afhankelijk van de heerlijkheid Ayshove.
8. zonder uithangbord: uitgebaat door Pieter-Joseph Verstraete, gelegen binnen het dorp, westkant van de Menenstraat, bij tolerantie van de Wet, afhankelijk van de heerlijkheid Ayshove.
9. Den Mol : uitgebaat door Jaques Verscheure, gelegen buiten het dorp, 3/4 uur, zuidwestkant van de parochie, bij tolerantie van de Wet, afhankelijk van de heerlijkheid Mosscher-Ambacht.

*Aldus geformeert t' onser vergaedinghe vanden 22 8bre 1779,
t' oorc. greffier, ondt. Du Jardin.*

EEN KORTE AANBRENG TOT DE MILITAIRE GESCHIEDENIS VAN IZEGEM.

Edgard SEYNAEVE
Koninginnelaan, 24
8430 - MIDDELKERKE

Recrutering onder Oostenrijks Bewind.

A. Inleiding

Tijdens de oorlog om Silezië tussen Maria-Theresia van Oostenrijk en Frederik de Grote (de IIe) van Pruisen hebben de Nederlanden steeds de vorstin gesteund. Ze stemden de nodige gelden voor de lichte van nieuwe regimenten zoals Dragonders van de Ligne, Regimenten van Arberg, van Vierset en van Karel van Arenberg. In 1742 vinden wij zowat 30.000 Belgen onder het Oostenrijks vaandel (1). Ononderbroken zal de recrutering blijven doorlopen tot aan het einde van het Oostenrijks regime (1794).

Tijdens de zevenjarige oorlog tussen Oostenrijk en Pruisen/Saksen en tussen Engeland en Frankrijk/Spanje (1763) hebben deze Belgische regimenten zonder onderbreking deelgenomen aan alle oorlogsoperaties. Men moet toegeven dat de Belgische eenheden zich werkelijk thuis voelden in het leger van Maria-Theresia, want Wenen maakte geen onderscheid tussen Belgische en Oostenrijkse officieren, zelfs voor wat de toekenning betrof van de hoogste rangen. Uit ons land zullen meer dan 25 generaals, waaronder 20 veldmaarschalken, benoemd worden (2).

Sedert Karel V (16e) bestond het leger uit twee onderscheiden elementen : een bestendig leger uit artillerie, cavalerie en bewakingseenheden aan de grenzen en een aanvulling van geronselde vrijwilligers die slechts samengesteld werd in oorlogs- of crisisperiode. Slechts vanaf Napoleon zal dit systeem volledig op zijn kop gezet worden door het invoeren van de conscriptie.

De huurlingen vochten voor een bepaalde soldij en voor slechts korte duur. Meestal hadden ze een slechte faam bij de bevolking. Vrij gemakkelijk konden zij onderofficier worden, doch de status van officier was toen voorbehouden aan de adel.

Prins Charles Joseph de Ligne

1735 - 1814

Naast normale en eerlijke wervingsmethoden gebruikten de ronselaars allerlei sluwe knepen. Ze zochten hun slachtoffers vooral in de herbergen maakten ze dronken en lieten ze dan een kontrakt tekenen waarvan de slachtoffers slechts de ernst en draagwijdte bij het nuchter worden, beseften.

Weigerden zij mee te gaan, dan werden zij met stokslagen of gewapenderhand naar de wervingsplaats gedreven. (3)

De door ons besproken periode gaat van 1783 t/m 1786. Daar wordt vooral behandeld de plaatsen te Izegem waar gelogeed werd, het aantal gasten, de ontvangsten sommen en de briefwisseling tussen Roede en gemeenteoverheden voor wat betreft de onkostenstaten.

B. Onkostenstaten.

Meestal werden de onkosten voor het logeren van ronselaars vergoed door de gemeente waar ze vertoefden. Deze kon dan de voorgeschoten gelden terug vorderen van de Roede. Dit gebeurde volgens een wel bepaalde procedure:

Op 9 juni 1784 ontvangt de Wet van Izegem een schrijven van de Roede van Menen waarin om drie lijsten wordt gevraagd : één waarop al de recruteurs moeten vermeld worden, één waarop het aantal recruten moet opgetekend zijn en één onkostenstaat voor de periode 1 juni 1783 t/m laatste meidag 1784. Deze brief werd ondertekend door ambtenaar Ghesquièrre uit Menen.

Daarover gevraagd stuurt Izegem slechts twee lijsten op : één voor wat betreft de ronselaars en één in verband met de onkostenstaat.

Een recrutenlijst kan Izegem niet voorleggen, zo zegt de Wet, want deze militairen vertoeven slechts kort in de gemeente na de aanwerving; meestal worden ze nog dezelfde dag vervoerd naar Brugge. Deze gang van zaken maakt het opstellen van stukken uiterst moeilijk, zelfs onmogelijk.

Voor Emelgem en het Laatschip van Lichtervelde worden voor de aangehaalde periode geen onkosten opgetekend.

Een eerste Izegemse faktuur dd. 2 juli 1784 laat ons weten dat gemeenteontvanger Carel Maes 119 ponden en 4 stuivers heeft betaald aan herbergiers uit dezelfde gemeente voor "*Logement, vier ende light*". Daar werden gedurende de periode van juli 1783 t/m juni 1784 ronselaars van het Regiment van Vierset en van de Dragonders van Prins de Ligne gehuisvest.

Aangezien het voorstel tot vereffenen der onkosten uitgaat van de Roede zelf trachten de Izegemse wethouders wat van de situatie te profiteren. Zij laten hun administratieve chefs weten dat ze nog bepaalde facturen te regelen hebben

van vóór mei 1783, voorzeker zal de Roede niet weigeren ook deze onkosten te vergoeden !

Met veel zwier wordt deze eerste staat ondertekend door greffier Dujardin na de vergadering van het Izegems schepencollege van 2 juli 1784.

Een tweede onkostenlijst dd. 10 maart 1785 wordt eigenhandig opgesteld door baas Vermeulen uit de "Rooden Hoed". Deze staat geldt voor de periode van januari 1785 t/m maart 1786.

Uiteindelijk een derde lijst dd 27 januari 1786, opgesteld door de Wet, voor de periode van 10 februari 1785 t/m 17 december 1785.

Waar werd er gelogeed te Izegem ?

1. In de herberg "*Het Bossen Hof*".

(voordien St-Barbara en vroeger De Valcke)

gehouden door Jacobus Callens

gelegen op de Noordzijde van de Gentsestraat te Izegem.

- a. Volgens een vereffening dd. 2 juli 1784 uitgeschreven door de Wet werden daar verschillende recruteurs gelogeed gedurende de periode november 1783 en februari/maart 1784 voor een totale som van 3 guldens, 6 stuivers, 0 deniers (= 3-6-0)
- b. Volgens een vereffening dd. 27 januari 1786, 0-7-6 aan dito Callens voor het huisvesten van verschillende recruteurs en recruten.

2. In de herberg "*Den Keyser*"

gehouden door Germanus Lapaire

gelegen op de zuidzijde van de Gentsestraat te Izegem.

- a. Volgens de vereffening dd. 27 januari 1786,
 - 1 december 1784, 4 personen, 1 nacht
 - 8 december 1784, 1 recruteur, 3 nachten
 - 7 januari 1785, 1 recruteur, 3 nachten
 - 14 januari 1785, 1 recruteur, 5 nachtenvoor een totale somme van 2-5-0
- al de gasten behoorden tot het Regiment van Vierset.

3. In de herberg "*Den Beer*"

gehouden door Judocus Gellynck in 1784

gelegen op de Noordzijde van de Gentsestraat te Izegem

- a. Volgens de vereffening dd. 2 juli 1784, 1-4-0 aan dito Gellynck voor het

huisvesten van 1 recruteur van het Regiment van Vierset gedurende de maand januari 1784.

(een ander biljet spreekt van het logeren van 1 recruteur van Vierset op 7 januari 1784 voor de som van 2-8-0)

In dezelfde herberg

gehouden door Hilaire Clement in 1786

a. Volgens de vereffening dd. 27 januari 1786,

23 juni 1785, recruteur Bernardus Hissenbaert en 2 recruten, gedurende 14 nachten.

13 december 1785, recruteur Carolus Verhaeghe, 6 nachten. voor een totale som van 3-0-0.

al de gasten behoren tot het Regiment van Vierset.

het onkostenbiljet werd opgesteld door Theresia Clement dochter van Hilaire.

4. In de hostellerie "*In den Rooden Hoed*"

gehouden door "hostelier" Silvester-Franciscus Vermeulen.

gelegen op de Zuidzijde van de Korenmarkt.

dit huis werd ook nog aangeduid als de "hostellerie ten stadhuyse"

a. Volgens de vereffening dd. 2 juli 1784 (biljet van 21 november 1783)

25-7-0 voor het huisvesten van vier dragonders van het Regiment de Ligne en 1 fuselier van het Regiment van Vierset.

b. Volgens de vereffening voor de periode 1785/1786,

van 10 t/m 19 februari 1785, 9 personen, 9 dagen

van 19 februari t/m 1 maart, 10 personen, 11 dagen

van 1 t/m 11 maart, 5 personen, 11 dagen

van 11 t/m 14 maart, 5 personen, 3 dagen

van 2 t/m 17 mei, Mr. Kerckhove, 16 dagen

van 22 t/m 27 mei, 2 recruteurs, 5 dagen en nachten

van 27 t/m 31 mei, 3 recruteurs (Bartholomeus - Huysentruyt - Vermeersch), 4 dagen en nachten

van 1 t/m 4 juni, Mr. Kerckhove, 3 dagen en nachten

op 10 juni, Mr. Vermeersch, 1 dag

van 23 t/m 29 juni, 2 recruteurs, 6 dagen

van 10 maart t/m augustus, 5 recruteurs, 171 dagen en nachten

op 31 juli, 2 recruteurs en 4 recruten, 1 dag

op 17 december, Mr. Carel Verhaeghe, 2 nachten
op dito 17 december, 2 recruteurs van Claerfaijt, 1 nacht.
op 17 maart 1786, sergant de Beernaert en 2 begeleiders, 1 dag.
dit alles voor een totale som van 176-17-0.

de prijs van het pensioen bedroeg 3 stuivers per man, het logeren in de Rooden Hoed werd vooral aangeduid door de Wet van Izegem en door Baron de Couigsarke (?) 1° Luitenant bij het Regiment van Vierset.

c. Volgens de vereffening dd. 27 januari 1786,

(periode van 10 februari t/m 17 december 1785)

176-8-0 voor het huisvesten van Kerckhove - Bartholomeus - Hu-sentruyt - Vermeersch - Carel Verhaeghe - de sergeant en capi-taine d'armes de Bernard, allen van het Regiment van Vierset, en ook voor het logeren van de recruteurs van het Regiment van Generaal de Clairfaijt.

5. In de herberg "*Het Hof van St-Jooris*"

gehouden door Agnes Van Coillie, weduwe van François-Hubert Rousseau gelegen op de Oostzijde van de Brugstraat te Izegem.

a. Volgens de vereffening dd. 2 juli 1784, periode vóór 30 juli 1783

voor het huisvesten van Jacobus Huysentruyt, Pieter Claeys, sergeant de Bernard, fuselier Joannes Marsiel met zijn kor-poraal, 10 recruten en 3 deserteurs, allen van het Regiment van Vierset, voor de somme van 59-16-0

voor de periode van 8 tot 11 november 1783

1 sergeant, 4 fuseliers, 19 recruten van hetzelfde Regiment van Vierset voor de somme van 17-19-0

voor de periode vóór 19 juni 1784, voor het logeren van re-cruten en recruteurs gedurende 19 dagen ontvangen de som van 28-12-0

b. Volgens de rekeningen van 13 januari 1784 logeren van de recruten Smalle en Thillieu

van 30 oktober 1784 logeren van 1 segeant en 9 recruteurs

van 8 januari 1785, logeren van recruteur Huysen-
truyt en 4 recruten.

- c. Volgens de vereffening dd. 27 januari 1786, periode vóór 23 januari 1786,
1 sergeant, verschillende recruteurs, verschillende recruten en
een ploeg muzikanten, allen van het Regiment van Vierset, voor
de som van 36-9-0
de voornoemde muzikanten verbleven met hun instrumenten te Ize-
gem om de jonge mannen aan te lokken voor de dienst (sic).

Uitzonderlijke kosten voor de Wethouders van Izegem

Aan landsman Van Tomme uit Izegem werden 15-0-0 uitgekeerd voor het vervoer van
recruteurs en recruten naar verzamelpunten te :

- a. Ardoorie, in 1782, recruten van het Regiment van Vierset
- b. Meulebeke, in 1783, recruten en recruteurs van het Dragonderregiment
van Generaal d'Arberg.
- c. Brugge, in 1785, recruten en recruteurs van het Regiment van Vierset.

De voornaamste herbergen te Izegem

Wij kunnen *De Rooden Hoed*, gehouden door Silvester-Franciscus Vernmeulen,
aanzien als de voornaamste herberg te Izegem. Inderdaad alleen voor de pe-
riode van 21 november 1783 tot maart 1786 steekt zij ver boven de andere
herbergen uit voor wat betreft huisvesting, aantal dagen verblijf en ontvan-
gen vergoedingen. Algemeen mag men zeggen dat van 1783 tot 1786 dit huis kon
rekenen op een bijna ononderbroken bezetting. Soms werd dit hotel ook aange-
duid als de "hostellerie ten stadhuijse", vermoedelijk wegens zijn ligging
op de Korenmarkt niet ver van het toenmalige stadhuis.

Voor het volledig pensioen per man en per dag werden drie stuivers aangere-
kend (vermoedelijk was dit ook zo in de andere herbergen voor wat de offi-
ciële vergoedingen betrof). Als men ziet dat men daar gedurende 11 dagen 10
man kan onderbrengen met kost en inwoon dan kan men alleen maar concluderen
dat Den Rooden Hoed een tamelijk groot huis moet geweest zijn, met veel ka-
mers en personeel, dan nog niet gesproken van het herbergen van reizigers.
Het waren vooral de ronselaars en militairen van het Regiment van Vierset
uit Brugge die daar kwamen logeren.

Dat de stad een merkelijke voorkeur had voor de Rooden Hoed valt duidelijk op bij het nazien van de vereffening van 1785/1786 waar de Wet deze herberg aanduidt als onderkomen voor recruten en recruteurs. Evenzo is dit hotel helemaal niet onbekend voor de mensen van Vierset als men merkt dat baas Vermeulen zelf schriftelijk aanbevolen wordt door Baron de Couigsarke (?) 1° Luitenant bij hetzelfde Regiment van Vierset. Buiten de hier aangehaalde gegevens om mag men aannemen dat de Rooden Hoed, naast het Hof van St-Jooris, zeer goed uitgerust was om zijn opdracht uit te voeren.

Het Hof van St-Jooris, gehouden door Agnes Van Coillie weduwe van François-Hubert Rousseau, komt wel op de tweede plaats. Alhoewel tegenover de Rooden Hoed de bezetting slechts periodiek gebeurt, slaagt de weduwe Rousseau erin zeer veel volk te logeren. Alleen voor de periode van 8 tot 11 november 1783 zien wij dat er daar ineens 24 man zijn ondergebracht. Merkwaardig is wel de bezetting vóór 23 januari 1786. Toen logeerden daar een sergeant, verschillende recruteurs en recruten en een ploeg muzikanten, allen van het Regiment van Vierset.

Waar de overreding en de mooie beloften te kort schoten moesten de praal van de uniformen en de gekadanseerde marsen van trommelaars en fluitisten de jongelui overhalen tot het aansluiten bij het leger van "Hare Keizerlijke Majesteit". Zeker heeft deze groep sensatie verwekt te Izegem ; op kop de fier marcherende sergeant, daarachter de kliek omringd door springende en joelende kinderen. Wat een beeld voor het toen zo rustige Izegem.

De overige herbergen getuigen van een sporadische bezetting. Het aantal ondergebrachte personen is zeer klein en de periodes zeer kort. Men is zelfs geneigd te denken dat ze slechts door de Wet aangesproken werden om mensen te logeren wanneer de andere twee herbergen overbezet waren. Doch, dit is slechts een in der haast genomen conclusie die wel eens tegengesproken zou kunnen worden.

Enkele verklarende aanvullingen.

Dragonders van de Ligne.

Was in de 16e eeuw de Franse lichte Ruitery.

Voerden als vaandel een draak (dragon).

Vóór 1830 hadden wij in België de Dragonders van de Ligne en die van de Latour.

Meestal werden aan de Dragonders verkenningsopdrachten toegewezen, nochtans

1779 — OOSTENRIJKSE REGIMENTSSOLDATEN

Husaar

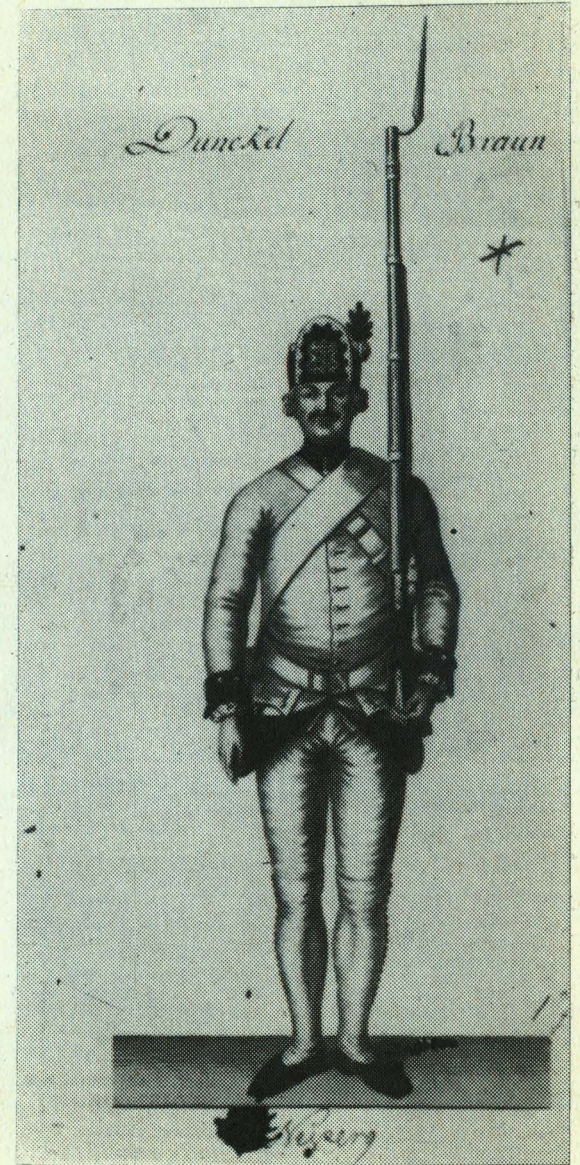

Kurassier

1769 — OOSTENRIJKSE REGIMENTSSOLDATEN

Dragonder

Infanterist

Bestonden ook "zware" Dragonders. Meestal werd de cavalerie ingedeeld als volgt :

- lichte cavalerie bestaande uit : - Huzaren
 - Lichte Dragonders
 - Lanciers
- zware cavalerie bestaande uit : - Karabiniers
 - Zware Dragonders
 - Kurassiers

In de 18e eeuw werd het Regiment de Ligne bevolen door Charles-Joseph, Prins de Ligne, geboren te Brussel op 23 mei 1735 en gestorven te Wenen op 13 december 1814, Belgisch generaal in dienst van Oostenrijk. Onderscheidde zich in de zevenjarige oorlog en in de Beierse Successieoorlog, werd in 1788 door Keizer Jozef II benoemd tot Grootmeester der Artillerie. Nam in 1789 deel aan het beleg van Belgrado. Schitterend auteur en vertegenwoordiger van de Verlichting (met Rousseau, Voltaire, Goethe e.a. werd gekorrespondeerd).

Naar Winkler Prins, deel 5, p. 191, deel 6, p. 151, deel 12, p. 62 en 63, zevende druk, 1973.

Noot : beschrijving der andere eenheden die vermeld werden in de tekst werd nog niet gevonden; zullen later bijgevoeld worden.

BRONNEN

1. Rekeningen over recrutering te Izegem onder Oostenrijks regime, verschillende brieven en kwitanties voor de periode 1783/1786, Izegem, Stadsarchief, pak varia.
2. Bernard, Henri, "Geschiedenis der BENELUX-landen als Mikrokosmos van Europa" Koninklijke Militaire School, 1967.
 - Voetnoot (1) ... o.c. p. 397
 - (2) ... o.c. p. 403
3. Gijpen Lieven en Vermeiren Leopold, "Vlaanderen, hart van Europa" Standaard Boekhandel, Antwerpen, 1964.
 - Voetnoot (3) ... o.c. p. 106 en 107.
4. De vier afbeeldingen die dit artikel verluchten werden ons welwillend aangeboden door de "Oostenrijkse Ambassade" te Brussel.
Waarvoor onze oprechte dank.

DE IZEGEMSE BEIAARD

R. Bekaert - IZEGEM

Rond het midden van de 16e eeuw hoorden de bewoners van Izegem het slaan van de uurklok op melodieuze wijze aangekondigd door een voorspel van 8 klokken. Sanderus, in zijn *"Flandria Illustrata"* roemt onze *"van oude tijden vermaerden uerwekker"*. Pastoor De Bruyne schreef in 1852 : *"Het blijkt uit het klauwier en de trommel van den ouden uerwekker, dat deze oorspronkelijk bestond uit acht klokjes (een volle oktaaf) en een groote klok voor den grondtoon."*

In 1768 werden er bij de Doornikse gieter Barbieux 21 klokjes besteld. Men bezit er, buiten de beiaard, nog enkele van. Ook is er nog een 227 kg. wegende oude klok van 1550.

Tijdens de XIXe eeuw kreeg het Izegemse klokkenspel nog een uitbreiding, in 1873, door toevoeging van 6 klokken gegoten door Severin van Aerschodt.

In 1855 was het oude *"speelwiel"* (klauwier en trommel) nog aanwezig. Het verdween pas in 1872.

Wij lezen in *"De landbouwer"* van 18 november 1873 : *"Den 15 November zijnde eenen zondag, heeft het karillon der kerk voor de eerste maal gespeeld sedert het in de nieuwe heropgebouwde kerk geplaatst is. De nieuwe kerk werd gebouwd in 1855. Dit was na het Te Deum gezongen na de hoogmis en dit ter gelegenheid van de naamdag van Leopold II"*.

In 1875 werd burgemeester H. de Muêlenaere ingehuldigd. De beiaard werd herzien door timmerman Isidoor Mulier. Hippoliet Clement, orgelist, zou beproeven die feestelijke gebeurtenis op te luisteren met klokkenspel. Doch heel het spel was zodanig onkundig herzien dat de orgelist zijn vuisten bijna stuk sloeg en na enkele minuten het karweitje liet steken. Sedertdien zweeg de beiaard tot in 1924.

Bij de aanvang onzer eeuw hingen 34 klokken in de toren van Sint-Hiloniuskerk. Gebrekkige inrichting was oorzaak dat de lichte beiaard zelden of nooit

ISEGHEM'S KLOKKENSPEL.

De beiaard in den toren van St Hiloniuskerk, op 12 October 1924 ingehuldigd, komt als schadevergoeding in de plaats van den ouden kerkbeiaard, die door de Duitschers op 15 September 1917 geroofd werd.

DE OUDE BEIAARD dagteekende gedeeltelijk van 't jaar 1550. Toen was er een voorslag of voorspel met 5 klokken, benevens de bestaande groote klok.

In 1750 werden door klokgieter Gouvenot uit Lorreinen twee klokken geleverd die met de groote het driegeluid vormden.

In 1768 werden bij den heer Barbieux te Doornik nog 21 nieuwe klokjes besteld om den beiaard te volledigen.

In 1790 roofden de fransche republikeinen de twee nieuwe groote klokken en voerden ze naar Brugge.

In den loop der 19^e eeuw werden nog andere beiaardklokken door de kerkfabriek bijgebracht, zoodat er in den toren 34 klokken hingen, die in 1862 door Severin van Aerschot te Leuven in orde gebracht werden door 't hergieten van d'eene en 't op toon zetten van d'andere

DE NIEUWE BEIAARD zal nu bestaan uit : de 3 groote klokken, komende uit de gieterij Causard te Tellin, 29 mindere klokken die gegoten zijn in akkoord met het driegeluid, en daarbij nog 4 kleine klokjes, gift van den klokgieter heer Marcel Michiels te Doornik, die de nieuwe beiaardklokken levert, het zij te zamen 36 klokken Zij behelzen 3 1/2 oktaven, waarvan twee volledig chromatiek.

De weerde van den beiaard als muziekinstrument overtreft deze van den ouden beiaard. Hij is vatbaar voor verdere vollediging.

De gemeenteraad nam ten zijnen laste de kosten van beton- en timmerwerken die er noodig waren om den nieuwen beiaard volgens de regels der kunst te kunnen plaatsen

Door toedoen van den heer C. Staes, burgemeester, werd de herstelling reeds in 1922 op kosten van den Staat toegestaan. De drie groote klokken voor den kerkdienst bestemd, waren door de zorgen van den Eerw. Heer Pastor Loosveldt reeds hersteld.

De kerkfabriek van St Hilonius komt aldus terug in het bezit van hare klokken, en de bevolking van Isegheem, sedert 10 jaar van haar geliefkoosd torenspel beroofd, zal met jubelenden dank, beiaard en wekker bij hunne herwording begroeten.

Programma der Feesten

Om 11 ure ONTVANGST der beiaardiers in het nieuw Stadhuis.

Om 11 1/2 ure BEIAARDCONCERT door den heer Gustaf Ness uit Mechelen

1. Rubens Marsch PETER BENOIT.	3. a) Sonatina IGN. PLEYEL.
2. a) Met Jan (Rolderslied) KAREL MESTDAOH.	b) Rondo PEICHLER.
b) Marleentje EM HULLEBROECK.	4. a) Strijdkreet PETER BENOIT.
c) Roosje uit de dalen VOLKERICK.	b) Vlaanderen mijn dierbaar land JAN BROECKX.
	c) Waarom ik Vlaming ben MED. MATHYSSENS.

Om 4 ure, op de Kerkplaats, MUZIEKCONCERT door de Harmonie der Congregatie.

Om 4 3/4 ure BEIAARDCONCERT door den heer Azer Moenaert uit Isegheem

1. Lied der Vlamingen PETER BENOIT.	4. a) De Jongens van Boos Isegheem (1865) Woorden van M. EM. NEIRYNCK-HOLVOET.
2. a) Klein Moederke JEF REINHARD.	b) Klokke Roeland J. DESTOOP.
b) Wiegelied JAAK OPSOMER.	c) De Vlaamsche Leeuw KAREL MIRY.
3. Prelidium in F. STEPHEN HELLER.	

Om 5 1/2 ure BEIAARDCONCERT door den heer Hldefons Seghers uit Rousselare

1. a) Naar Wijd en Zijd GEVAERT.	4. a) L'Angelus de la mer GOUBLIER.
b) Tinneken van Heule EM. HULLEBROECK.	b) Tingelingeling X. X.
2. Venetia, Wals LOWTHIAN.	c) Serenata TOSELLI.
3. Derde Fantazia PETER BENOIT.	

Om 6 1/2 ure, MUZIEKCONCERT door de Harmonie van het Gildenhuis.

's Avonds : Prachtige Verlichting van den Toren

Om 7 1/2 ure, MUZIEKCONCERT door de Stadsfanfaren.

Om 8 ure BEIAARDCONCERT door den heer Jef Denyn uit Mechelen

1. Jagerskoor uit de "Frelschutz" WEBER.	4. a) De Trommelaar met rooden mond FR. REYLOFF.
2. a) De Zwarte Leeuw J. DE LAET.	b) Moederke alleen EM. HULLEBROECK.
b) 't Liedje van den Smid FR. ANDELHOF.	c) In den regen J. WIERTZ.
c) Stille Nacht, Kerstlied X. X.	d) Mijn Vlaandren heb ik hertelijk lief ANTHEUNIS.
3. Rondo (1 ^e Sonata) VAL NICOLAI.	5. a) Mechelsch Reuzenlied X. X.
	b) Brabançonne V. CAMPENHOUT.

Tot slot : SCHITTEREND VUURWERK op den Toren.

HET EEREKOMITEIT :

Baron R. Gillès de Pélicy. Em. Allewaert, Senator.

Eug. Carpentier, Provinciaal Raadslid. F. Vandekerckhove. Em. van den Bogaerde.

HET KOMITEIT :

C. STAES, Burgemeester.

E. H. LOOSVELDT, pastor van St Hilonius.

J. Clement. H. D'Artois, bestendig Afgevaardigde. Em. Dierick. A. De Jan, Schepene. A. Moenaert.

werd bespeeld en slechts op eerder sukkelachtige wijze als wekking dienst deed. In 1917 roofden de op brons beluste Duitsers het vervallen en onvolledig klokkenspel.

In 1921 - 22 hingen er 36 klokken in de toren gegoten door M. Michiels en nog drie grote klokken vervaardigd door Sleghers en Causard.

Het was een grote dag voor Izegem toen op 12 oktober 1924 Jef Denyn en Staf Nees er de heringerichte beiaard konden komen inhuldigen.

In 1940 hergoot Michiels 30 klokken, voegde er acht andere aan toe en zo bezit de St.-Tillotoren een beiaard van 47 klokken. Staf Nees getuigde dat het geheel als inrichting zeer voorbeeldig was.

Na de laatste wereldoorlog werd alles herzien, hersteld en in het nieuw gezet. Af en toe werd de beiaard wel eens bespeeld door vreemde beiaardiers. Een vaste beiaardier was nooit in functie. Af en toe werd eens gespeeld of geprobeerd te spelen door de orgelist van de kerk, onder meer door Hippoliet Clement.

Een beiaard ten prooi aan weer en wind vergt een goed en gestadig nazicht. Grote kosten daaraan verbonden, verklaren hoe van 1550 tot 1924 lange perioden waar te nemen zijn, waarin de beiaard als instrument nooit werd gebruikt. Het carillon speelde echter wel.

BEIAARDIERS

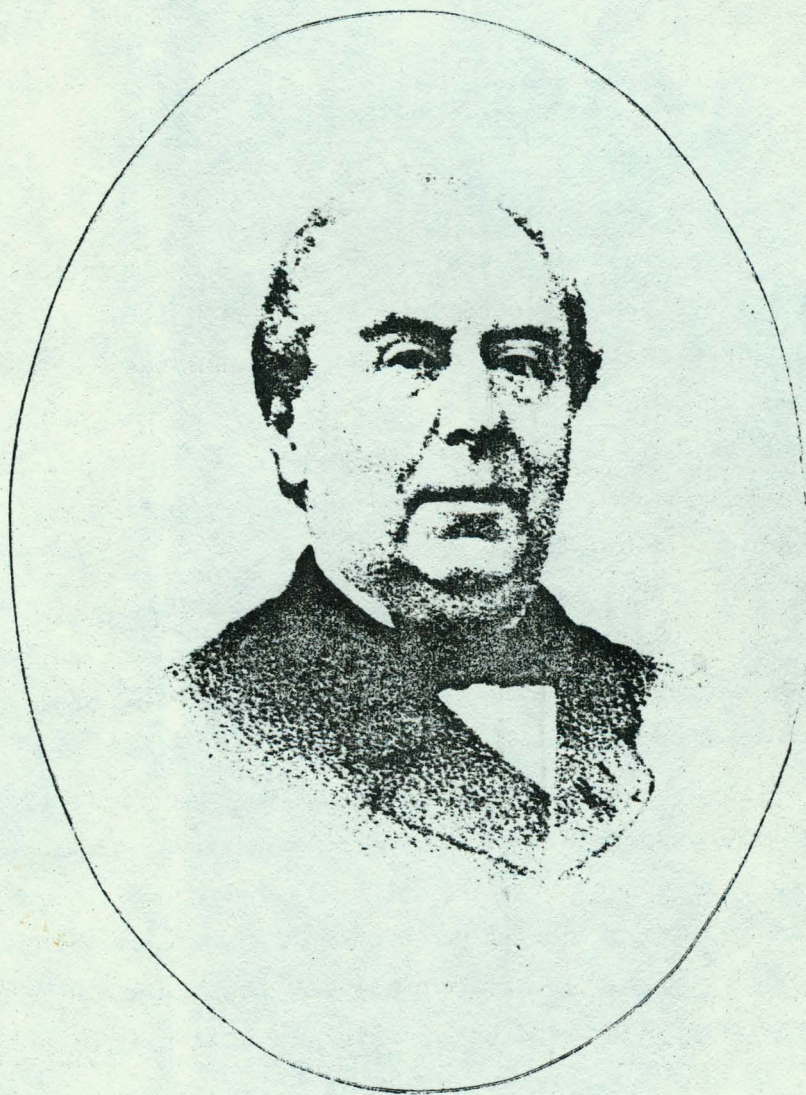
De eerste vastbenoemde beiaardier, vinden we slechts in de XIXe eeuw in de persoon van August Clement, en dat voor ongeveer een kwarteeuw, nl. van 1820 tot 1843. In 1924 werd Azer Moenaert benoemd tot stadsbeiaardier en bleef het tot in 1955. Hij werd opgevolgd door de heer Bourgeois, stadsbeiaardier van Nieuwpoort, die na enkele jaren vervangen werd door de heer Poussele, stadsbeiaardier te Harelbeke. Deze laatste is nog steeds in functie.

BIBLIOGRAFIE

BEIAARDEN IN BELGIE door JEF ROTTIERS

Bij het honderdjarig bestaan van St-Hiloniuskerk, door E. H. Jos. Geldhof.
Izegem, Strobbe, 1955.

110 Gesprek met ex-stadsbeiaardier Azer Moenaert.

FRANÇOIS AMEYE

5e BURGEMEESTER VAN IZEGEM SINDS 1830

° TE IZEGEM, 15 AUGUSTUS 1799

+ TE IZEGEM, 15 AUGUSTUS 1874.

FIGUREN VAN BIJ ONS :

FRANÇOIS AMEYE.

door A. VANDROMME

Uit de bidprentjesverzameling die de Izegemse Heemkundige Kring "Ten Mandere" bezit, werd onlangs een portretbidprentje opgediept van de heer François Ameye. Hij werd geboren te Izegem op donderdag 15 augustus 1799, zijnde 28 Thermidor van het jaar VII van de Franse Republiek.

Hij was de zoon van Eliegé Joseph Ameye en van Marie Godelieve Deraedt. Zijn vader was kleermaker van beroep en woonde in de Marktstraat. Jean François huwde met Marie Antoinette de Gheus.

Toen in 1855 de nieuwe St.-Tillokerk ingewijd werd, kwam zijn naam, als schepen op een muursteen voor die in de noorderkruisbeuk werd aangebracht. (zie "Snippers" nr. 125 Deze muursteen verdween in 1917 door een bomontploffing die een groot gedeelte van dit transept vernielde.

Later werd Fr. Ameye ook verkozen als provinciaal raadslid.

Wanneer in 1870 burgemeester Fr. J. Lefebvre stierf na 30 jaar het burgemeesterschap te hebben waargenomen, was het de heer François Ameye die in 1871, op 72-jarige ouderdom, als 5e burgemeester sedert de Brabantse Omwenteling, hier het bewind in handen nam. Zijn ambtperiode was zeer kort van duur en viel volledig onder het pastoraat van Fr. Lonneville. In 1874 stierf deze burgemeester, op zijn verjaardag, in de St.-Tillokerk onder de hoogmis.

Op de begrafenis werden gedachtenissen verspreid van de hand van de bekende Gentse kunstenaar en lithograaf Florimond Van Loo. Het portret van de overledene was vervaardigd in een ovaal van 74 mm X 55 mm. zoals dit bij deze kunstenaar wel zeer gebruikelijk was. Op de lijst van de portretten die deze lithograaf in de loop van de jaren vervaardigd heeft en die in de Gentse universiteit berust, komt de naam van François AMEYE-de GHEUS niet voor. Wellicht was de oplage in zekere mate beperkt en bleven de weinige gedachtenissen meer plaatselijk verspreid.

Met de foto van deze burgemeester wordt de fotogallerij van de Izegemse burgemeesters één exemplaar rijker. We hopen dat een vergroting eensdaags de bestaande rij zal aanvullen.

ACTUEELTJES NR.34

door R. LEROY

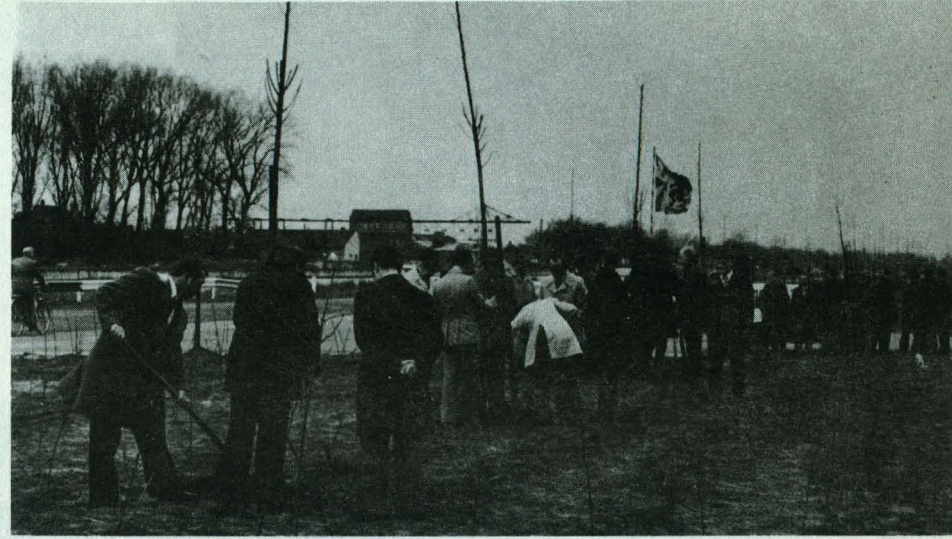
*Nummers met een * verwijzen naar "Actueeltjes in beeld".*

879. Vrijdag, 28nov75 liep het Stedelijk Muziekauditorium eivol voor het optreden van de volkse troebadoers Jef Vanuytsel en Willem Vermandere. Het succes was recht evenredig met de opkomst !
880. Zaterdag, 6dec75 was de grote dag voor Sinterklaas, ook te Izegem. De mid- denstand van onze stad zorgde ervoor dat de Sint landde met een parachute op het Stedelijk Stadion. De actie "Goudregen" was weer eens gestart.
881. Te Antwerpen behaalden de Izegemse Stadsfanfaren een zilveren medaille in het nationaal muziektornooi ingericht door die stad.
882. Nederlands bekendste zangeres, Liesbeth List, hield op 13dec75 een ganse avond een massaal publiek in haar ban in de zaal van het Stedelijk Muziek- auditorium : een kulturele topprestatie !
883. Op het eind van het jaar werd Izegem een derde adjunct-politiecommissaris rijk in de persoon van Eddy Stove.
884. De "Witte Spreeuwen" hielde een succesvolle tentoonstelling met honderden prachtvogels die naar een kampioentitel dongen. Vier volle dagen kwamen talrijke bezoekers dit vogelparadijs bewonderen.
885. Zaterdag, 24jan76 had de jaarlijkse dag van het Rode Kruis en het feest der bloedgevers plaats. Het werd een passende gelegenheid om enkele onbaatzuch- tige mensen die reeds zo dikwijls bloed afstonden, in de bloemen te zetten en te huldigen.
- * 886. 31 januari, was de dag voor de Izegemse Verbrandingsoven. Officieel werd hij ingehuldigd door Minister Lavens in de aanwezigheid van Gouverneur van Outryve d'Ydewalle, de arrondissementscommissaris, bestendige afge- vaardigden, volksvertegenwoordigers en senatoren en de burgemeesters van de aangesloten gemeenten. De Interkommunale draait nu zoals het hoort !

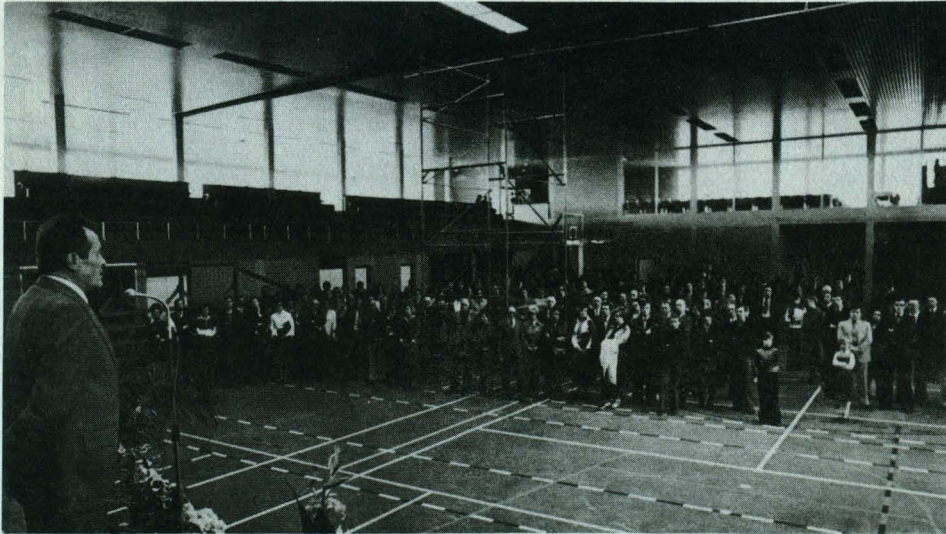
387. Gezien de grote aardappelschaarste, worden de knollen nu van t'allenkante ingevoerd en bereiken de prijzen een nooit gehoorde hoogte :
20 fr en meer per Kgr.
888. De Koninklijke Boomteeltkring Ste-Dorothea startte haar eeuwfeestjaar met een gezellig samenzijn. In de loop van de maand september zal deze viering haar climax bereiken. Ondertussen bereiden alle leden de festiviteiten reeds duchtig voor.
889. Zaterdag, 21 februari, speelde het St-Jozefscollege weer toneel : "De laatste rivier" van Beverley Cross. Knappe acteurs onder de uiterst kundige leiding van regisseur Fr. Verbanck, bijgestaan door de Heren Devos, Houtekier, Pecceu, Vlieghe, Devolder, Vandekerckhove, Willaert en Decroos, maakten dat alles àf was !
890. De Kristelijke Bond der Gepensioneerden vierde zijn zilveren jubileum. Met hun 761 leden vierden ze op 6 en 7 maart flink feest en werden ook ten Stadhuizen ontvangen.
891. Omstreeks die tijd werd ook Izegems polyvalente sportzaal in gebruik genomen. Jean Pierre Coopman, die het 4 rounds uithield tegen Mohamed Ali, kwam de eer toe, als sportambassadeur van onze stad, de zaal open te stellen.
- * 892. Voor de zevende maal ging de Boomplantingsactie door te Izegem. Deze maal gebeurde het massaal : in weinig meer dan een week werden ruim 10.000 bomen en struiken geplant tussen kanaal en industriezone. Onze nazaten zullen kunnen genieten van al dat mooie, gezonde groen.
893. Vrijdag, 2 april werd de nieuwe centrale brug over de spoorweg en kanaal open gesteld voor het verkeer. Het Stadsmagistraat liet de nadarafsluitingen wegnemen en trok tevoet het kunstwerk over; wat later snorden de eerste auto's reeds in beide richtingen, ongehinderd over de brug !
- * 894. Zaterdag, 17apr76 werd de Stedelijke Sporthalle plechtig geopend. De Hr Burgemeester en de Hr Schepen van de Sport W. Vandevoorde deden dit "burgerlijk" en de Zeereerw. Heer Parmentier, directeur van het V.T.I. deed dit "geestelijk". Opnieuw werd Izegem een interessant en imposant complex rijker !
895. Op donderdag 22 april kwam de BRT-Televisie opnamen maken in onze Stedelijke Muziekakademie. In het kader van een BRT-uitzending over leven en werk

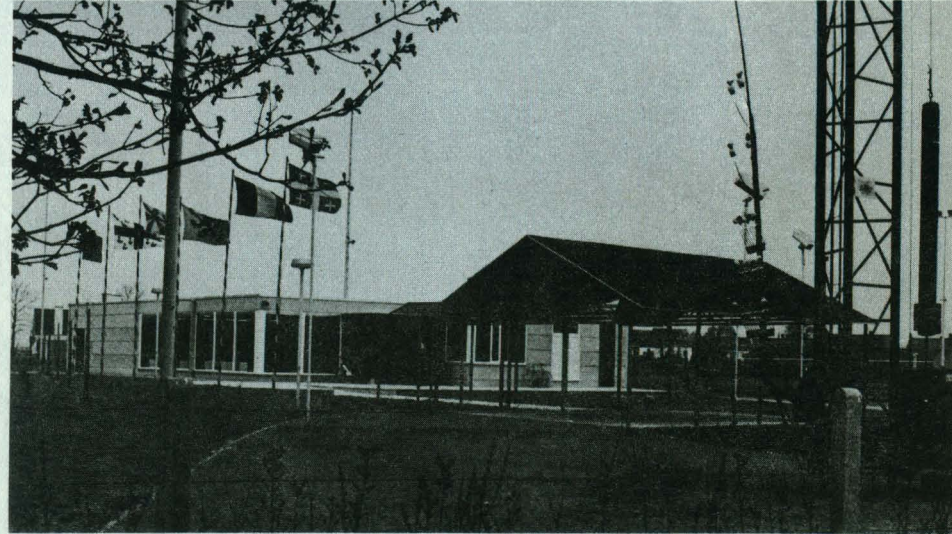
31.01.76 - Officiële opening van de nieuwe verbrandingsoven in aanwezigheid van Minister LAEVENS en de Heer P. VAN OUTRYVE D'YDEWALLE, gouverneur van West-Vlaanderen.

7^e BOOMPLANTINGSDAG :
In een week tijd werden langs het kanaal zowat 10.000 jonge bomen geplant.

17.04.76 - Opening van de Stedelijke Sporthalle.

2.05.76 - Opening van het «SCHUTTERS HOF» op het stadion.

van Benoit werd er het eerste jaar notenleer gefilmd dat onder leiding van Luk Ghekiere het lied "Dan mocht de beiaard spelen" aanleerde. 's Anderendaags was de BRT voor hetzelfde doel werkzaam in het stadhuis, het vroegere huis Ameye. Ze filmde er het oude interieur en maakten opnamen van een gesprek over Benoit tussen Willy Carron (Brugge), Patrik Peire (Brugge), Paul Vandenbuerie (Harelbeke) en Hendrik Willaert. De uitzending van deze film zal op 11 juli plaats vinden.

896. De familie- en jeugdclub "Ruyterhove" bestaat 5 jaar. Dit moest gevierd, en zoals steeds gebeurde dit met élan en zwier ! "Dankbaarheid" was het grote thema waarrond de festiviteit verweven werd.

897. De Izegemse "Overwinders in Eendrachtigheyt" voerden met meer dan buitengewoon succes hun "Maakt plaats voor Mevrouw" op. Iedere voorstelling lokte een massa volk en ook te Roeselare kende deze toneelgroep een denderend succes.

898. De achtste uitgave van de Izegemse Bloemenmarkt werd weerom gezegend met een onaangenaam, winderig weer. Gelukkig daagden toch vele kopers op, die jammer genoeg zo vlug mogelijk weer naar huis trokken zodra ze hun handen vol bloemen of planten hadden !

* 899. Zondag, 2 mei, werd het Schuttershof op het Sport- en Recreatiecentrum officieel geopend. Een mooi geheel met liggende en staande wip, een gezellige bar en dat alles omkaderd met groen en bloemen ! Ondervoorzitter A. Vandemoortele schetste in een korte historiek het verleden met al zijn tribulaties en kondigde ook aan dat de Nationale Bond voor Wipschutters zijn 54-ste Nationaal Kongres in 1977 zal houden te Izegem. Een gebeurtenis waar een duizendtal schutters zullen bij betrokken zijn !

900. Ook de toneelgroep "Mandelgalm" zette weer zijn beste beentje voor en bracht "Geen uitkomen met het inkomen" voor het voetlicht. Dit gebeurde met veel succes op 8 en 9 mei.

901. Het is altijd interessant de beweging van onze bevolking eens na te gaan over enkele jaren. Daarom deze samenvattende tabel over de laatste jaren.

Jaar	B E V O L K I N G			Geboor- ten	Over- lijdens	Huwe- lijken	Echt- sch.	Uit- gangen	Inkom- sten.
	Totaal	Mannen	Vrouwen						
1970	22.958	11.275	11.683	349	252	165	10	598	609
1971	23.105	11.312	11.793	367	262	190	8	603	675
1972	23.145	11.331	11.814	347	255	189	11	641	589
1973	23.458	11.481	11.977	346	260	182	14	534	761
1974	23.623	11.576	12.047	338	227	190	4	643	697
1975	23.587	11.581	12.006	301	275	157	24	733	671

SNIPPERS NR. 16

door Ant. VANDROMME

124. "Onder hem (A. Roymans S. T. L. pastoor van Izegem) maakte de peste van 1664 ontelbare slachtoffers. Het Magistraat van Izegem vond geraadzaam een "Lazarie" op te richten in het ovenbuur van de herberge "die Marsche" onder Emelghem; daarover klachte van de Emelghemnaars bij de Wet van den Haselt, ofte Vierschaere van Oost-Yperambacht (1)

Deze voetnoot verwijst naar Biekorf 1898, blz 320

- Uit "Rond Kortrijk" door Leopold Slosse. p. 845.

125. Bij het bouwen van de St.-Tillokerk (1853-1855) werd er in de kruisbeuk, aan de noordkant een bijzondere muursteen aangebracht. De letters waren verguld en de tekst bevatte een jaarschrift. Met het inslaan van de bom op 22.9.1917 werd de westelijke muur zeer fel beschadigd en werd deze muursteen totaal verwoest.

De tekst van deze steen luidde als volgt :

Maes Burgimagistro, Scabinis F. Ameye
D. O. M.
ISEGHEMII in veteri ecclesia missam
ultimam cantavi 29 Aprilis 1852
qua diruta, in nova funditus
codem loco constructa, primam
celebravi 1a Maii 1855
MaLou Deo hanC ConseCrat (= 1855)

Dominus F.J. Lefebvre

A. P. Debaere

Wat in vrije vertaling luidt als volgt :

RAND : Heer F. J. Lefebvre - Maes, burgemeester, Schepenen F. Ameye, A. P. Debaere

CENTRUM: D. O. M. Deo optimo Maximo = Gode zij alle eer.

Ik heb de laatste mis gezongen in de oude kerk van Izegem op

29 april 1852 en nadat ze was afgebroken, heb ik de eerste mis op 1 mei 1855 opgedragen, in de nieuwe kerk, door mij op dezelfde plaats gebouwd.

JAARSCHRIFT : Malou heeft deze kerk ingewijd.

- Uit het met de hand geschreven boek "De kerk van St. Hilonius te Izegem"
D. A. I.

126. "Den 6 7bre 1865 (woensdag der kermis) heeft hier een paardenloopstrijd (cours) plaats gehad.
3100 frs prijzen, de inleg gelden erbij te voegen.
Eere voorz. baron Philip Gillès de voorz. Eug. Missiaen, secretaris C. Ameye. Schoonhelder weder. 2000 mensen met de treins alleen toegekomen. Men rekent de ingangskaarten tot boven de 3200 frs om 3 1/2 storte (sic) een deel in der 'tribune des membres protecteurs' veel volk viel er door en wierd gekwetst en beschadigd aan de kleeren, de juffrouw Ch. Ooghe, wierd van onder de tribune gehaald met een gebroken been. Dit ongeluk is toe te schrijven aan het volk, dat door de leeg waeter vaert gelopen was en de staken die de planken ondersteunden omgedrumd hadden. De cursen begonnen dan om 4 uren inplaats van 3 1/2, eindigden om 5 1/2. Gehele schoone loopen en geen ongevallen.
Men schat op 12 à 13000 mensen die naar de cours waren komen zien"
- Uit "Boekje met losse noten door V. Delobbelle" - J.G. M. 108
127. Toen op 16.5.1869 D.I. VERDUYN (°Izegem 1792) stierf, werd er bij de bekende Gentse lithograaf Florimond Van Loo (+ 1901) beroep gedaan om het portret te maken van de gestorven deken van Gent (extra murus) die als pastoor van St. Niklaas in groot aanzien stond. Deze beeltenis zou dan op de gedachtenissen worden aangebracht. Op de bewaard gebleven verzameling van de lithograaf, die in de Gentse universiteit bewaard wordt, komen er enkele schaarse aantekeningen voor die aangifte geven van de oplage die voor deze overledenen werden gemaakt. Bij de gedachtenis van D.I. Verduyn kunnen we lezen :
8600 exemplaren.

Cfr. "Vlaamse Stam" 1971, p.326.

128. In 1956 verscheen er in "BIEKORF" op P. 331 een artikel van Valère Arickx over "Hondenmerktekens in Vlaanderen".
Daarin werd uitvoerig geschreven over de herkomst en de moeilijkheden bij het ontcijferen van de originele tekst.
Wat opviel, was het feit, dat in de 120 afbeeldingen van die hondenmerken, ook het merk voor IZEGEM voorkwam.
Daar Izegem toen (XVIIIe eeuw) onder het bewind van de Vilains stond, was het merk voor onze stad dan ook een getal veertien in Romeinse cijfers, zoals gewoonlijk aan de naam Vilain werd toegevoegd. (XIIII)
Samen met Izegem had ook Reninge en Liedekerke hetzelfde merk, daar ze ook van VILAIN quatorze afhankelijk waren.
Voor de laatste gemeente was de veertien omgekeerd geplaatst.
Zie verder "Biekorf" 1956 (57e jg.) p. 331 e.v.
129. "Boerken Buyse wordt op 12 mei (1871), zijnde O. L. Heer Hemelvaart, op de Groote Markt dood gevonden, liggende aan de herberg DE ANKER. Hij was met een lieter (sic) op het hoofd dood geslagen in de herberg COMTE DE FLANDRES op den hoek (nu DE PAUW) bewoond door L., leertouwer."
Handboek Jules Lafaut.
130. (1863) "De trottoirs worden in Iseghem geleid in de bijzonderste straten en markten"
Ibid.
131. (1856) "Den donderdag der Kermisweek (september) werd door de liberalen, tegen wil en dank der geestelijken en Burgerlijke overheid, op de Koornmarkt 's avonds Bal Populaire gehouden. De theater voor de muzikanten was op de grond van den ijzerweg geplaatst."
Ibid.
132. Kanunnik G. F. Tanghe, (°Izegem 1802 - +Brugge 1879) schreef veertien boekjes SERMOENEN. In bundel X, p. 371 en volgende kunnen we een levensbeschrijving lezen van de H. HILONIUS (= St. Tillo) die enkele nieuwe feiten onthult over de zo weinig gekende levensloop van onze stadspatroun.

Officierengroep voor de noorduitgang van St. -Tillo. Ze maakten deel uit Canadees bataljon te Izegem ingekwartierd. - Eind -2-'45 tot begin -4-'45.-

CANADEZEN TE IZEGEM (eind februari 1945 - begin april 1945).

Officierengroep getrokken voor de noordelijke zijuitgang van de St.-Tillokerk. Ze maakten allen deel uit van het Canadees Bataljon dat bij de aanvang van de lente in 1945 te Izegem was ingekwartierd.

Van links naar rechts :

1° RIJ : Capt. J. A. Milbrath - Major J. S. Usscher - Major W. A. Wilroy - Major Lee Symmes - Colonel
Major Jack Smith - Major Bob Graham - Capt. Tiny Chatwin - Capt. George Tombinson.

2° RIJ : Lt. Paul Brunet (+) - Capt. Basil Richard - Capt. Bob Sutherland - Lt. Lev. Eyres - Lt. Bill
Guest - Capt. R. Garnett - Lt. Angus Mc Kinnon (+) - Capt. Jack Cowley - Capt. Jack Burton -
Capt. Al Yerdicchio

3° RIJ : Supervisor Bill Hart - Lt. Ed Hodjes - Lt. Bill Mc Culloch - Lt. Bob Ellerbeck - Capt. Ed.
Perkins (DSD) Capt. Red Brundage - Capt. W. M. Reade (+) - Capt. Frank Clifford - Lt Andy
Raisbeck.

4° RIJ : Lt. George Catton - Capt Stan Phillips - Capt. Roy Morrison - Capt. Frank Brathwaite -
Capt. Jack Wilkin - Lt E. G. Gaunt - Capt. Jack Mc Callum.

UITGAVEN VAN "Ten MANDERE".....

- * SANDERUS Antonius, "Yseghem 1640"
Tweekleurige kaart van Vedastus de Plouich, medewerker
van Sanderus, verschenen in "Verheerlijkt Vlaanderen" 50 fr

- * DE BAL François, "Het centrum van Iseghem in 1746"
Tweekleurige kaart gemaakt naar de bestaande kaart uit
het landboek van 1746 dat in het S.A.I. berust. 50 fr

- * T.M., "NOTITIEBOECKSKEN VAN JAN BAPTIST VANDE WALLE"
Izegemse kroniek van de 18e en de 19e eeuw.
Bijzonder nummer van T.M. (nr. 31) met inleiding van
K. De Lille en uitgegeven door het Westvlaams Verbond van
kringen voor Heenkunde, v.z.w. Brugge, 1972 100 fr

** IN VOORBEREIDING:

- * BEKAERT Roger, "IZEGEM IN DE FRANSE TIJD"
Verzameling van de artikelen die in T.M. verschenen over dit
onderwerp maar nu voorzien van een volledig PLAATS- en NAAMREGIS-
TER die het opzoeken heelwat kan vergemakkelijken.

Vermoedelijke verschijningsdatum: voorjaar 1977.